

# Jon

## ndê ñawaê ñayham

### Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-ñga

Jon in̄ Yisu ndê ñgacsêñomi 12 si dan̄, nan̄ kêsêlêñ whiñ Yisu ma mbo whiñ in̄ tòm in̄ ndê bêc mbo nom-ñga hon̄, ma bocdinañ dec ñgô yom hon̄ nan̄ in̄ kêdôhôn̄ ma gêlic gwelen̄ nan̄ in̄ kôm. Yêc 13:24, 19:26, 20:2 ma 21:7, Jon to yom pi ñgacsêñom dan̄, nan̄ Yisu atac whiñ ñandô. Lau daêsam sêñyalê bu yom dau hêganôn̄ Jon dau, magoc in̄ tec bu tôte dau tiawê.

Lau ñatô sêsam Jon ndê bapia bu ‘Buku Gêñ Dalô-ñga,’ bu in̄ to yom pi gêñ dalô atu-tu nan̄ Yisu kôm. In̄ to yom pi gêñ dalô hon̄ nan̄ Yisu kôm, nan̄ dom. In̄ to yom pi gêñ nan̄ bu whê Yisu sa bu Mesaya nan̄ Anötö gic bata bu êñkiñ têt in̄ ndê lau Israel-ñga. Jon dau whê ndê bapia ñahu sa bocdec bu:

Yom pi gêñ dalô dindéc, nan̄ yêc tu bu mac asam ma akêñ whiñ bu Yisu in̄ Mesaya, Anötö ndê Atu. Ma tu mac akêñ whiñ in̄ ndê ñaê-ñga, dec mac oc atap señ ambo tamli-ñga sa. (20:31)

Jon sam Yisu bu Anötö ndê Yom Dau nan̄ mbo titêm-titêm, nan̄ men̄ ti ñamalac. In̄ mbo whiñ Damba Anötö têt ñamata-ñga, ma in̄ Anötö dau (1:1). Bocdinañ lau nan̄ sêñyalê Yisu tidôn̄, nan̄ gitôm sêñyalê ti sêlic in̄ Damba dau whiñ (1:18; 8:19; 14:7). Jon tac whiñ bu lau nan̄ sêsam in̄ ndê bapia sêtap señ dandöc tan̄li-ñga sa. Ma señ dau

datap sa yêc Yisu tawasê, tôm yom nan Yisu sôm pi dau, ma Jon to yêc (14:6) bocdec bu:  
 Aô tanwasêñ gati señ bu ñamalac sêtêñ Damañ sêndi,  
 ma señ dan yêc dom.

### *Yisu Kilisi Nahu*

<sup>1</sup> Têñ têm ñamata-nga nom sambuc dindéc mbasi, nan Yisu nan dasam bu Yom Dau, in mbo. In mbo whin Anötö, ma in Anötö dau. <sup>2</sup> In mbo whin Anötö têt têm ñamata-nga. <sup>3</sup> Gêñ hon nan yêc, nan in dau kêñ, ma gêñ dan hôc asê ña lêt dan dom. <sup>4</sup> Yac neñ dambo tanli nahu in dau, ma in dau ti ñamalac nom-nga si Nawê. <sup>5</sup> Nawê dau pô gameñ ñasec, ma ñasec gitôm dom bu kôm ñawê dau ahuc.

<sup>6</sup> Anötö kêkin ñgac aheñ-nga dan meñ, nan ndê ñaê Jon. <sup>7</sup> In meñ bu hoc yom ñandô asê pi Nawê dau, tu bu lau hon nan sêngô in ndê yom, nan sêkêñ whin Nawê dau. <sup>8-9</sup> Jon in Nawê dau dom, tigen in meñ bu hoc yom asê pi Nawê ñandô dau, nan oc meñ êñkuc in bu pô ñamalac hon.

<sup>10</sup> Nom sambuc dindéc Anötö kêñ ña in, tigen têt ndoc in hôc asê, nan lau nom-nga sêñyalê in dom. <sup>11</sup> In ti nom sambuc dindéc ñadau, magoc têt ndoc in meñ, nan in ndê lau Israel-nga sêkôc in sa dom. <sup>12</sup> Magoc lau hon nan sêkôc in sa, ma sêkêñ whin in, nan Anötö gêlic ñayham ma kôc ñac sa sêti in ndê balêkoc. <sup>13</sup> Sêti in ndê balêkoc ña lêt tôm lau nom-nga si lêt sêkwê balêkoc asê-nga dom, me tu ñamalac dau si gauc gêm me atac whin-nga dom. Mba! Anötö dau kôm ñac sêtiwakuc dec sêti in ndê balêkoc.

14 In nan dasam bu Yom Dau sip nom men ti namalac, ma mbo whin yac. In men akên Damba Anötö, ma Damba ndê mwasiñ ti yom nandô gêm in ahuc. In Anötö ndê Atu tigen, dec wêkain naclai ti nawasi atu, ma yac alic in ndê naclai ti nawasi dau, nan su. 15 Jon hoc yom asê pi in gwanan su bocdec bu, “Ngac dan oc ênkuc aö, nan hóc gêlêc aö su, nahu bu in mbo wandêc su mbo.” Ma tên ndoc in hóc asê, nan Jon sôm bu, “In ngac dau dinan dec gahoc yom asê pi in gwanan su.”

16-17 Mun-nga Anötö kêmwasiñ lau Israel-nga na yomsu nan in kên tên Moses. Magoc kwahic dec Yisu Kilisi men, ma Anötö ndê mwasiñ gêm in ahuc sambuc, dec yac hon datap mwasiñ ti yom nandô sa hóc gêlêc su, yêc Yisu. 18 Namalac dan gêlic Anötö su dom. Magoc in ndê Atu tigen Yisu †Kilisi, nan mbo kêpin Anötö dau, in dau in Anötö, nan sip nom men ti namalac, ma whê Damba Anötö sa tên yac, dec tanjalê in.

### *Lau sêndac bata Jon, Ngac Kêku Lau-nga*

19-20 Tên ndoc Jon kêku lau mbo, nan lau bata Israel-nga sênkin †dabuñsiga natô ti lau †Liwai natô akên Jerusalem sêtên in si, ma sêndac in bu, “Am asa?” Jon sêc yom dan ahuc dom, in sôm yom yêc awê bu, “Aö †Mesaya dom.” 21 Dec nac sêndac in, “Bocdinan dec am asa? Am Elaija, a?” Ma in sôm, “Mba!” Goc sêndac, “Am propet gitôm Moses nan Anötö gic bata bu ênkin men, a?” Ma in sôm, “Mba!” 22 Bocdinan sêsôm tên in, “Dec sôm daôm asê tên yac bu am asa. Yac bu akên nawae tên lau nan sênkin yac amen nan.” 23 Jon ô nac si gêndac na propet Aisaya ndê yom dan, ma sôm, “*Namalac nan*

*ta yom yêc gameŋ sawa bu, ‘Amasaŋ Pômdau ndê seŋ tisolop,’* naŋ aö dauŋ dec.”

<sup>24</sup> Lau Palêsai ŋatô sêmbo sêwhiŋ lau naŋ lau bata sêŋkiŋ sêtêŋ Jon si. <sup>25</sup> Sêŋgô Jon ndê yom dau, dec sêndac iŋ bocdec bu, “Am daôm sôm bu am Mesaya dom, ma bu am Elaija dom, ma propet atu dau dom. Ma bocdec dec am kêku lau mbo?” <sup>26-27</sup> Ma Jon sôm, “Aö dec kaku lau ŋa bu, magoc ŋgac daŋ oc êŋkuc aö, naŋ hóc gêlêc aö su. Aö dec ŋgac ŋambwa, gitôm dom bu wati iŋ ndê ŋgac akiŋ bu waŋgapwêc iŋ ndê atapa ŋawalô. Ŋgac dau kwahic dec mbo mac ŋalhu, magoc mac aŋyalê iŋ dom.”

<sup>28</sup> Jon kêku lau mbo malac daŋ ŋaê Betani, naŋ yêc Bu Jordan ŋadaŋga mbu têŋ ac pi-ŋga. Ma gêŋ hoŋ dinaŋ hóc asê yêc gameŋ dinaŋ.

### *Yisu iŋ Anötö ndê Domba*

<sup>29</sup> Bêc daŋ tiyham ma Jon gêlic Yisu kêsêlêŋ têŋ iŋ meŋ, ma sôm, “Alic ŋgac dê! Iŋ †Anötö ndê Domba, naŋ Anötö kêŋ bu kôc ŋamalac si sac su. <sup>30</sup> Iŋ ŋgac dau naŋ aö gasôm yom pi iŋ muŋ su, bu ŋgac daŋ oc êŋkuc aö meŋ, naŋ hóc gêlêc aö su, bu iŋ mbo wandêc su mbo. <sup>31</sup> Muŋ-ŋga aö dauŋ neŋ gauc sa pi iŋ dom, tigeŋ kwahic dec aö gameŋ kaku lau ŋa bu, tu bu watôc iŋ asê têŋ lau Israel-ŋga.” <sup>32-33</sup> Jon sôm yom dinaŋ su, goc gic têku yom ma whê yom sa bocdec bu, “Yomandô. Muŋ-ŋga aö dauŋ neŋ gauc sa pi iŋ dom, tigeŋ Anötö naŋ kêkiŋ aö bu waŋku lau ŋa bu, naŋ sôm têŋ aö bu, ‘Am oc lic Ŋalau Dabuŋ sip têŋ ŋgac daŋ meŋ. Ma ŋgac dau dinaŋ oc êŋku lau ŋa Ŋalau Dabuŋ.’ Tiŋambu aö galic Ŋalau Dabuŋ gêm balusi aŋgô ma sip akêŋ undambê têŋ ŋgac dindec meŋ ma mbo whiŋ iŋ.

<sup>34</sup> Aô tanôñ galic gêñ dinanñ hóc asê ñgac dau su, ma tu dinanñ-ñga kwahic dec gahoc yom asê pi inñ, ma gasôm asê têñ mac bu inñ Anötö ndê Atu.”

*Yisu ndê ñgacsêñomi ñamata-ñga*

<sup>35</sup> Ñagalanşê Jon mbo bu dau ñadali ma inñ ndê †ñgacsêñom lu sêmbô sêwhinñ inñ. <sup>36</sup> Yisu kêsêlêñ menñ, ma Jon tahê inñ ma sôm, “Kec, Anötö ndê Domba dê.” <sup>37</sup> Têñ ndoc ñgacsêñom lu sêñgô Jon ndê yom dinanñ, nanñ sêhu inñ sinñ ma sêñkuc Yisu. <sup>38</sup> Yisu kac dau kwi ma gêlic bu inñlu sêñkuc inñ, dec ndac, “Bocke dec amlu añkuc aô?” Goc inñlu sêsôm, “Rabai, am yêc nde?” (Ñaê †Rabai danem kwi bu ‘Kêdôhôn-waga.’ ) <sup>39</sup> Ma inñ sôm, “Amenñ ma alic.” Goc inñlu sêñsêlêñ sêwhinñ inñ si, ma sêlic gameñ nanñ inñ yêc. Sêhóc asê têñ telha, acgatu gitôm 4 kilok, ma bocdinanñ dec sêmbô sêwhinñ inñ.

<sup>40</sup> Ñgac lu nanñ sêñgô Jon ndê yom ma sêñkuc Yisu, nanñ si danñ inñ Andru, Saimon Pita ndê asi. <sup>41</sup> Ñagahô inñ gi tap dôwa Saimon sa, ma sôm têñ inñ, “Yac atap †Mesaya sa su.” (Yom Mesaya dau danem kwi bu Kilisi.) <sup>42</sup> Goc inñ wê Saimon s a têñ Yisu gi. Yisu tahê inñ ma sôm, “Am Saimon, Jon ndê atu. Kwahic dec aô wasam am bu Kepas.” (Ñaê dau\* sem kwi sip Yom Grik bu Pita.)

*Yisu kêgalêm Pilip lu Natanael sa*

<sup>43-44</sup> Têñ ñagalanşê Yisu tisa ma gi tap ñgac danñ ñaê Pilip sa. Pilip inñ ñgac akêñ malac Betsaida yêc gameñ Galili-ñga. Malac dau Pita lu Andru si malachu whinñ. Yisu gauc gêm bu têñ Galili ndi,

---

\* **1:42:** Ñaê ‘Kepas’ nanñ Yisu kêñ têñ Pita, inñ Yom †Hibru danñ, nanñ danem kwi bu ‘hoc.’ Alic Yisu ndê yom yêc Mat 16:18.

dec sôm têtj Pilip, “Mwenj êmkuc aö.” <sup>45</sup> Goc Pilip gi tap ngac danj ɲaê Natanael sa, ma sôm têtj inj bu, “Mesaya nanj Moses ti lau propet sêto yom pi inj munj su, nanj yac atap inj sa su. Inj Josep ndê atu Yisu akêtj malac Nasaret.” <sup>46</sup> Natanael ngô su goc ndac, “Nasaret? Gêj ɲayham bocke oc menj akêtj malac ɲambwa dinanj?” Dec Pilip sôm, “Mwenj ma lic.”

<sup>47</sup> Yisu gêlic Natanael têtj inj menj, ma sôm yom pi inj bocdec bu, “Yomandô! Inj ngac Israel-ɲga nanj yom tasanj danj yêc inj ndê ɲalôm dom.” <sup>48</sup> Dec Natanael ndac inj, “Am kêyalê aö ɲalêj bocke?” Ma Yisu sôm têtj inj, “Pilip mbwêc am dom enj, ma aö galic am ndöc a atu danj ɲahu.” <sup>49</sup> Natanael ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, am Anötö ndê Atu. Am yac lau Israel-ɲga mba Kinj.” <sup>50</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm têtj inj, “Aö gasôm bu galic am yêc a danj ɲahu ma tu dinanj-ɲga dec am kêj whinj. Am oc lic gêj atu-tu hôc gêlêc inj dinanj su.” <sup>51</sup> Ma inj gic têtj yom ma sôm, “Yom ɲandô aö wasôm têtj mac. Tinambu mac oc alic undambê kac sa, ma †ɲamalac ndê Atu oc ti senj bu Anötö ndê aɲela sêsip sêpi-ɲga.”

## 2

### *Yisu gêm bu kwi ti wain*

<sup>1</sup> Bêc lu gi su ma lau yêc malac Kana nanj yêc gamenj Galili-ɲga sêndê mwasinj tu ngac danj bu nem awê-ɲga. Yisu dinda mbo whinj ɲac, ma <sup>2</sup> sêkêj ahenj Yisu ti ndê ngacsêjomi bu sênenj mwasinj dau sêwhinj. <sup>3</sup> Ma lau senj ti sênom gêj sêmbô e wain pacndê. Dec Yisu dinda sôm têtj inj bu, “ɲac si wain pacndê su.” <sup>4</sup> Goc Yisu sôm têtj inj, “O awê! Tu sake-ɲga am sôm têtj aö? Anenj ndoc

menj sa su dom.” <sup>5</sup> Tigenj Yisu dinda sôm têtj lau akinj bu, “Gêj bocke nanj inj bu sôm têtj mac, nanj akôm.”

<sup>6</sup> Yêc mwasiñ dau ñamala, lôñ bu-ñga 6 sêlhac. Lôñ dinañ atu andô, tigenj-tigenj gitôm 100 lita, ma sic waê lau Israel-ñga si mêtê sêñgwasinñ dau ñawasi sa yêc Anötö anğô-ñga. <sup>7</sup> Ma Yisu sôm têtj lau akinj, “Akêñ bu sip lôñ hoñ dinañ e menju.” <sup>8</sup> Sêtac bu sip e menjhu su, goc inj sôm têtj ñac, “Anğati sa ma akêñ têtj mwasiñ ñadau êñsahê.” Ma sêkôm gitôm inj sôm. <sup>9</sup> Mwasiñ ñadau kêsahê bu nanj Yisu gêm kwi ti wain, ma kêyalê dom bu menj akêñ nde. Tigenj lau akinj nanj sêtac bu sip lôñ, nanj dec sêñyalê. Mwasiñ ñadau kêsahê su, goc mbwêc ñgac gêm awhê-ñga menj, ma sôm têtj inj, <sup>10</sup> “Lau hoñ sêkêñ wain ñayham têtj lau sênôm muñ e tac ñayham sa, goc sêkêñ wain ñambwa kêkuc. Tu sake-ñga am kêgamiñ wain ñayham kalhac e tiñambu?”

<sup>11</sup> Yisu kôm gêj dalô ñamata-ñga dinañ yêc malac Kana, nanj yêc gameñ Galili-ñga. Gêj dau tôc inj ndê ñawasi ti ñaclai asê, ma inj ndê ñgacsêñjomi sêkêñ whinñ inj. <sup>12</sup> Ma tiñambu Yisu lu dinda ma asii ti ñgacsêñjomi sêsip malac Kapenaom si, ma sêmbo bêc ñatô.

*Yisu soc lau su yêc lôm dabunj*  
(Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

<sup>13</sup> Têtj têtj dinañ lau Israel-ñga si om atu †Mwasiñ Pasowa-ñga menj kêpiñ. Tu dinañ-ñga Yisu pi Jerusalem gi. <sup>14</sup> Inj hôc asê su, ma yêc lôm dabunj ñabatêmndö, inj gêlic lau sêhoñ makao ti domba ma balusi bu lau sênemlhi, ma lau ñatô

sêndöc tebo bu sêô lau apa si mone ña lau Israel-  
 ñga si mone. <sup>15</sup> Dec in gêm bocbin wac ti po ma  
 kêbulu ñac sêsa awê si, ma kêbulu makao ti domba  
 sêwhin. Ma in tac lau sêô mone-ñga si tebo sa, ma  
 kêbalip ñac si mone babalip. <sup>16</sup> Goc in hec yom  
 lau balusi-ñga ma sôm têt ñac, “Akôc nem balusi  
 dinañ asa awê andi! Damañ ndê andu yêc bu  
 lau sênemlhi gêt sêmbo-ñga dom. Mac akôm sac  
 sambuc!” <sup>17</sup> Têt dinañ in ndê ñgacsênomi gauc gêm  
 Anötö ndê yom dañ nañ sêto yêc bocdec bu:

Aö neñ atac whin tu am nem andu-ñga, mbô aö  
 neñ ñalôm sa ñapañ. *[BW 69:9]*

<sup>18</sup> Ma lau bata Israel-ñga sêndac Yisu ma sêsôm,  
 “Asa kêt ñac lai têt am bu kôm gêt dinañ? Kôm gêt  
 dalô dañ bu tôc am nem ñac lai ñahu asê têt yac.”

<sup>19</sup> Yisu ô ñac si awha ma sôm, “Aseñ lôm dabuñ  
 dindec su, ma aö oc wakwê sa tiyham nditôm bêc  
 tö.” <sup>20</sup> Goc sêsôm, “Muñ-ñga lau sêkôm gwelen  
 sêkwê lôm dabuñ dindec-ñga gitôm yala 46. Ma  
 bocke dec am gauc gêm bu am gitôm bu kwê sa  
 tôm bêc tö?” <sup>21</sup> Sêsôm yom dinañ bu ñac sênjalê  
 dom bu lôm dabuñ nañ in sôm yom pi, nañ in dau.

<sup>22</sup> T inambu, têt ndoc Yisu tisa akêt lau batê-ñga,  
 nañ in ndê sênomi gauc gêm in ndê yom dinañ. Ma  
 têt dinañ sêkêt whin yom nañ in sôm, ma sêkêt  
 whin Anötö ndê yom nañ sêto yêc muñ su, pi in  
 ndê mbac ndu ma tisa-ñga.

<sup>23</sup> Yisu mbo Jerusalem têt Om Pasowa-ñga, ma  
 lau daêsam sêlic gêt dalô hoñ nañ in kôm, dec sêkêt  
 whin in. <sup>24-25</sup> Tigeñ Yisu kêyalê ñamalac si gauc ti  
 yom hoñ nañ yêc ñac si ñalôm. In pôn da ñamalac si  
 yom pi dau dom. Ma tu dinañ-ñga in whê dau sa



sambuc têtj ñamalac dañ dom.

### 3

#### *Yisu lu Nikodemas*

<sup>1</sup> Lau Israel si ñgac bata dañ mbo Jerusalem, nañ ndê ñaê Nikodemas. Inj mbo lau †Palêsai si toñ, ma inj lau bata †Sanedrin-nga si dañ whinj. <sup>2</sup> Têtj ôbwêc dañ, Nikodemas têtj Yisu gi, ma sôm têtj inj, “O Kêdôhônwaga. Yac alic gêtj dalô hoñ nañ am kôm, dec aňyalê bu am kêdôhônwaga dañ nañ Anötö kêkiñ meñ. Nahu bu Anötö bu mbo whinj ñamalac dañ dom, dec oc tôm dom bu ñamalac dau kôm gêtj dalô gitôm nañ am kôm.”

<sup>3</sup> Ma Yisu ô inj ndê yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têtj am. Ñamalac dañ bu tiwakuc tiyham dom, dec oc tôm dom bu inj mbo †Anötö ndê gôliñ ñapu.” <sup>4</sup> Goc Nikodemas sôm têtj inj, “Ñamalac andô dañ oc tiwakuc ñalêtj bocke? Oc tôm bu sip dinda atac ñalôm ma dinda kôc inj tiyham, me?” <sup>5</sup> Ma Yisu sôm, “Aö wasôm yom ñandô têtj am. Ñamalac dañ bu tiwakuc ña bu ma ña Ñalau Dabuñ dom, dec oc nditôm dom bu mbo Anötö ndê gôliñ ñapu. <sup>6</sup> Ñamalac sêkwê ñamalac asê, magoc Ñalau tigenj g itôm bu kôm ñamalac dañ tiwakuc ma kêtj ñalôm wakuc têtj inj. <sup>7</sup> Aö gasôm têtj am bu mac atiwakuc tiyham ña ñaclai undambê-nga mañ. Am sô tu yom dinañ-nga dom. <sup>8</sup> Mbu kêsêlêtj kékuc Anötö ndê atac whinj. Am gitôm bu ñgô ñakêcsia, tigenj am kêyalê mbu nahu me mbu ñapwê dom. Ma Ñalau Dabuñ ndê gwelenj kôm lau sêtiwakuc-nga, nañ kainj tigenj.”

9 Nikodemas ngô yom dinan, dec ndac Yisu, “Aluê! Yom dinan oc nandô sa nalêñ bocke?” 10 Ma Yisu sôm, “Am lau Israel si kêdôhôn-waga mêtê-nga dan, ma bocke dec am kêyalê yom dindéc nahu dom? 11 Aö wasôm yom nandô têt am. Gêñ nan aö ti lau nan sêñkuc aö nan anyalê, dec yac asôm asê. Ma yac ahoc yom nandô asê pi gêñ nan yac alic su. Magoc mac akôc yac mba yom sa dom. 12 Aö gasôm yom têt mac pi gêñ nom-nga, magoc mac akêñ whin dom. Ma aö bu wasôm yom têt mac pi gêñ undambê-nga, dec oc akêñ whin nalêñ bocke? 13 Namalac dan pi undambê gi bu ênyalê gêñ undambê-nga dom, tigen Namalac ndê Atu, nan sip akêñ undambê meñ, nan kêyalê. 14 Mun-nga, têt ndoc lau Israel-nga sêmbo gameñ sawa, nan Moses gic mboc ñagatu\* pi a, ma hôc sa pi lôlôc gi. Ma nalêñ tigen, lau oc sêndic Namalac ndê Atu pi a, ma sêhóc in sa pi lôlôc ndi. Lêt dinan gic in nawaê, 15 tu bu lau hon nan sêkêñ whin in, nan oc sêtap señ sêndôc tali napan-nga sa.

16 “Bu Anötö atac whin lau nom-nga ndu andô, dec kêñ ndê Atu tigen mbac ndu tu ñac-nga, bu lau hon nan sêkêñ whin in, nan oc sêninga dom, magoc sêtap señ sêndôc tali-nga sa. 17 Anötö kêñ ndê Atu sip nom meñ bu êmatôc lau dom, magoc kêñ in meñ bu ti lêt nem lau si-nga. 18 Lau nan sêkêñ whin in, nan oc sêtap Anötö ndê matôc sa dom. Magoc lau nan sêkêñ whin dom, nan gitôm sêmatin dau si yom tidôn su bu oc sêtap Anötö ndê matôc sa, nahu bu ñac sêkêñ whin Anötö ndê Atu

\* **3:14:** Yom pi mboc ñagatu nan Moses kêñ pi a dan, nan asam yêc Nam 21:4-9.

tigen dom. <sup>19</sup> Ma ñac si matôc dau ñahu bocdec bu. Ñawê ñandô sip nom meñ, tigen sêtec ñawê dau ma atac whin lêñ ñasec-ñga, ma sêsap mêtê sac dôñ ñapañ. <sup>20</sup> Lau hoñ nañ sêkôm mêtê sac, nañ sêtec bu ñawê dau pô ñac si mêtê sac e yêc awê, ma tu dinañ-ñga sêtigasuc ñawê dau dom. <sup>21</sup> Magoc lau nañ sênkuc yom ñandô, nañ sêtêñ ñawê sêmen ma gacgeñ sêmbo dinañ. Ma tu dinañ-ñga lau hoñ sêlic yêc awê bu ñac sêkôm mêtê ñayham tôm Anötö kên ñaclai têñ ñac.”

### *Jon sôm yom pi Yisu*

<sup>22</sup> Dinañ su, goc Yisu ti in ndê ñgacsêñomi sêhu Jerusalem sin, ma sêsa si sêmbo gameñ ñamakê-ñga yêc gameñ Judia-ñga. Ma yêc dindê in mbo whin ñac ma sênku lau. <sup>23</sup> Têñ ndoc dinañ Jon mbo malac Aenon, nañ yêc suñ sa têñ Salim. Bu ñagapon ñayham poc gameñ dinañ, ma tu dinañ-ñga Jon mbo dinañ, ma kêku lau nañ sêtêñ in si. <sup>24</sup> Têñ ndoc dinañ Jon mbo awê, sêkêñ in ndôc gapocwalô su dom.

<sup>25</sup> Ma Jon ndê sêñomi ñatô ma ñgac bata Israel-ñga dañ sêsen dau pi lêñ lau sêngrwasin dau ñawasi sa yêc Anötö anğô-ñga. <sup>26</sup> Dec sêtêñ Jon si, ma sêsôm, “Kêdôhônwaga, muñ-ñga am hoc yom asê pi Yisu, têñ ndoc in hóc asê am yêc Bu Jordan ñadañga. Kwahic dec yac anğô bu lau hoñ sêtêñ in si, bu in êñku ñac.” <sup>27</sup> Jon ô ñac si yom ma sôm, “Ahêgo daôm dom! Alu Yisu lu-lu akôm mba gwelen gitôm Anötö dau kên sip alu aman. <sup>28</sup> Mac anyalê yom hoñ nañ aö gasôm têñ mac su. Aö gasôm bu aö dauñ Mesaya dom, magoc Anötö kêkin aö gamuñ in gameñ. <sup>29</sup> Lau hoñ bu sêtêñ Yisu sêndi, dec oc

solop. Bu ñac gitôm awhê nañ sêmatin in ndê yom bu nem ñgac, ma Yisu in gitôm ñgac nem awhê-ñga dau. Aö gitôm ñgac dau ndê silip, nañ atac ñayham kêlêc têt ndoc ñgac nem awhê-ñga hôc asê bu nem ndê awhê sa. Ma bocdinañ kwahic dec aö neñ atac ñayham tu Yisu-ñga gêm aö ahuc sambuc. <sup>30</sup> Ma in solop bu kwahic dec Yisu ndê waê tiatu, ma aneñ waêñ tisaun. <sup>31</sup> In sip akêñ undambê meñ, dec hôc gêlêc lau hoñ su. Aö dec, aö ñamalac nom-ñga ma aö neñ ñahu yêc nom, ma bocdinañ gasôm yom tôm ñamalac nom-ñga. Magoc in sip akêñ undambê meñ, <sup>32</sup> ma sôm yom ñandô pi gêñ nañ in gêlic ti ñgô su yêc undambê. Magoc lau daêsam sêkôc in ndê yom sa dom. <sup>33</sup> Ñamalac bocke nañ kôc in ndê yom sa, nañ tôc asê bu in gêlic Anötö ndê yom bu yom ñandô eñ. <sup>34</sup> Ñahu bu in nañ Anötö kêkin sip nom meñ, nañ sôm Anötö dau ndê yom asê. Ma Anötö kêgamin in ndê Ñalau têt in dom. <sup>35</sup> Damba tac whin in ndê Atu kêlêc, dec kêñ gêñ hoñ sip in amba. <sup>36</sup> Ma asa nañ kêñ whin Atu, nañ Anötö gic bata su, bu in oc mbo tali ñapañ. Tigen asa nañ kôc in sa dom, nañ Anötö ndê atac ñandê yêc in dôn yêc, dec in oc lic undambê dom.”

## 4

### *Yisu lu awhê Samaria-ñga dan*

<sup>1-2</sup> Têt ndoc dinañ Yisu mbo whin in ndê ñgacsêñomi, ma ñac sêñku lau. In dau kêku lau dan dom. Magoc lau Palêsai sêñgô ñawaê bu Yisu kêku lau daêsam, ma bu lau daêsam nañ êlêmê sêñkuc in, nañ sêhôt gêlêc Jon ndê sêñomi su. Yisu kêyalê bu lau Palêsai sêñgô ñawaê dinañ, ma bu sêkêñ kisa in,

<sup>3</sup> ma bocdinaŋ dec iŋ hu gameŋ Judia-ŋga siŋ, bu mbu têŋ Galili ndi. <sup>4</sup> Yisu gauc gêm tidôŋ bu ho seŋ naŋ gic lau †Samaria-ŋga si gameŋ kôc, dec iŋ ti ndê ŋgac-sêŋomi sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ dinaŋ. <sup>5</sup> Naç sêŋsêlêŋ e sêsuŋ sa lau Samaria si malac atu daŋ ŋaê Sika. Malac dau yêc kêpiŋ nom ŋasawa daŋ naŋ muŋ-ŋga andô, Jakob kêŋ têŋ iŋ ndê atu Josep. <sup>6</sup> Ma sê naŋ Jakob kwê tu sêtap bu sa-ŋga, naŋ yêc malac dau ŋamakê. Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêhóc asê sê bu-ŋga dau têŋ ac kac lhu, ma sêŋsêlêŋ seŋ baliŋ su e Yisu kwapac sa, dec iŋ ndöc sic ndöc dinaŋ. <sup>7-8</sup> Ma iŋ ndê ŋgacsêŋomi sêhu iŋ siŋ ma sêsôc malac dau si, bu sêŋsalê gêŋ sêneŋ-ŋga.

Malô goc awhê Samaria-ŋga daŋ sa meŋ bu tê bu. Ma Yisu sôm têŋ iŋ, “Gitôm bu am kêŋ bu têŋ aö wanôm?” <sup>9</sup> Goc awhê dau ô yom bocdec bu, “Bocke dec am ŋgac Israel-ŋga ndac aö awhê Samaria-ŋga bu wakêŋ bu têŋ am nôm?” (Iŋ sôm yom dinaŋ, ŋahu bu lau Israel m a lau Samaria-ŋga sêtec dandi ma sêmbo ahê dau.) <sup>10</sup> Ma Yisu sôm, “Kwahic dec aö gandac bu têŋ am. Am bu êmyalê aö neŋ ŋahu, ma mwasin naŋ Anötö kêŋ ŋambwa, dec am oc ndac bu têŋ aö, ma aö wakêŋ bu naŋ oc kêŋ ŋamalac sêndöc tali, naŋ têŋ am.” <sup>11</sup> Awhê dau ngô yom dinaŋ, goc sôm, “O ŋadau. Bu tali-ŋga naŋ am sôm yom pi, naŋ am oc kôc yêc nde? Bu am nem laclhu êmgati bu sa-ŋga mba, ma sê bu-ŋga dindac baliŋ andô. <sup>12</sup> Abaŋ Jakob ti ndê atui, ma iŋ ndê makao ti domba hoŋ sênôm bu yêc dec. Ma bocke? Am nem bu bocke yêc, naŋ hóc gêlêc iŋ dindac naŋ Jakob kêŋ têŋ yac, naŋ su?”

<sup>13</sup> Dec Yisu sôm têŋ iŋ, “Lau hoŋ naŋ sênôm bu

nom-nga, naŋ bu oc yô ŋac tiyham. <sup>14</sup> Magoc lau naŋ sênôm bu naŋ aö wakêŋ têtŋ ŋac, naŋ bu oc yô ŋac tiyham dom. Mba. Bu naŋ aö wakêŋ têtŋ ŋac, naŋ oc ti bubata naŋ êmbulup pi ŋac si ŋalôm, ma ŋac oc sêndöc tali ŋapaŋ.” <sup>15</sup> Têtŋ dinaŋ awhê dau sôm, “O ŋadau, kêŋ bu dinaŋ têtŋ aö. Ma bocdinaŋ dec bu oc yô aö tiyham dom, ma wasa wameŋ tôm bêc hoŋ bu watê bu yêc sê bu-nga dindec tiyham dom.”

<sup>16</sup> Goc Yisu sôm têtŋ iŋ, “Am mbu ndi ma ta nem akweŋ, ma amlu ambu amenŋ.” <sup>17</sup> Ma awhê dau sôm, “Aneŋ akweŋ mba.” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Am sôm solop bu am nem akweŋ mba. <sup>18</sup> Bu am gêm ŋgac amañdaŋ su, magoc sêhu am siŋ. Ma ŋgac naŋ kwahic dec am mbo whiŋ iŋ, naŋ ti am nem akweŋ dom. Am sôm yom ŋandô.” <sup>19</sup> Têtŋ dinaŋ awhê dau sôm, “Ŋadau, aö g alic bu am propet daŋ. <sup>20</sup> Muŋ-nga yac lau Samaria-nga mba abañi sem akiŋ Anötö yêc lôc dindec. Tigeŋ mac lau Israel-nga asôm bu gameŋ tigeŋ yêc tu lau sênem akiŋ Anötö-nga, naŋ yêc Jerusalem.” <sup>21</sup> Goc Yisu sôm, “O awhê! Aö wasôm yom ŋandô têtŋ am. Ndoc oc meŋ sa, naŋ lau naŋ sem akiŋ Anötö oc sêhêgo dau dom bu sênem akiŋ iŋ sêmbo lôc dindec, me bu sêmbo Jerusalem. <sup>22</sup> Mac lau Samaria-nga am akiŋ Anötö, magoc mac aŋyalê iŋ dom. A nötö gic bata bu Mesaya oc sa yêc yac lau Israel-nga, ma tu dinaŋ-nga yac aŋyalê iŋ naŋ yac am akiŋ. <sup>23</sup> Yomandô! Ndoc naŋ bu meŋ sa, naŋ kwahic dec meŋ su, dec lau naŋ sem akiŋ Anötö ŋalêŋ solop, naŋ oc sênem akiŋ iŋ ti Ŋalau Dabuŋ ndê ŋaclai, ma ti lêŋ yom ŋandô-nga. Damaŋ Anötö dau kêsalê lau naŋ sem

akinj in ɲalêɲ bocdinaɲ. <sup>24</sup> Inj dau in ɲalau, dec ɲalêɲ tigen yêc bu lau sênem akinj in, naɲ sênem akinj in ti ɲalau Dabuɲ ndê ɲaclai, ma ti lêɲ yom ɲandô-ɲga.”

<sup>25</sup> Goc awhê dau sôm, “Aö kayalê bu Mesaya naɲ sêsam bu Kilisi oc meɲ. Ma têtɲ ndoc in meɲ, naɲ in oc whê gêtɲ hoɲ sa têtɲ yac.” <sup>26</sup> Ma Yisu sôm, “Aö Mesaya dauɲ gasôm yom têtɲ am.”

<sup>27</sup> Têtɲ dinaɲ Yisu ndê ɲgac-sêɲomi sêmbu sêmeɲ, ma sêlic bu in sôm yom whiɲ awhê dan, dec sêhê gac ɲambwa. Magoc ɲac si dan sôm yom dom. Sêndac in bu bocke ma in sôm yom têtɲ awhê dau lec dom. Ma sêndac awhê dau bu in tac whiɲ gêtɲ sake lec dom. <sup>28</sup> Awhê dau hu in ndê lôɲ bu-ɲga siɲ kalhac, ma mbu sôc malac gi. Ma in sôm têtɲ in ndê lau, <sup>29</sup> “Ameɲ ma alic ɲgac dan! In kêtalê gêtɲ hoɲ naɲ aö gakôm, ma sôm asê têtɲ aö. Oc mboe in Mesaya dau?” <sup>30</sup> Goc ɲac sêhu malac dau siɲ ma sêsa si bu sêlic Yisu.

<sup>31</sup> Têtɲ ndoc awhê dau mbu sôc malac gi, naɲ ɲgacsêɲomi sêsôm têtɲ Yisu, “Kêdôhônɲwaga, yac akôc gêtɲ tu am neɲ-ɲga.” <sup>32</sup> Magoc in sôm têtɲ ɲac, “Aö neɲ gêtɲ daneɲ-ɲga yêc, naɲ mac aɲyalê dom.” <sup>33</sup> Goc sêndac dandi bu, “Mboe lau dan sêkêtɲ gêtɲ daneɲ-ɲga têtɲ in su, me?” <sup>34</sup> Ma Yisu sôm têtɲ ɲac, “Aö danaɲ wambu in naɲ kêtin aö gameɲ, ma wandic dabiɲ in ndê gwelenɲ. Aneɲ gêtɲ daneɲ-ɲga dau dinaɲ. <sup>35</sup> Aɲgô su naɲ. Têtɲ ndoc mac asô gêtɲ ɲawhê sip ôm, naɲ mac asôm bu, ‘Ayô hale su goc yac oc dandic gêtɲ ɲandô sa.’ Tigen aö wasôm têtɲ mac, bu ahôc nem tanôm sa, ma alic bu gêtɲ ɲandô ôm-ɲga mbêc su. <sup>36</sup> Ma kwahic dec ɲgac gic gêtɲ ɲandô sa-ɲga kôm in ndê gwelenɲ mbo. Ma gêtɲ

ñandô nan in gic sa, nan lau nan sêkên whin ma sêtap sen sêmbo tali-nga sa. Tu dinan-nga in nan sô gên ñawhê, lu in nan gic ñandô sa, nan lu-lu atac ñayham sa sêwhin dau. <sup>37</sup> Yom gôlin dan yêc bocdec, ‘Ñamalac dan sô gên ñawhê, ma dan tiyham gic gên ñandô sa.’ Yom dau in yom ñandô, ma hêganôn gwelen ñawaê ñayham-nga whin. <sup>38</sup> Bu aô kakin mac bu andic gên ñandô sa yêc ôm nan mac asô dom. Lau ñatô sêkôm gwelen atu tu sêsô gên-nga, dec mac atap ñac si gwelen ña-ñandô sa.”

### *Lau Samaria-nga daêsam sêkên whin Yisu*

<sup>39</sup> Têñ ndoc awhê Samaria-nga dinan sôm yom asê pi Yisu têñ lau malac-nga bu, “In sôm gên hon nan aô gakôm su, nan asê têñ aô,” nan lau Samaria-nga daêsam sêkên whin Yisu. <sup>40</sup> Ma têñ ndoc sêsa sêtên in si, nan sêten in ñapan bu mbo whin ñac. Dec in mbo whin ñac gitôm bêc lu. <sup>41</sup> In sôm yom whin lau malac-nga ma lau daêsam tiyham sêkên whin in. <sup>42</sup> Ma sêsôm têñ awhê dinan, “Têñ ñamata-nga yac anğô yom nan am sôm pi in, dec akên whin in. Magoc kwahic dec yac anğô in dau ndê yom, ma yac anyalê pi ñandô, bu in ñgac nan Anötö kêkin bu nem lau nom-nga si.”

### *Yisu hôc asê gameñ Galili-nga*

<sup>43</sup> Bêc lu dinan pacndê su, goc Yisu tisa ma kêsêlên gi e hôc asê gameñ Galili-nga. <sup>44</sup> Muñ-nga in sôm asê bu yêc propet dan ndê gameñ, in ndê lau oc sêtoc in sa dom. <sup>45</sup> Magoc têñ ndoc in hôc asê Galili, nan lau dinan sêkôc in sa ti atac ñayham. Nahu bu ñac sêmbo Jerusalem têñ ndoc Pasowa-nga, ma sêlic gên hon nan in kôm yêc dindê.



*Yisu kôm balê daŋ ŋayham sa  
(Mat 8:5-13; Luk 7:1-10)*

<sup>46</sup> Têŋ tēm Yisu mbo gameŋ Galili-ŋga, naŋ iŋ sôc malac Kana gi tiyham, malac naŋ muŋ-ŋga iŋ gêm bu kwi ti wain. Têŋ ndoc dinaŋ ŋgac bata Rom-ŋga daŋ mbo malac Kapenaom, ma iŋ ndê atungac gêmbac yêc. <sup>47</sup> Balê dau gêmbac atu e kêpiŋ bu mbac ndu. Ma ŋgac bata dau ŋgô ŋawaê bu Yisu meŋ akêŋ gameŋ Judia-ŋga ma hôc asê Galili. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ têtŋ iŋ gi, ma ndac iŋ bu têtŋ malac Kapenaom ndi, ma kôm balê dau ŋayham sa. <sup>48</sup> Dec Yisu sôm, “O mac lau! Mac bu alic gêtŋ dalô atu-tu dom, dec oc akêŋ whiŋ dom.” <sup>49</sup> Magoc ŋgac bata dau teŋ iŋ tiyham ma sôm, “O ŋadau, mweŋ ŋagahô! Bu mba, aneŋ balê oc mbac ndu.” <sup>50</sup> Goc Yisu sôm têtŋ iŋ, “Am ndi, am atôm oc mbo tali.” Ma ŋgac dau kêŋ whiŋ Yisu ndê yom, ma kôlhô gi.

<sup>51</sup> Têŋ tēm iŋ kêsêlêŋ mbo seŋ, naŋ iŋ ndê lau akiŋ ŋatô sêsa akêŋ Kapenaom sêmeŋ ma sêtap iŋ sa. Ma sêsôm têtŋ iŋ bu, “Am nem balê ŋayham sa su.” <sup>52</sup> Dec iŋ ndac ŋac bu, “Acgatu ŋasawa bocke ma balê dau ŋayham sa?” Ma ŋac sêsôm têtŋ iŋ, “Alhabêc, têtŋ ac ho dau, naŋ gêmbac hu iŋ siŋ ma iŋ ŋamlic ŋalhuc sa.” <sup>53</sup> Têŋ dinaŋ damba ndê gauc sa bu acgatu ŋasawa dinaŋ eŋ, dec Yisu sôm têtŋ iŋ bu, “Am atôm oc mbo tali.” Ma iŋ ti iŋ ndê lau hoŋ naŋ sêndôc sêwhiŋ iŋ, naŋ sêkêŋ whiŋ bu Yisu iŋ Mesaya dau.

<sup>54</sup> Gêtŋ dalô tilu-ŋga naŋ Yisu kôm yêc malac Kana, naŋ ŋamiŋ dau dinaŋ. Yisu kôm gêtŋ dau têtŋ tēm iŋ hu gameŋ Judia-ŋga siŋ, ma mbu têtŋ gameŋ Galili-ŋga gi.

## 5

*Yisu gêm ngac bôlin dan sa*

<sup>1</sup> Tinjambu lau Israel-nga si mwasin atu dan nabêc hóc asê, ma Yisu mbu pi Jerusalem gi. <sup>2</sup> Yêc Jerusalem, bu naton atêc dan, nan sêwhê ña hoc ahuc, nan poc kêpin malac dau ñagatam nan sêsam bu Gatam Domba-nga. Sêsam bu naton dau ñaê yêc Yom †Hibru bu Betesda, ma andu selep aman dan sêlhac ñamakê. <sup>3</sup> Ma yêc dinan lau gêmbac daêsam sêyêc, lau tapec, lau bôlin ma lau ñasac ñatô. [<sup>4</sup> Tôm têm ñatô Pômdau ndê anela dan oc sip meñ ma kôm bu dau li sa. Lau gêmbac sêhôn têm dinan, ma asa nan sip bu dau tinjamata, nan oc ñayham sa.] <sup>5</sup> Ñac si dan in ngac bôlin nan gêmbac gitôm yala 38.

<sup>6</sup> Têñ ndoc Yisu kêsêlêñ mbo gameñ dinan, in gêlic ngac bôlin dau, ma kêyalê bu in gêmbac yêc ñasawa hic baliñ su, goc ndac in, “Am tac whin bu am ñayham sa, me?” <sup>7</sup> Ma ngac bôlin dau sôm, “O ñadau! Aô gahôn têm nan bu dindêc ñali sa, magoc ñamalac dan mba bu nem aô sa. Ma aô bu wasip bu wandi, tigen ñamalac dan êlêmê hóc gêlêc aô su.” <sup>8</sup> Goc Yisu sôm têñ in, “Tisa! Ma hóc nem mbô sa, ma êmsêlêñ.” <sup>9</sup> Ma ñagahô ngac dau ñayham sa, goc hóc ndê mbô sa ma kêsêlêñ gi.

Yisu kôm gêñ dinan têñ bêc †Sabat-nga dan. <sup>10</sup> Ma tu dinan-nga lau bata Israel-nga sêsôm têñ ngac nan Yisu kôm ñayham sa bu, “Acsalô lec in bêc Sabat-nga. Yac neñ yomsu gic yao yac bu dakôm gwelen têñ bêc Sabat-nga dom, ma bocke dec am kôc nem mbô ma kêsêlêñ.” <sup>11</sup> Magoc in sôm, “Ngac nan kôm aô ñayham sa, nan sôm têñ aô bu, ‘Hóc nem mbô sa, ma êmsêlêñ.’ ” <sup>12</sup> Ma sêndac in, “Ngac nan sôm têñ

am bu am hóc nem mbô sa ma êmsêlêñ, nañ asa?”  
 13 Tigenñ ngac dau kêyalê dom. Nahu bu têñ ndoc Yisu kôm inñ ñayham sa, nañ lau daêsam sêmbo, ma Yisu kêdahinñ dau su sip ñac ñalôm ma kôlhô gi.

14 Tinambu Yisu tap inñ sa tiyham mbo lôm dabuñ, ma sôm têñ inñ, “Am ngô su nañ! Am ñayham sa su. Dec yob daôm bu kôm sac tiyham dom, mboe ñawapac atu dañ nañ hóc gêlêc inñ dinañ su, nañ tap am sa tinambu.” 15 Ma têñ dinañ ngac dau sa gi ma kêñ ñawaê têñ lau bata Israel-nga, bu ngac nañ kôm inñ ñayham sa, nañ Yisu.

### *Lau bata Israel-nga sêkêñ kisa Yisu*

16 Lau bata Israel-nga sêlic bu Yisu kôm gêñ kainñ dinañ têñ bêc Sabat-nga ñatô, ma tu dinañ-nga sic hu sêkêñ kisa inñ. 17 Dec inñ sôm têñ ñac, “Damañ kôm inñ ndê gwelenñ ñapañ, têñ têm ñamata-nga e meñ têñ kwahic dec. Bocdinañ aö oc wanem gwelenñ.”

18 Têñ ñamata-nga lau bata Israel-nga sêkêñ kisa Yisu bu inñ sôc yomsu Sabat-nga ñapu dom. Ma têñ ndoc sêngô inñ ndê yom dinañ, nañ sêkôm ñaŋga bu sêndic inñ ndu. Sêsôm, “Inñ sam Anötö bu inñ Damba ma bocdinañ inñ bu po dau ndê waê sa nditôm Anötö dau.”

### *Anötö kêñ ñaclai têñ inñ ndê Atu*

19 Goc Yisu sôm têñ ñac, “Aö wasôm yom ñandô têñ mac. Oc tôm dom bu Anötö ndê Atu kôm gêñ dañ êñkuc dau ndê atac whinñ. Mba! Gêñ bocke nañ Atu gêlic Damba kôm, nañ dec inñ kôm. Bu Atu kôm gêñ hoñ gitôm Damba kôm. 20 Damba atac whinñ Atu kêlêc, ma tôc gêñ hoñ nañ inñ dau kôm, nañ asê têñ inñ. Ma aö wasôm têñ mac bu Damba oc hoc gêñ atu-tu asê têñ Atu bu kôm, nañ hóc gêlêc gêñ nañ

inj kôm, nanj su. Ma têtj têtj mac alic gêtj dau, nanj mac oc asö. <sup>21</sup> Tômj Damba unj lau batê sa ma kêtj ñac sêmbo tali, nanj inj ndê Atu dec kêtj lau nanj inj atac whinj ñac, nanj sêmbo tali boc-dinanj. <sup>22</sup> Ma gêtj danj tiyham. Damba oc êñsahê lau danj dom. Inj kêtj ñaclai têtj inj ndê Atu bu êñsahê lau pi ñac si mêtê. <sup>23</sup> Ma tu dinanj-nga lau honj nanj sêtoc Atu ndê waê sa, nanj sêtoc Damba ndê waê sa bocdinanj. Magoc asa nanj toc Atu sa dom, nanj toc Damba nanj kêkinj inj meñ, nanj sa dom.

<sup>24</sup> “Aö wasôm yom ñandô têtj mac, bu asa nanj kôc anej yom sa, ma kêtj whinj inj nanj kêkinj aö gameñ, nanj oc tap matôc sa dom. Inj hu señ mbac ndu-nga sinj su, ma tap señ mbo tali ñapanj-nga sa. <sup>25</sup> Yomandô dec wasôm têtj mac. Têtj nanj Anötö gic bata, nanj kwahic dec meñ su, dec lau nanj sêmbo señ sêmbac ndu-nga, nanj oc sêngô Anötö ndê Atu awha. Ma ñac nanj sêngô ma danja wambu, nanj oc sêmbo tali. <sup>26</sup> Tali ñahu yêc Damba dau, ma inj kêtj tali ñahu têtj inj ndê Atu whinj. <sup>27</sup> Ma inj kêtj ñaclai têtj inj bu êñsahê ñamalac, bu inj Ñamalac ndê Atu. <sup>28</sup> Asö tu yom dindec-nga dom. Ndoc oc meñ, nanj lau honj nanj sêmbac ndu su, nanj oc sêngô Atu ndê awha, <sup>29</sup> ma sêtisa akêtj lau batê-nga. Lau nanj sêkôm ñayham, nanj oc sêtisa ma sêtap Anötö ndê gameñ sêndöc tali ñapanj-nga sa. Magoc lau nanj sêkôm sac, nanj oc sêtisa ma sêtap matôc sa.

<sup>30</sup> “Oc têtj dom bu aö wakôm gêtj danj tanjwasêtj. Ma aö oc wañsahê ma wamatôc lau wañkuc aö dauñ neñ gauc dom. Mba! Aö wamatôc lau wañkuc yom nanj Damanj, nanj kêkinj aö gameñ, nanj sôm têtj aö. Ma aö oc wakôm gêtj dau wañkuc lêtj

gitêḅ, ḅahu bu aö gakôm gêḅ daḅ tu aneḅ atac whiḅ-ḅga dom, aö gakôm gêḅ hoḅ kakuc Damaḅ ndê atac whiḅ.”

*Gêḅ naḅ whê Yisu ndê ḅahu sa*

<sup>31</sup> “Aö bu wahoc yom asê pi daḅ, dec mac oc asôm bu aneḅ yom ḅandô mba, ma akêḅ whiḅ dom.

<sup>32</sup> Magoc Damaḅ hoc yom asê bu whê aneḅ ḅahu sa, ma aö kayalê bu iḅ ndê yom iḅ yom ḅandô.

<sup>33</sup> “Jon, Ngac Kêku Lau-ḅga sôm yom ḅandô asê pi aö whiḅ, têḅ têm mac aḅkiḅ lau sêḅêḅ iḅ si. <sup>34</sup> Aö gapônda yom naḅ ḅamalac sêhoc asê pi aö, naḅ dom. Tigeḅ kwahic dec aö gasôm yom pi Jon, bu mboe mac akêḅ whiḅ yom naḅ iḅ sôm pi aö, dec atap Anötö ndê mwasin nem mac si-ḅga sa. <sup>35</sup> Jon mbo gitôm ya ḅawê naḅ pô gameḅ, ma gitôm ḅasawa apê mac atisambuc iḅ ndê ḅawê.

<sup>36</sup> “Magoc gêḅ ḅatô sêpuḅ yom ḅandô pi aö dôḅ, naḅ hóc gêlêc Jon ndê yom pi aö. Alic gwelen naḅ aö gakôm gambo. Damaḅ dau kêḅ gwelen dinaḅ sip aö amaḅ tu bu wandic dabiḅ, ma gwelen dau tôc asê bu iḅ kêkiḅ aö gameḅ. <sup>37</sup> Ma Damaḅ dau, naḅ kêkiḅ aö gameḅ, naḅ hoc yom asê pi aö. Magoc mac lau daôm aḅgô iḅ ndê awha dom, ma mac alic iḅ aḅgô su dom. <sup>38</sup> Ma iḅ ndê yom yêc mac nem ḅalôm dom, ḅahu bu iḅ kêkiḅ aö gameḅ, magoc mac akêḅ whiḅ aö dom. <sup>39</sup> Mac asam Anötö ndê yom naḅ sêto yêc, naḅ ḅapaḅ, tu bu akip yom hoḅ ḅahu sa. ḅahu bu mac gauc gêm bu mac oc atap seḅ andôc tamli-ḅga sa yêc yom dau ḅalôm. Yom dau dinaḅ hêganôḅ aö, ma whê aneḅ ḅahu sa, <sup>40</sup> tigeḅ mac atec bu atêḅ aö ameneḅ, ma atap seḅ andôc tamli-ḅga dau sa.

41 “Aö gameŋ bu ŋamalac sêpo aö neŋ waêŋ sa dom. 42 Magoc aö kayalê mac su, dec galic bu Anötö ndê atac whiŋ yêc mac nem ŋalôm dom. 43 Aö gameŋ gam Damaŋ aŋgô, tigeŋ mac akôc aö sa dom. Magoc ŋamalac daŋ naŋ meŋ tu dau-ŋga, naŋ mac akôc iŋ sa ŋagahô eŋ. 44 Mac atac whiŋ bu atap waêm sa yêc mac daôm nem lau, magoc akôm bu atap waêm sa yêc Anötö tigeŋ ndê dom. Ma bocdinaŋ, mac oc akêŋ whiŋ aö ŋalêŋ bocke? 45 Gauc nem bu aö dauŋ oc wasôm mac nem giso asê yêc Damaŋ aŋgô-ŋga dom. Mba! Mac akêŋ batam bu yomsu naŋ Moses to, naŋ oc ti mac nem seŋ andöc tamli ŋapaŋ-ŋga, tigeŋ yomsu dau oc tôc nem giso asê. 46 Nahu bu Moses dau to yom pi aö, ma mac bu akêŋ whiŋ iŋ, dec oc akêŋ whiŋ aö. 47 Tigeŋ mac akêŋ whiŋ yom naŋ iŋ to, naŋ dom, ma bocdinaŋ mac oc akêŋ whiŋ aneŋ yom ŋalêŋ nde? Oc tôm dom!”

## 6

*Yisu gôlôm lau 5,000*

*(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)*

1 Tiŋambu Yisu kôc ndê ŋac-sêŋomi sa ma sic Bugictoŋ Galili-ŋga kic ma sêpi danŋa si. (Bugictoŋ dau sêsam ŋaê daŋ bu Taibirias.) 2 Ma lau daêsam sêŋkuc iŋ si, ŋahu bu ŋac sêlic gêŋ dalô naŋ iŋ kôm têŋ ndoc iŋ kôm lau gêmbac ŋayham sa. 3-4 Têŋ têtêm dinaŋ lau Israel si om atu Mwasinŋ Pasowa-ŋga meŋ kêpiŋ tiyham. Yêc bugictoŋ ŋadaŋga, Yisu pi lôc daŋ gi ma ndöc sic whiŋ iŋ ndê ŋgacsêŋomi. 5 Ma iŋ hôc tandô sa ma gêlic lau daêsam naŋ sêwê sêmeŋ, goc sôm têŋ Pilip, “Danemlhi gêŋ danêŋ-ŋga

yêc nde, bu dakêñ têt lau daêsam dindec sêñeñ?”  
 6 Inj dau kêyalê gêñ nan inj bu kôm, nan su, magoc sôm yom dinañ bu êñsahê Pilip. 7 Ma Pilip ô yom ma sôm, “Oc tôm dom andô! Mone atu gitôm †denarii 200 bu ndöc, ma dakôc mone dau ma danemlhi gêñ danen-nga, tigen oc tôm dom bu lau daêsam dindec sêñeñ ñagec-ñagec.” 8 Têt dinañ Yisu ndê ñgacsêñom dan, Saimon Pita ndê asi Andru, sôm têt Yisu, 9 “Balê dan mbo, nan kôc bolom amanñan ma i lu. Tigen gêñ dinañ oc nditôm lau hoñ dindec dom andô!” 10 Goc Yisu sôm, “Mac asôm têt lau bu sêndöc sic.” Kwan daêsam yêc gameñ dinañ, ma lau hoñ sêndöc sic sêndöc kwan. Lau toñ dinañ si launñac gitôm 5,000.

11 Ma Yisu kôc bolom ma gêm danje, goc kêt têt lau nan sêndöc dinañ, bu sêndic sam têt dandi. Ma inj gêm mbec i lu ma kêt têt ñac bocdinañ, ma ñac señ tôm si atac whiñ. 12 Ñac señ e hóc ñac dôn, goc inj sôm têt ñgacsêñomi, “Mac andic ñadêlê hoñ sa, bu tanñaiñ gêñ dan dom.” 13 Bolom amanñan ma i lu dinañ, lau señ e gitôm, ma ñgacsêñomi sic ñadêlê sa sip gatop 12 e menhu.

14 Lau sêlic gêñ dalô atu nan Yisu kôm, goc sêsôm têt dau, “Yomandô! Propet atu nan dakêñ batan bu sip nom men, nan ñgac dau dindec, me?” 15 Têt dinañ Yisu kêyalê bu ñac gauc gêm bu sêkôm ñanga bu sêkôc inj sa ma sêkêñ inj ti ñac si kiñ. Dec inj kêdahin dau su, ma kölhö tawasê pi lôc dan gi.

*Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô  
 (Mat 14:22-33; Mak 6:47-51)*

16 Têt ac gi sip, Yisu ndê ñgacsêñomi sêmbu sêtêñ bugicton si. 17 Ñac bu sêndic bu kic ma sêmbu sêtêñ

malac Kapenaom sêndi, dec sêpi wan dan ma sêsa si. Nasesa sa su, magoc Yisu men hóc asê nac su dom. <sup>18-19</sup> Nac sêhêc wan sêsa nasawa baliñ gitôm 5 kilometa, ma mbu puc nadinda e gêli bu nampon sa. Têñ dinañ sêlic Yisu kêsêlêñ mbo bu nahô men kêpiñ wan, dec sêtöc dau atu. <sup>20</sup> Magoc in sôm têñ nac, “Atöc daôm dom! Bu aö daun dindec.” <sup>21</sup> Goc sêkôc in pi wan ti atac nayham, ma nahahô sêhóc asê baö yêc Kapenaom.

<sup>22-23</sup> Têñ nahalanşê, lau daêsam nan sêmbo sêwhiñ Pômdau têñ ndoc in gêm danje bolom ma kêñ têñ nac sen, nan gacgen sêmbo bugicton nadanğa. Nac sênjalê bu wan tiger dinañ ngacsênjomi sêpi ma sêlhö si, ma bu Yisu pi wan dau whiñ nac dom. Malô goc wan natô akêñ malac Taibirias sêmen sêsöc baö yêc dinañ. <sup>24</sup> Nac sêlic su bu Yisu ti in ndê ngacsênjomi sêmbo dom, dec sêpi wan dau, ma sêtên malac Kapenaom si bu sênjalê Yisu.

### *Yisu in bolom kêñ namalac sêndöc tali-nğa*

<sup>25</sup> Nac sic bugicton kic, ma sêtap Yisu sa, goc sêsôm, “Kêdôhônwaga, am mwen têñ nde?” <sup>26</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Yom nandô aö wasôm têñ mac. Aö gakôm gêñ dalô nan tôm bu whê mac nem gauc sa pi aö neñ nahu. Magoc mac anşalê aö ma atac whiñ bu ambo awhiñ aö tu gêñ dinañ-nğa dom. Mba. Mac atac whiñ bu ambo awhiñ aö, nahu bu aö gakên bolom têñ mac an e hóc mac dôn. <sup>27</sup> Akôm mwasac bu atap gêñ danen-nğa nan gic waê bu niñga, nan sa lec dom. Mba! Akôm mwasac tu bu atap gêñ danen-nğa nan oc kêñ mac ambo tamli napan, nan sa. Ma gêñ dau Namalac ndê Atu oc kêñ



têḡ mac, bu Damba Anötö kêyalin in sa su, ma kêḡ ḡaclai têtḡ in bu kôm gêtḡ dau.”

<sup>28</sup> Goc ḡac sêḡdac in, “Gitôm bu am whê sa têtḡ yac, gêtḡ naḡ Anötö atac whin bu yac akôm?” <sup>29</sup> Ma Yisu sôm, “Anötö ndê atac whin ḡandô bu mac akôm gêtḡ bocdec. Akêtḡ whin ḡac naḡ in kêkin in meḡ.” <sup>30-31</sup> Goc ḡac sêsôm, “Muḡ-ḡga yac mba abanḡ sêḡbo gameḡ sawa ma seḡ mana ti ḡac si gêtḡ danēḡ-ḡga, tôm yom naḡ sêto yêc bocdec, *‘In kêḡ bolom undambê-ḡga têtḡ ḡac seḡ.’* Kwahic dec yac bu andac am bu kôm gêtḡ dalô kainḡ tigeḡ. Yac bu alic, dec yac oc akêtḡ whin am.” <sup>32</sup> Goc Yisu sôm, “Mac gauc gêm bu Moses kêḡ bolom undambê-ḡga têtḡ mac. Magoc aô wasôm yom ḡandô têtḡ mac bu anēḡ Damaḡ oc kêḡ bolom ḡandô undambê-ḡga têtḡ mac. <sup>33</sup> Ma Anötö ndê bolom dau dec, in naḡ sip akêtḡ undambê meḡ ma kêḡ lau nom-ḡga sêḡdöc tali ḡapaḡ.” <sup>34</sup> Lau sêḡḡô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têtḡ in, “Pôḡdau, kwahic dec ma ndi, yac atac whin bu am kêḡ bolom dau dinaḡ têtḡ yac.”

<sup>35</sup> Goc Yisu sôm, “Bolom naḡ kêḡ ḡamalac sêḡdöc tali, naḡ aô dauḡ dec. Lau naḡ sêtêtḡ aô sêḡmeḡ, naḡ gêtḡ oc yô ḡac tiyham dom. Ma lau naḡ sêkêtḡ whin aô, naḡ bu oc yô ḡac tiyham dom. <sup>36</sup> Tigeḡ tôm aô gasôm têtḡ mac su, mac alic aô su, magoc akêtḡ whin aô dom. <sup>37</sup> Lau bocke naḡ Damaḡ kêḡ têtḡ aô, naḡ hoḡ oc sêtêtḡ aô sêḡmeḡ. Ma lau naḡ sêtêtḡ aô sêḡmeḡ, naḡ oc tôm dom bu wasoc ḡac si daḡ su. <sup>38</sup> Aô gasip akêtḡ undambê gameḡ, bu wakôm gêtḡ tôm aô dauḡ neḡ atac whin dom. Mba! Aô gasip gameḡ, bu wakôm gêtḡ tôm Damaḡ naḡ kêkin aô gameḡ, naḡ ndê atac whin. <sup>39</sup> Ma Damaḡ atac whin bu aô

wayob ñamalac hoñ nan in kênj têtj aö, bu ñac si dan niñga dom. Aö waun ñac hoñ sa têtj bêc ñambu-ñga. <sup>40</sup> Damanj ndê atac whinj bocdec bu, lau hoñ nan sênjalê in ndê Atu, ma sêkênj whinj in, nanj oc sêtap senj sêndöc tali-ñga sa, ma aö waun ñac sa têtj bêc ñambu-ñga.”

<sup>41</sup> Têtj ndoc nanj lau bata Israel-ñga sênjô Yisu sôm bu in bolom nanj sip akênj undambê meñ, nanj sêli awha sa pi in. <sup>42</sup> Ñac sêsôm têtj dandi, “Ñgac dindec in Yisu, Josep ndê atunjac. Yac tanyalê in dinda lu damba. Bocke ma kwahic dec in sôm têtj yac bu in sip akênj undambê meñ?” <sup>43</sup> Dec Yisu sôm, “Ali awham sa têtj daôm dom! <sup>44</sup> Lau danj gitôm dom bu sêtêtj aö sêmenj ñambwa. Damanj nanj kêkinj aö gameñ, nanj bu kac ñac si gauc kwi, dec oc tôm bu sêtêtj aö sêmenj. Ma aö oc waun ñac sêtisa têtj bêc ñambu-ñga. <sup>45</sup> Sêto propet akwa danj ndê yom yêc bocdec bu, ‘Anötö oc êndôhônj ñamalac hoñ.’ Bocdinañ dec anjô. Lau hoñ nanj sêkênj danja Damanj ndê yom ma in kêdôhônj ñac, nanj oc sêtêtj aö sêmenj. <sup>46</sup> Yom dau sôm bu Anötö oc êndôhônj lau, magoc ñamalac danj gêlic Damanj su dom. Anötö ndê Atu nanj mbo whinj in ma sip nom meñ, in tigenj gêlic in. <sup>47</sup> Ma aö wasôm yom ñandô. Asa nanj kênj whinj Atu, nanj tap senj ndöc tali ñapanj-ñga sa su. <sup>48</sup> Bolom kênj ñamalac sêndöc tali-ñga, nanj aö daunj dindec. <sup>49</sup> Mac nem apami senj mana yêc gameñ sawa, magoc tinjambu ñac hoñ sêmbac ndu. <sup>50</sup> Tigenj bolom nanj sip akênj undambê meñ, in bolom kainj danj. Ñamalac danj bu neñ, dec oc niñga dom. <sup>51</sup> Ma bolom tali-ñga nanj sip akênj undambê meñ, nanj aö daunj dec. Ñamalac danj bu neñ bolom

dindec, dec oc ndöc tali napanj. Ma bolom dau dinanj aö neñ namsôm, nanj aö oc wakêñ bu lau hon nanj sêkêñ whinj aö, nanj oc sêndöc tali napanj.”

<sup>52</sup> Têñ dinanj lau bata Israel-nga sêsen dandi nandô, ma sêsôm têñ dau, “Bocke ma ngac dindec sôm bu kêñ inj ndê namsôm têñ yac danenj?” <sup>53</sup> Ma Yisu sôm têñ nac, “Yomandô aö wasôm têñ mac. Mac bu anenj Njamalac ndê Atu ndê namsôm ti anôm inj ndê dac dom, dec oc tôm dom bu mac atap senj andöc tamli-nga sa. <sup>54</sup> Asa nanj bu neñ aö neñ namsôm, ma nôm anenj dac, nanj tap senj ndöc tali napanj-nga sa su.\* Ma aö oc waunj inj sa têñ bêc nambu-nga. <sup>55</sup> Bu aö neñ namsôm ti gêñ anenj-nga nandô, ma aö neñ dac ti gêñ anôm-nga nandô. <sup>56</sup> Asa nanj bu neñ aö neñ namsôm, ma nôm aö neñ dac, nanj gêñ dau oc pinj alu dôñ anem daminj daunj. Inj oc mbo aö nalôm, ma aö wambo inj ndê nalôm. <sup>57</sup> Tali nahu yêc Damanj nanj kêkinj aö gamenj, ma aö daunj gambo tanji tu inj-nga. Bocdinanj asa nanj kôc aö sa ti inj ndê gêñ danenj-nga nandô, nanj oc mbo tali tu aö-nga. <sup>58</sup> Mac damami senj mana, magoc tinambu sêmbac ndu. Bolom nanj sip akêñ u ndambê menj, nanj aö daunj dindec. Ma asa nanj bu

---

\* **6:54:** Lau natô gauc gêm bu yom pi Yisu ndê namsôm ti dac hêganôñ Mwasinj Dabunj. Tigenj nabatanj 53 whê sa bu asa nanj neñ Yisu ndê namsôm ma nôm inj ndê dac dom, nanj oc tôm dom bu tap senj ndöc tali-nga sa. Bocdinanj yom dau bu hêganôñ Mwasinj Dabunj, dec lau nanj senj dom, nanj oc sêtôm dom bu sêtap Anötö ndê mwasinj sêndöc tali-nga sa bocdinanj. Gauc dinanj inj so. Pômduu kêñ inj ndê Mwasinj Dabunj bu puc yac dôñ, ma ti senj datap undambê sa-nga dom. Njamalac nanj gêñ Mwasinj Dabunj dom, magoc kêñ whinj Yisu, nanj oc ndöc tali. Nalêñ tigenj yêc bu datap senj dambo tanji napanj-nga sa, nanj dakêñ whinj Yisu.

neŋ bolom dindec, naŋ oc mbo tali ŋapaŋ.” <sup>59</sup> Yisu sôm yom hoŋ dinaŋ têŋ ndoc iŋ kêdôhôn lau mbo lôm wê-ŋga yêc malac Kapenaom.

*Yisu ndê sêŋomi ŋatô sêhu iŋ siŋ*

<sup>60</sup> Têŋ ndoc sêŋgô Yisu ndê yom dinaŋ, goc iŋ ndê †sêŋomi daêsam sêsôm, “Aluê! Yom dinaŋ ŋawapac ŋandô! Asa gitôm bu oc kôc sa ma êŋyalê?” <sup>61</sup> Yisu kêyalê bu iŋ ndê sêŋomi sêtucdiŋ tu iŋ ndê yom-ŋga, dec sôm, “Yom dindec kêŋ wapac mac, a? <sup>62</sup> Bocdinaŋ, têŋ ndoc mac alic Ŋamalac ndê Atu mbu pi gameŋ naŋ iŋ mbo têŋ ŋamata-ŋga ndi, naŋ mac oc akêŋ whiŋ, me oc kêŋ wapac mac êŋlêc? <sup>63</sup> Ŋamalac si gauc me licwalô oc tôm dom bu kêŋ ŋac sêndöc tali. Ŋalau tigeŋ kêŋ ŋamalac sêndöc tali ŋapaŋ. Ma yom naŋ aö gasôm têŋ mac, naŋ Ŋalau tigeŋ oc whê mac nem gauc sa e aŋyalê, ma bocdinaŋ atap seŋ andöc tamli ŋapaŋ-ŋga sa. <sup>64</sup> Magoc mac nem lau ŋatô sêkêŋ whiŋ aö dom.” (Yisu sôm yom dinaŋ bu iŋ kêyalê gwanan lau ŋatô naŋ sêkêŋ whiŋ iŋ dom, ma ŋgac naŋ oc hoc iŋ asê.) <sup>65</sup> Ma iŋ gic têku yom ma sôm, “Tu dinaŋ-ŋga dec aö gasôm bu lau daŋ sêtôm dom bu sêtêŋ aö sêmeŋ ŋambwa. Damaŋ bu kêŋ ŋaclai têŋ ŋac, dec oc tôm.”

<sup>66</sup> Têŋ dinaŋ Yisu ndê sêŋomi daêsam sêhu iŋ siŋ ma sêŋkuc iŋ tiyham dom. <sup>67</sup> Goc iŋ ndac iŋ ndê ŋ gacsêŋomi 12 bu, “Ma bocke? Mac bu ahu aö siŋ awhiŋ, a?” <sup>68</sup> Ma Saimon Pita sôm, “Pômdau, yac oc atêŋ asa andi? Am tamwasêm sôm yom naŋ tôm bu kêŋ yac andöc taŋli ŋapaŋ. <sup>69</sup> Yac aŋyalê ma akêŋ whiŋ bu am Anötö ndê ŋgac dabuŋ am.” <sup>70</sup> Goc Yisu ô yom ma sôm, “Aö daŋ kayaliŋ mac lau 12 sa. Magoc aö kayalê su bu mac nem ŋgac

danj ti Sadanj ndê su.” <sup>71</sup> Inj sôm yom dinanj pi Judas, Saimon Iskeriot ndê atunjac. Bu Judas inj ngacsênomi 12 si danj, nanj tinjambu hoc Yisu asê.

## 7

### *Yisu ndê asii sêkêñ whiñ inj dom*

<sup>1</sup> Tinjambu Yisu kêsêlêñ golom-golom malac nanj sêyêc gamenj Galili-nga. Inj mbo ahê gamenj Judia-nga, bu inj kêyalê bu lau bata Israel-nga nanj sêmbo gamenj dinanj, nanj atac whiñ bu sêndic inj ndu. <sup>2</sup> Têñ ndoc lau Israel si †Mwasinj atu Lôm Bac-nga menj kêpiñ, nanj <sup>3</sup> Yisu ndê asii sêsôm, “Yac gauc gêm bu ñayham bu am sip têtj gamenj Judia-nga ndi. Bu am nem sêñomi ñatô sêmbo dindê, dec kôm gêñ dalô bu ñac sêlic. <sup>4</sup> Ñamalac danj bu kôm dau ti ñac tiwaê, nanj sinj dau dom. Am kôm gêñ dalô daêsam, bocdinanj tôc daôm asê têtj ñamalac honj.” <sup>5</sup> Yisu ndê asii sêsôm yom dinanj, ñahu bu sêkêñ whiñ inj dom.

<sup>6-8</sup> Dec Yisu sôm têtj inj ndê asii, “Aö oc wasip gamenj Judia-nga wandi dom, bu anenj ndoc yêc dôñ yêc. Lau sac nom-nga sêtec aö, bu aö êlêmé gahoc yom asê pi gêñ giso honj nanj ñac sêkôm. Magoc lau nom-nga sêtec mac dom, ma bocdinanj mac api Jerusalem andi, tu Mwasinj dinanj-nga. Mac atôm bu akôm gêñ têtj têtj bocke nanj mac atac whiñ, magoc anenj têtj hôc asê su dom.”

<sup>9</sup> Yisu sôm yom dinanj su, ma gacgenj mbo Galili. <sup>10</sup> Tigenj têtj ndoc inj ndê asii sêpi Jerusalem si bu sêlic om atu Lôm Bac-nga, nanj inj kêkuc ñac gi. Magoc inj sinj dau bu lau sêlic inj dom. <sup>11</sup> Lau bata Israel-nga nanj sêmbo Jerusalem tu Mwasinj dinanj-nga, nanj taso inj ma sêndac, “Ñgac dinanj mbo nde?”

<sup>12</sup> Ma lau daêsam nan sêmbô malac dinañ, nan sic yom sec têñ dandi pi Yisu. Njatô sêsôm, “Inj ngac ñayham.” Ma njatô sêsôm, “Mba! Inj kêsau lau.”  
<sup>13</sup> Magoc ñamalac dan sôm yom pi Yisu yêc awê dom, bu sêtöc lau bata Israel-nga.

### *Yisu kêdôhôn lau*

<sup>14</sup> Bêc njatô ginja su ma Mwasinj Lôm Bac-nga gi sa ñalhu. Ma têñ dinañ, Yisu sôc lôm dabun ñabatêmdö gi, ma gic hu kêdôhôn lau. <sup>15</sup> Inj ndê yom kôm lau bata Israel-nga sêhêdaê ma sêsôm, “Ngac dindec sôc lôm dom, ma bocke dec inj kêdôhôn lau ña yom ti gauc atu-tu?” <sup>16</sup> Ma Yisu sôm, “Aö kadôhôn aö dauñ neñ yom dom, magoc inj nan kêkinj aö gameñ, nan ndê yom. <sup>17</sup> Lau nan atac whinj bu danğa wambu Anötö, nan oc sênyalê bu yom honj nan aö kadôhôn, nan meñ akêñ Anötö ndê, ma aö neñ yom dom. <sup>18</sup> Asa nan sôm dau ndê yom, nan bu po dau ndê waê sa. Magoc aö bu wapo inj nan kêkinj aö gameñ, nan ndê waê sa. Aö kasau dom, aö gasôm yom ñandö. <sup>19</sup> Moses kêñ yomsu têñ mac, magoc mac ne m danj danğa wambu ñapep dom. Tu sake-nga mac asôm bu aö kagilî yomsu, dec atac whinj bu andic aö ndu?”

<sup>20</sup> Goc lau njatô sêsôm, “Asa tac whinj bu ndic am ndu? Njalau sac danj oc sip am nem ñalôm su!”  
<sup>21</sup> Ma Yisu sôm têñ ñac, “Aö gakôm gêñ dalô danj têñ bêc Sabat-nga, ma mac honj asö. <sup>22</sup> Mac anğolinj yom pi aö ma asôm bu aö kagilî y omsu Sabat-nga, magoc mac daôm akôm gwelenj têñ bêc Sabat-nga. Mac anğuc ñpwac asê balêi si ñamlic njatô su-nga, tôm Moses to ma gic dulu têñ mac. (Pwac dau Anötö kêñ têñ Moses dom, magoc kêmwatinj têñ

abanj munj su.) Mac asê balêi si ñamlic têtj ñac si bêc ti-8-nga, ma bocdinañ balêi ñatô mac asê ñac têtj bêc Sabat-nga. <sup>23</sup> Mac alic ñayham bu akôm gêtj dau têtj Sabat tu bu aŋgîlî Moses ndê yomsu dom. Aö dec gakôm ñamalac dañ ndê ñamlic sambuc ñayham sa têtj bêc Sabat-nga, ma bocdinañ tu sake-nga mac atac ñandê têtj aö? <sup>24</sup> Alic gêtj awê-nga ñambwa tu amatôc yom-nga dom! Akôc gauc ñapep pi gêtj ñalôm-nga whiñ.”

### *Lau sêndac bata Yisu*

<sup>25</sup> T êñ ndoc dinañ lau Jerusalem-nga ñatô sêsôm, “Ñgac dîndec iñ ñgac nañ lau bata sêñsalê lêñ tu bu sêndic iñ ndu-nga. <sup>26</sup> Tigenj alic! Iñ sôm yom mbo awê, magoc lau bata sêsôm yom dañ têtj iñ dom. Bocke? M boe ñac sêkêtj whiñ bu iñ Mesaya dau, me? <sup>27</sup> Tigenj yac añyalê ñgac dîndec ndê malachu. Ma têtj ndoc Mesaya oc meñ, nañ lau dañ oc sêñyalê gameñ nañ iñ meñ akêtj, nañ dom.” <sup>28</sup> Yisu kêdôhônj lau mbo lôm dabuñ ñabatêmdö têtj têtj dinañ, ma iñ ta yom bocdec bu, “Mac lau dinañ gauc gêm bu mac añyalê aö, ma bu mac añyalê a ö neñ malachu, a? Aö gameñ ña aö dauñ neñ ñaclai dom. Aö Damañ kêtj aö gameñ, ma iñ Anötö ñandô, magoc mac añyalê iñ dom. <sup>29</sup> Aö dec kayalê iñ, bu munj-nga aö gambo gawhiñ iñ, ma kwahic dec iñ kêtj aö gameñ.”

<sup>30</sup> Têtj dinañ ñac sêñsahê bu sêkôc iñ dôñ, tigenj iñ ndê ndoc yêc dôñ yêc, dec lau dañ gitôm dom bu sêkêtj amba pi iñ. <sup>31</sup> Magoc lau daêsam yêc toñ atu dinañ sêkêtj whiñ iñ ma sêsôm, “Yac akêtj batan Mesaya, ma akêtj whiñ bu têtj ndoc iñ meñ, nañ iñ oc kôm gêtj dalô daêsam. Tigenj asa gitôm bu kôm

gêŋ dalô atu-tu naŋ sêhônê gêlêc gêŋ dalô daêsam naŋ ŋgac dindec kôm, naŋ su?”

*Lau Palêsai ti dabuŋsiga atu-tu sêkôm bu sêkônê Yisu dôŋ*

<sup>32</sup> Lau Palêsai sêŋgô bu lau sem yomgalôm pi Yisu ma sêkônê gauc kaiŋ dinaŋ pi iŋ. Goc †dabuŋsiga atu-tu ti lau Palêsai sêŋkiŋ lau siŋ-ŋga ŋatô naŋ sêyob lôm dabuŋ, bu sêkônê iŋ dôŋ. <sup>33</sup> Têŋ dinaŋ Yisu sôm, “Aô wambo wawhiŋ mac ŋasawa sauŋ, goc walhō wambu watêŋ iŋ naŋ kêkiŋ aô gameŋ, naŋ wandi. <sup>34</sup> Mac oc aŋsalê aô, magoc oc atap aô sa dom, ma mac atôm dom bu aŋkuc aô atêŋ gameŋ naŋ aô oc wambo.” <sup>35</sup> Goc lau Israel-ŋga sêsôm têŋ dandi, “Ŋgac dindec oc mbo nde, dec yac oc datôm dom b u datap iŋ sa? Mboe iŋ oc ndi mbo whiŋ yac neŋ lau Israel-ŋga ŋatô, naŋ sêndôc lau Grik si gameŋ ma êndôhônê lau Grik yêc dindê? <sup>36</sup> Iŋ sôm bu yac oc taŋsalê iŋ, magoc oc datap iŋ sa dom, ma bu yac datôm dom bu datêŋ gameŋ naŋ iŋ oc mbo, naŋ dandi. Yom dau ŋahu bocke?”

*Yisu sôm yom pi Nalau Dabuŋ*

<sup>37</sup> Têŋ Mwasin Lôm Bac-ŋga ŋabêc atu ŋambu-ŋga, naŋ Yisu tisa kalhac ma mbwêc awaha atu bocdec bu, “Am asa naŋ bu yô am, naŋ têŋ aô mweŋ, ma nôm. <sup>38</sup> Tôm Anôtô ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ sôm, asa naŋ kêŋ whiŋ aô, naŋ bu tali-ŋga oc êmbulup pi iŋ ndê ŋalôm.” <sup>39</sup> Yisu ndê yom dinaŋ hêganônê Nalau Dabuŋ, naŋ tiŋambu Anôtô oc kêŋ têŋ lau naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu. (Têŋ têm dinaŋ, Anôtô kêŋ Nalau Dabuŋ têŋ lau su dom, ŋahu bu Yisu ndê têm tu tap iŋ ndê ŋawasi sa-ŋga yêc dôŋ yêc.)



### *Lau sêsej dau pi Yisu*

<sup>40</sup> Têñ ndoc Yisu sôm yom dau, nañ lau ñatô sêsôm, “Yomandô! Ngac dindec in propet atu gitôm Moses, nañ Anötö gic bata bu êñkin meñ.” <sup>41</sup> Ma ñatô sêsôm, “Mba! In Mesaya dau!” Magoc lau ñatô sêsôm, “Mba! Bu Mesaya oc meñ akêñ gamen Galili-nga dom. <sup>42</sup> Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sôm bu Mesaya oc meñ sa yêc Kin Dawid ndê wakuc, ma yêc Dawid ndê malac Betlehem.” <sup>43</sup> Bocdinañ lau sêsej dau pi Yisu. <sup>44</sup> Lau ñatô tac whiñ bu sêkôc in dôñ, magoc ñamalac dañ gitôm dom bu kêñ amba pi in.

### *Lau bata Israel-nga sêkêñ whiñ Yisu dom*

<sup>45</sup> Tiñambu lau siñ lôm dabuñ-nga sêmbu sêtên dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai si. Ma ñac sêndac lau siñ-nga dau bocdec bu, “Bocke ma mac akôc Yisu dôñ dom?” <sup>46</sup> Goc lau siñ-nga sêô yom ma sêsôm, “Ñamalac nañ sôm yom gitôm ngac dinañ, nañ yac anğô dañ su dom.” <sup>47</sup> Goc lau Palêsai sêsôm, “Mboe in kêsau mac awhiñ, a? <sup>48</sup> Alic bu yac lau Palêsai ma lau bata mba dañ kêñ whiñ bu in Mesaya dau dom. Mba andô! <sup>49</sup> Tigen lau ñambwa-ñambwa, nañ si gauc sa dom pi Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sêkêñ whiñ in. Anötö ndê atac ñandê pi ñac!”

<sup>50</sup> Lau bata dinañ si dañ in Nikodemas, ngac nañ muñ-nga gi gêlic Yisu. Têñ ndoc in ngô ñac si yom dinañ, dec sôm têtñ ñac bu, <sup>51</sup> “Yac neñ yomsu gic yao bu dakic yom tu tamatôc ñamalac dañ-nga ñambwa dom! Gêñ ñamata-nga dangô in dau ndê yom, ma dakip yom sa pi gêñ nañ in kôm.” <sup>52</sup> Magoc ñac sêsôm, “Mboe am bu ti in ndê ngacsêñom dañ whiñ ñac lau Galili-nga dinañ, a?

Am ndi ma kip n̄ahu sa yêc Anötö ndê yom, ma am oc tap sa bu propet dan̄ oc meñ akêñ gameñ Galili-nga dom.”

*[Yisu tawalô awhê sac dan̄\*]*

<sup>53</sup> Dinañ su, ma lau hoñ sêlhö têtñtêtñ ma sêmbu sêtêtñ ñac si andu si.

## 8

<sup>1</sup> Goc Yisu hu malac Jerusalem siñ ma sa gi mbo Lôc Olib. <sup>2</sup> Têtñ ñagalañsê bêbêc, in̄ mbu sôc Jerusalem gi, ma mbo lôm dabuñ ñabatêmndö. Ma lau daêsam sêwê sêtêtñ in̄ sêmeñ, dec in̄ ndöc sic ma kêdôhôn̄ ñac. <sup>3</sup> Ma lau nañ sêndôhôn̄ yomsu ti lau Palêsai sêwê awhê dan̄ sêtêtñ in̄ sêmeñ, nañ sêtap in̄ sa têtñ ndoc in̄ kôm mêtê mockaiñ-nga. Ma sêkêñ a whê dau kalhac lau hoñ aṅgô-nga. <sup>4</sup> Ma sêsôm têtñ Yisu, “Kêdôhôn̄waga, sêtap awhê dindec sa kôm mêtê mockaiñ-nga. <sup>5</sup> Moses to yomsu bu datuc lauwhê kaiñ dindec ña hoc ndu. Bocdinañ sôm bu yac oc dakôm sake?” <sup>6</sup> Ñac bu sêtim in̄ ña gêndac dinañ, sêñsalê yom dan̄ bu sêñgôliñ pi in̄. Magoc Yisu pôn̄ sic gi ndöc, ma gic hu to yom yêc nom ña amba-atu. <sup>7</sup> Goc ñac sêñsu in̄ e in̄ tisa ma sôm têtñ ñac, “Mac nem asa bu ndê sac mbasi, nañ ti ñgac ñamata-nga bu kôc hoc ma tuc pi awhê dindec.” <sup>8</sup> Goc in̄ pôn̄ sic tiyham ma to yom yêc nom. <sup>9</sup> Têtñ dinañ lau nañ sêñgô Yisu ndê yom sic hu sêlhö tigeñ-tigeñ. Lau atu-tu sêlhö sêmuñ, goc lau ñatô sêñkuc e Yisu tawasê mbo, ma awhê dau kalhac in̄ aṅgô-nga. <sup>10</sup> Dec Yisu tisa ma ndac in̄, “O awhê!

\* 7:52: Yom nañ yêc 7:53–8:11 nañ yêc bapia akwa ñatô dom.

Ma lau dau nde? Asa dec mbo bu êngôlin̄ yom pi am ma êmatôc am?” <sup>11</sup> Ma in̄ sôm, “O ñadau, lau mba!” Goc Yisu sôm, “Ma bocdinañ aö wamatôc am dom whin̄. Magoc am lhö ndi, ma hu nem mêtê sac sin̄.”]

### *Yisu in̄ Nawê Nom-nga*

<sup>12</sup> Tiñambu Yisu sôm yom têt̄ lau bocdec bu, “Aö ñawê nom-nga. Asa nañ bu êñkuc aö, nañ oc sa sen̄ ñasec-nga tiyham dom. In̄ oc êñsêlên̄ mbo ñawê nañ tôc sen̄ ndöc tali-nga asê.”

<sup>13</sup> Magoc lau Palêsai sêsôm têt̄ in̄, “Am tamwasêm hoc yom asê pi daôm. Tu dinañ-nga dec yac oc akôc am nem yom sa dom.” <sup>14</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö bu wahoc daun̄ neñ yom asê, dec aneñ yom dau in̄ yom ñandô. Nahu bu aö kayalê gameñ nañ aö gameñ akêñ nañ, ma gameñ nde nañ wambu wandi. Tigeñ mac añyalê gameñ dinañ dom. <sup>15</sup> Mac añsahê ti amatôc lau añkuc ñamalac si gauc. Magoc aö dec wamatôc ñamalac dañ gitôm mac akôm, nañ dom. <sup>16</sup> Aö bu wamatôc lau, dec aneñ yom hoñ in̄ yom ñandô, nahu bu aö tañwasên̄ dom. Damañ nañ kêkin̄ aö, nañ mbo whin̄ aö. <sup>17</sup> Mac daôm nem yomsu sôm bu ñgac lu bu sêpuc si yom dôñ bu yom ñandô, dec mac oc akôc yom dau sa. <sup>18</sup> Kwahic dec aö gahoc yom asê tu daun̄-nga, ma Damañ nañ kêkin̄ aö, nañ dec puc aneñ yom dôñ. Bocdinañ tu sake-nga mac akôc aneñ yom sa dom?” <sup>19</sup> Goc sêndac in̄, “Am Damam nde?” Ma Yisu sôm, “Mac añyalê aö dom, ma mac añyalê Damañ dom bocdinañ. Mac bu añyalê aö, dec oc tôm bu mac añyalê Damañ whin̄.”

<sup>20</sup> Yisu sôm yom dinaŋ têtŋ ndoc iŋ kêdôhônŋ lau mbo kêpiŋ apa naŋ lau sêkêŋ si da sip-ŋga yêc lôm dabuŋ ŋamakê. Magoc lau daŋ sêkôc iŋ dôŋ dom, bu iŋ ndê ndoc hôc asê su dom.

*Yisu ndê ŋahu yêc nom dom*

<sup>21</sup> Ma Yisu sôm tiyham têtŋ lau Palêsai, “Aö oc wahu mac siŋ, ma mac oc aŋsalê aö. Magoc gameŋ naŋ aö bu wandi, naŋ mac atôm dom bu andi. Mac oc ambac ndu ti nem sac tôhônŋ.” <sup>22</sup> Goc lau bata dinaŋ sêsôm têtŋ dandi, “Iŋ dau sôm bu gameŋ naŋ iŋ oc ndi, naŋ yac datôm dom bu dandi. Bocke? Iŋ oc ndic dau ndu, a?” <sup>23</sup> Ma Yisu gic têtŋ yom ma sôm, “Aneŋ ŋahu yêc lôlôc. Mac lau nom dindec-ŋga, magoc aö neŋ ŋahu yêc nom dindec dom. <sup>24</sup> Aö gasôm têtŋ mac su, bu mac oc ambac ndu ti nem sac tôhônŋ. Aö wasôm yom ŋandô têtŋ mac, bu mac bu akêŋ whiŋ yom naŋ aö gawhê sa pi dauŋ, naŋ dom, dec mac oc ambac ndu ti mac nem sac.” <sup>25</sup> Goc ŋac sêndac, “Am asa?” Ma iŋ sôm, “Oc tôm bu mac aŋyalê su, bu têtŋ ŋamata-ŋga e meŋ, aö gawhê dauŋ sa têtŋ mac. <sup>26</sup> Yom daêsam yêc bu wasôm pi mac bu watôc nem giso asê. Magoc yom hoŋ naŋ aö gaŋgô yêc iŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ dec wasôm asê têtŋ lau nom-ŋga. Ma iŋ ndê yom iŋ yom ŋandô eŋ.”

<sup>27</sup> Ŋac sêŋyalê dom bu iŋ sôm yom dau pi iŋ Damba. <sup>28</sup> Goc iŋ sôm, “Têtŋ ndoc mac asuŋ Ŋamalac ndê Atu sa yêc nom, naŋ mac oc aŋyalê bu aö dauŋ dec Mesaya dau, ma aö gakôm gêŋ daŋ kakuc aö taŋwasêŋ neŋ gauc dom. Mba. Yom hoŋ naŋ aö gasôm, naŋ Damaŋ dau kêŋ têtŋ aö. <sup>29</sup> Iŋ dau kêkiŋ aö gameŋ, ma iŋ oc tec aö bu wambo taŋwasêŋ dom. Iŋ mbo whiŋ aö ŋapaŋ. Ŋahu bu aö gakôm

gêñ honñ tòm inñ atac whinñ.” <sup>30</sup> Yisu sôm yom dinanñ, ma lau daêsam nanñ sêñgô, nanñ sêkêñ whinñ inñ.

*Yom ñandô oc êngapwêc yac su*

<sup>31</sup> Ma Yisu sôm têtñ lau Israel-ñga nanñ sêkêñ whinñ inñ, “Mac bu asap aneñ yom dôñ ma danñam wambu, dec mac ati aneñ sêñomi ñandô. <sup>32</sup> Ma mac oc anñyalê yom ñandô, ma yom ñandô dau oc êngapwêc mac su bu ambo atôm lau akiñ ñambwa tiyham dom.” <sup>33</sup> Goc ñac sêsôm, “Abraham ndê wakuc yac. Ma yac am akiñ lau danñ dom. Bocdinanñ am sôm bu êngapwêc yac su yêc sakinñ bocke?” <sup>34</sup> Goc Yisu ô yom bocdec bu, “Aö wasôm yom ñandô. Asa nanñ sap mêtê sac dôñ, nanñ ñgac me awhê akiñ mêtê sac-ñga. <sup>35</sup> Ma ñgac akiñ ñambwa oc wêkainñ ñadau ndê gêñ danñ, me mbo inñ ndê andu ñapanñ dom. Mba! Ñadau ndê atu solop oc wêkainñ gêñ ma mbo ñapanñ. <sup>36</sup> Magoc Anötô ndê Atu bu êngapwêc mac su, dec mac oc ambo atôm lau akiñ ñambwa tiyham dom andô.

<sup>37</sup> “Aö kayalê su, bu Abraham ndê wakuc mac. Tigeñ mac akôm bu andic aö ndu, ñahu bu mac akôc aneñ yom sa sip nem ñalôm su dom. <sup>38</sup> Aö gasôm yom asê pi gêñ nanñ Damanñ têt asê têtñ aö, magoc mac akôm mêtê anñkuc yom nanñ mac daôm damam sôm têtñ mac.” <sup>39</sup> Ma ñac sêsôm tiyham, “Yac damanñ inñ Abraham.” Magoc Yisu sôm, “Mac bu Abraham atui mac, dec mac oc asa lêtñ gitêtñ gitôm inñ dau ndê. <sup>40</sup> Tigeñ aö gasôm yom ñandô gitôm aö ganñgô yêc Anötô, ma mac akôm bu andic aö ndu. Abraham oc kôm gêñ kainñ dinanñ dom. <sup>41</sup> Mac anñkuc Abraham ndê lêtñ dom, dec têt asê bu mac nem damam inñ ñgac danñ dau-ñga danñ.”

Magoc ñac sêsôm, “Yac lau ñasawa-ñga dom. Yac mba damañ tigen in Anötö dau.”

<sup>42</sup> Têñ dinañ Yisu sôm, “Anötö bu ti mac nem damam, dec mac oc atac whin aö. Nahu bu aö gameñ akêñ Anötö, dec gambo lec. Aö gameñ tu dauñ-ñga dom, magoc Anötö dau kêkin aö gameñ.

<sup>43</sup> Mac atôm dom bu anğô aneñ yom, ma bocdinañ mac anyalê aneñ yom nahu dom. <sup>44</sup> Mac nem damam in Sadañ, ma mac akôm tôm in atac whin.

Têñ têm ñamata-ñga e meñ, in sa lêñ ndic ñamalac ndu-ñga. In sap yom ñandô dôñ dom, bu yom ñandô dañ yêc in ndê ñalôm dom. In tasan-nda, ma yom tasan ñadamba in. In sôm yom kêkuc in dau ndê awha solop, ma yom hon nañ in sôm, nañ yom tasan. <sup>45</sup> Tigen aö dec gasôm yom ñandô eñ, ma tu dinañ-ñga mac akêñ whin aneñ yom dom.

<sup>46</sup> Mac nem asa gitôm bu têt aneñ giso dañ asê? Aö gasôm yom ñandô, ma tu sake-ñga mac akêñ whin aö dom? <sup>47</sup> Anötö ndê atui ñandô sênğô in ndê yom ma dañga wambu. Magoc mac anğô in ndê yom dom, dec têt asê bu mac ati in ndê atui ñandô dom.”

### *Yisu sôm yom asê pi dau*

<sup>48</sup> Têñ dinañ lau bata Israel-ñga sêsôm, “Yac asôm solop bu am gitôm lau Samaria-ñga nañ si gauc sa pi Anötö dom, ma bu ñalau sac dañ mbo am nem ñalôm.” <sup>49</sup> Magoc Yisu sôm, “Mba! Nalau sac mbo aö neñ ñalôm dom. Mac atoc aneñ waêñ sa dom, magoc aö bu wapo Damañ ndê waê sa. <sup>50</sup> Aö kasalê dauñ neñ waêñ dom, magoc Anötö oc po aneñ waêñ sa. Ma in oc êmatôt gêñ hon. <sup>51</sup> Aö wasôm yom ñandô têt mac, bu asa nañ ngô aneñ yom ma

danğa wambu, nañ oc niñga dom, magoc inñ oc mbo tali ñapanj.”

<sup>52</sup> Goc lau bata Israel-nga sêsôm têtñ inñ, “Kwahic dec yac añyalê pi ñandô bu ñalau sac dañ mbo am nem ñalôm. Abraham ma lau propet sêmbac ndu, tigeñ am sôm bu asa nañ ñgô am nem yom ma danğa wambu, nañ oc niñga dom. <sup>53</sup> Am asa dec toc daôm sa? Am gauc gêm bu am hôc gêlêc damañ Abraham su, a? Yac añyalê bu inñ mbac ndu su, ma lau propet boc-dinañ.” <sup>54</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö dauñ bu wapo dauñ neñ waêñ sa, dec waêñ dau ti gêtñ ñambwa-nga. Magoc aö Damañ, nañ mac asam bu mac nem Anötö, nañ po aneñ waêñ sa. <sup>55</sup> M agoc mac añyalê inñ dom. Aö dec kayalê inñ, ma dañañ wambu inñ ndê yom. Aö bu wasôm bu kayalê inñ dom, dec aö ñgac tasanñ gitôm mac lau tasanñ. <sup>56</sup> Mac nem damam Abraham atac ñayham sa kêlêc, bu inñ kêtñ bata bu lic aneñ bêc wahôc asê-nga. Ma inñ gêlic su ma tisambuc.”

<sup>57</sup> Goc lau bata Israel-nga sêsôm têtñ inñ, “Am nem yala tap 50 sa su dom. Ma bocke dec am sôm bu am gêlic Abraham su?” <sup>58</sup> Ma Yisu sôm, “Yomandô! Ndoc nañ Abraham dinda kôc inñ su dom, nañ aö gambo.” <sup>59</sup> Têtñ têtñ ñac sêñgô yom d inañ, goc sêkôc hoc sa bu sêtuc inñ, magoc Yisu siñ dau, ma kêdahinñ dau su yêc lôm dabuñ ñagameñ.

## 9

### *Yisu kôm ñgac tapec dañ tandô po asê*

<sup>1</sup> Yisu kêsêlêñ gi, ma gêlic ñgac tapec dañ. Ñgac dau inñ tandô pec têtñ ndoc inñ dinda kôc inñ ma meñ. <sup>2</sup> Ma Yisu ndê ñgacsêñjomi sêndac inñ bocdec

bu, “Kêdôhôn-waga, ngac dinan tapec tu in dau ndê sac-nga, me tu dinda lu damba si sac-nga?” <sup>3</sup> Goc Yisu sôm, “In tapec tu in dau ndê sac-nga, me tu dinda lu damba si sac-nga dom. Magoc dinda kôc in ti tapec tu bu kwahic dec lau sêlic Anötö ndê gwelen ti naclai nem in sa-nga. <sup>4-5</sup> Aö gambo nom gatôm lau nom-nga si nawê, ma kwahic dec ti têm nawê-nga. Ma bocdinan kwahic dec yac oc dakôm Anötö nan kêkin aö gameñ, nan ndê gwelen. Têm nasec-nga oc meñ hóc asê, ma têtñ dinan lau dan oc sêtôm dom bu sêkôm gwelen.”

<sup>6</sup> In sôm yom dinan su, goc hê gasôp sip nom, kêyalin whin nom, ma sê pi ngac tapec tandô. <sup>7</sup> Ma in sôm têtñ in, “Am ndi êmgwasin anôm sip bu gapon Siloam.” (Nâê Siloam dau danem kwi bu ‘Kêkin.’) Goc in kölhö gi kêgwasin angô, ma in tandô nayham sa. Ma in mbu têtñ ndê andu gi. <sup>8</sup> Ma in ndê lau meñpan in-nga, ti lau nan sênjalê bu muñ-nga in ngac teñ gêtñ-nga, n an sêsö ma sêndac dandi, “In ngac nan muñ-nga ndöc ma teñ gêtñ, a?” <sup>9</sup> Ma lau natô sêsôm, “In ngac dau dinan.” Magoc natô sêsôm, “Mba! In ngac dan dau-nga, nan angô gi tap ngac teñ gêtñ-nga dinan ndê angô sa.” Magoc ngac dau sôm, “Aö ngac dauñ dec.” <sup>10</sup> Goc sêndac in, “Ma bocke dec am nem tanôm nayham sa?” <sup>11</sup> Ma in sôm, “Ngac nan sêsam in bu Yisu, nan kêyalin sacbalê, ma kêtñ pi aö tanôn, goc kêkin aö bu wangwasin anôn andô sip bu Siloam. Bocdinan aö ga kagwasin dauñ, dec tanôn nayham sa.” <sup>12</sup> Ma sêndac, “Ngac dinan mbo nde?” Goc in sôm, “Aö kayalê dom.”

*Lau Palêsai sêkip yom sa pi ngac nan tandô po asê*



13-14 Yisu kêyalin̄ sacbalê ma kôm ngac tapec dinan̄ tandô po asê têt̄j bêt̄ Sabat-nga dan̄. Ma tin̄ambu l au sêwê ngac dau sêtêt̄j lau Palêsai si. 15 Têt̄j ndoc lau Palêsai sêlic in̄, nan̄ sêndac in̄ bu, “Am tanôm po asê ñalên̄ bocke?” Ma in̄ ô yom ma sôm, “Ngac dinan̄ kêt̄j sacbalê pi aô tanôn̄, ma aô kagwasin̄ dec tanôn̄ po asê.” 16 Goc Palêsai ñatô sêsôm yom pi Yisu bocdec bu, “Ngac dinan̄ kêt̄gil̄i yomsu Sabat-nga, dec tan̄yalê bu in̄ men̄ akêt̄j Anötô dom.” Magoc Palêsai ñatô sêsôm, “Ngac sac oc tôm dom bu kôm gêt̄j dalô kain̄ dinan̄.” 17 Bocdinan̄ ñac si yom so dau, ma sêndac ngac dau tiyham, “Am ngac daôm, am ngac nan̄ in̄ kôm am nem tanôm po asê, ma bocdinan̄ am sôm sake pi in̄?” Ma in̄ sôm, “In̄ propet dan̄.”

18 Magoc lau bata Israel-nga dinan̄ sêkêt̄j whin̄ dom bu mun̄-nga in̄ tapec ma kwahic dec tandô ñayham sa. Bocdinan̄ sêkêt̄j yom têt̄j in̄ dinda lu damba bu sêmen̄. 19 Ma sêndac in̄lu, “Ngac dindac in̄ amlu atômngac nan̄ amlu asôm bu dinda kôt̄ in̄ ti tapec, a? Bocke ma kwahic dec in̄ tandô ñayham sa?” 20 Ma in̄lu sêsôm, “Aêt̄! Alu anyalê bu in̄ alu mba balê, ma bu alu akôt̄ in̄ ti tapec. 21 Magoc in̄ tandô po asê ñalên̄ bocke ma asa kôm in̄ tandô ñayham sa, nan̄ alu anyalê dom. Mac andac in̄ dau. In̄ ti ngac atu su, ma gitôm bu sôm dau ndê yom.” 22 In̄lu sêt̄nyalê bu lau bata Israel-nga sêkic yom bu ñac oc sêt̄in̄ lau nan̄ sêkêt̄j whin̄ bu Yisu in̄ Mesaya, nan̄ su yêt̄ gôlôwac Israel-nga, ma bocdinan̄ in̄lu sêtôt̄c ñac. 23 Tu dinan̄-nga sêsôm yom bocdec, “In̄ ti ngac atu su. Mac andac in̄ dau!”

24 Goc ñac sêmbwêt̄c ngac dau tiyham, ma sêsôm,

“Toc Anötö sa ma sôm yom ñandô. Yac anyalê bu ñgac dinañ in ñgac sac.” <sup>25</sup> Ma in ô yom bocdec bu, “In bu ñgac sac me in ñgac gitên, aô kayalê dom. Gêñ tigen aô kayalê. Muñ-nga aô ñgac tapeç, ma kwahic dec aô tanôñ po asê.” <sup>26</sup> Goc sêndac in, “In kôm gêñ sake têt am? In kôm am tanôm ñayham sa ñalêt bocke? Sôm asê têt yac.” <sup>27</sup> Ma in sôm, “Aô gasôm têt mac su, magoc mac akôc aneñ yom sa dom. Tu sake-nga mac bu añgô tiyham? Mboe mac atac whin bu ati in ndê sêñomi awhin, a?” <sup>28</sup> Têt dinañ sêpu in ma sêsôm, “Mba! Am daôm ti ñgac dinañ ndê ñgacsêñom! Moses ndê sêñomi yac.” <sup>29</sup> Yac anyalê bu Anötö kêt in ndê yom têt Moses, magoc ñgac dinañ ti in ndê ñahu, yac anyalê dom.” <sup>30</sup> Goc ñgac dau sôm, “Gêñ kain ña solop! Mac asôm bu mac anyalê in ndê ñahu dom. Tigen alic su nañ! In kôm aô tanôñ po asê.” <sup>31</sup> Yac tañyalê bu Anötö oc kêt ña ña têt lau sac dom. Mba! In kêt ña ña lau gitên nañ sêñkuc in ndê yom.” <sup>32</sup> Yac ña ña ña muñ su dom, bu ñamalac ña kôm ñgac nañ ñinda kôc in ti tapeç, nañ tandô po asê. Mba sambuc! <sup>33</sup> ñgac dinañ bu meñ akêt Anötö dom, dec oc tôm dom bu in kôm gêñ ña.”

<sup>34</sup> ña sêñgô in ndê yom dinañ, dec gêli ña si ñalôm sa ñandô. Ma sêsôm, “Am bu êmdôhôn yac, a? Sac gêm am ahuc têt ndoc ña kôm am!” Goc sêt in sa awê gi.

*Lau nañ sêkêt whin Yisu dom, nañ sêtôm lau tapeç*

<sup>35</sup> Têt ndoc Yisu ñgô ñawaê bu lau Palêsai sêt in ñgac dau su, nañ in kêsalê in e tap in sa, ma ndac in, “Am kêt whin ñamalac ndê Atu, me mba?” <sup>36</sup> Ma in

ô yom ma sôm, “O ñadau! Ñamalac ndê Atu in asa? Sôm têt aö, goc aö wakêt whin in.” <sup>37</sup> Goc Yisu sôm, “Am gêlic in su. Aö ñgac dauñ dec, nañ gasôm yom têt am.” <sup>38</sup> Ma in sôm, “Pômdau, aö gakêt whin am.” Goc in pôt haduc têt Yisu. <sup>39</sup> Ma Yisu sôm, “Aö gasip nom gameñ ma lau oc sêtap matôc sa tu aö-ñga. Lau tapec oc sêti lau tandô ñayham, ma lau nañ gauc gêm bu ñac lau tandô ñayham, nañ oc sêtôm lau tapec.” <sup>40</sup> Lau Palêsai ñatô sêmbo sêwhin, ma sêtngô Yisu ndê yom dinañ ma sêndac, “Bocke? Am sôm bu yac tañpec awhin, a?” <sup>41</sup> Ma in sôm, “Mac bu lau tampec, dec mac nem giso mba. Mac asôm bu mac lau tanôm ñayham, magoc mac akêt whin aö dom. Tu dinañ-ñga dec mac nem giso gacgeñ yêc mac-ñga.”

## 10

### *Yom gôlin pi ñgac yob domba-ñga*

<sup>1</sup> Ma Yisu sôm, “Yom ñandô aö wasôm têt mac, bu ñgac nañ sôc domba si tunlôm yêc gatam dom, magoc kêtgîlî tun bambalin bu sôc ndi, nañ ñgac kañ-nda. <sup>2</sup> Magoc ñgac nañ sôc domba si tunlôm yêc gatam solop, nañ ñgac yob domba-ñga ñandô. <sup>3</sup> Ñgac nañ yob gatam oc lêt gatam su têt in, ma domba sêtñyalê in awha. In oc ta domba tigen-tigen si ñaê, ma wê ñac sêsa sêndi. <sup>4</sup> Têt ndoc in kôc in ndê domba hon sêsa si, nañ in kêsêlêt mun ma ñac sêtñkuc in, bu ñac sêtñyalê in awha. <sup>5</sup> Tigen ñac oc sêtñkuc ñgac apa dañ dom. Mba! Ñac oc sêlhô bambalin yêc in, bu sêtñyalê in awha dom!” <sup>6</sup> Yisu sôm yom gôlin dinañ, magoc ñac sêtñyalê in ndê yom ñahu dom.

*Yisu in gatam domba-nga*

<sup>7</sup> Bocdinaŋ Yisu sôm tiyham, “Yom ɲandô aö wasôm têŋ mac! Aö gatôm gatam tu domba sêsôc si tunlôm sêndi-nga. <sup>8</sup> Kêdôhônwaga tasan hoŋ naŋ sêhôt asê sêmun aö, naŋ lau kaŋ. Magoc domba sêkêŋ daŋga ɲac dom. <sup>9</sup> Aö gatam, ma domba naŋ sêsôc yêc aö, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ɲac si-nga sa. ɲac oc sêsôc sêsa, ma sêtap gêŋ sênen-nga ɲayham sa. <sup>10</sup> Ngac kaŋ meŋ bu nem kaŋ ti ndic ndu ma seŋ popoc. In ndê gwelen dau dinaŋ. Tigen aö gameŋ bu wamasan lêŋ bu lau sêtap Anötö ndê mwasiŋ sêndöc tali-nga sa, ma mwasiŋ dau oc êŋsalê ɲac ahuc.”

*Yisu in Nadau yob domba-nga ɲayham*

<sup>11</sup> “Aö ngac wayob domba-nga ɲayham. Ngac yob domba-nga ɲayham oc kêŋ dau sambuc e nditôm in mbac ndu bu nem in ndê domba sa. <sup>12</sup> Magoc ngac naŋ yob domba tu tap ɲaôli sa-nga, naŋ gitôm ngac naŋ yob dau ndê domba, naŋ dom. In bu lic giam sac daŋ meŋ, dec in oc hu domba siŋ ma lhö ndi. Goc giam sac oc seŋ domba ma sêlhö bambaliŋ. <sup>13</sup> Ngac dinaŋ oc lhö ndi, bu in gêm gwelen tu awa-nga ɲambwa, ma hêgo dau tu domba-nga dom.

<sup>14-15</sup> “Aö ngac wayob domba-nga ɲayham. Gitôm Damaŋ kêyalê aö, ma aö kayalê Damaŋ, bocdinaŋ aö kayalê aneŋ domba, ma aneŋ domba sênyalê aö. Ma wakêŋ daŋ sambuc e nditôm wambac ndu bu wanem ɲac sa. <sup>16</sup> Ma aneŋ domba ɲatô sêmbo, naŋ sêmbo sêwhiŋ domba toŋ dindéc dom. Aö wandic ɲac sa sêmeŋ sêmbo sêwhiŋ domba dindéc, ma ɲac oc sêti toŋ tigen. ɲac si ɲadau tigen aö dec wayob ɲac, ma ɲac hoŋ oc sêkêŋ daŋga aö awhaŋ.

17 “Daman̄ tac whiñ aõ, bu aõ wakêñ daun̄ gacgeñ wambac ndu, ma tiñambu aõ watisa tiyham. 18 Namalac dañ oc kôc tañli ñahu su yêc aõ dom. Aõ daun̄ oc wahu tañli ñahu siñ tôm aõ daun̄ atac whiñ. Anötö kêñ ñaclai têtñ aõ bu aõ daun̄ wahu siñ, ma bu aõ daun̄ wakôc sa tiyham. Daman̄ gic atu yom dau dinañ.”

19 Lau bata Israel-nga sêñgô yom dinañ ma sêwhê dau kôc ti sêseñ dandi tiyham. 20 Lau daêsam sêsôm, “Ñalau sac dañ mbo iñ ndê ñalôm ma kôm iñ ndê gauc timboloc. An̄gô iñ ndê yom dom!” 21 Magoc lau ñatô sêsôm, “Ñgac ti ñalau sac oc sôm yom kaiñ dinañ dom. Ma ñalau sac oc kôm ñgac tapec tandô po asê dom!”

### *Lau bata Israel-nga sêtin̄ Yisu su*

22 Têtñ ndoc uhô-nga, lau Israel-nga si †Mwasin̄ Sic Gawi Lôm-nga hóc asê Jerusalem. 23 Yisu kêsêlêñ mbo lôm dabun̄ ñabatêmdö, mbo gameñ nañ sêsam bu Solomon ndê Batêm. 24 Ma lau bata Israel-nga sêkac sa sêñgihi iñ ahuc, ma sêsôm, “Ñasawa baliñ lec yac atac lu-lu tu am-nga. Bocdinañ dec sôm yom yêc awê têtñ yac. Am Mesaya dau, me mba?” 25 Ma Yisu sôm, “Aõ gasôm têtñ mac su, magoc mac akêñ whiñ aõ dom. Ma aõ gakôm gêtñ dalô gam Daman̄ an̄gô. Gêtñ dau puñ yom ñandô pi aõ dôñ, ma whê aneñ ñahu sa tiawê. 26 Magoc mac akêñ whiñ aõ dom, ñahu bu mac ati aõ neñ domba dom. 27 Aneñ domba sêkêñ dañga aõ awhañ. Aõ kayalê ñac, ma ñac sêñkuc aõ. 28 Aõ oc wakêñ ñac sêndöc tali ñapañ ma oc tôm dom bu ñac sêñga têtñ têm ñambu-nga dom. Ma lau dañ sêtôm dom bu sêñgaho ñac su yêc aõ aman̄. 29 Daman̄ kêñ aneñ

domba tēŋ aö, ma gēŋ daŋ hōc gēlēc iŋ su dom. Bocdinaŋ lau daŋ sētōm dom bu sēŋgaho ŋac su yēc Damaŋ amba. <sup>30</sup> Alu Damaŋ ati gēŋ tigeŋ.”

<sup>31</sup> Tēŋ dinaŋ lau bata sêkōc hoc sa tiyham bu sētuc iŋ. <sup>32</sup> Magoc iŋ sōm tēŋ ŋac, “Mac bu atuc aö ŋa hoc tu gēŋ dalō bocke-ŋga? Bu aö gatōc gēŋ ŋayham daêsam tēŋ mac, tōm naŋ Damaŋ kēŋ tēŋ aö.” <sup>33</sup> Ma ŋac sêo yom ma sêsōm, “Yac bu atuc am tu gēŋ daŋ naŋ am kōm-ŋga dom. Mba! Am ŋamalac daŋ, magoc toc daōm sa bu nditōm Anötō dau. Am nem yom dinaŋ sac sambuc, ma tu dinaŋ-ŋga yac bu atuc am ŋa hoc.”

<sup>34</sup> Goc Yisu ô yom ma sōm, “Mac aŋyalê yom naŋ Anötō dau sōm pi lau bata Israel-ŋga ŋatō, naŋ sêto yēc mac nem Buku Yomsu-ŋga\* bocdec bu, ‘Aö *gasam mac bu anötöi.*’ <sup>35</sup> Aŋgō su naŋ! Anötō kēŋ iŋ ndê yom tēŋ lau nom-ŋga dinaŋ, ma sam ŋac bu anötöi. Ma gitōm dom bu dasēŋ Anötō ndê yom daŋ su. <sup>36</sup> Ma aö bocke? Damaŋ dau kêyalin aö sa ma kêkin aö gasip nom gameŋ. Bocdinaŋ tu sake-ŋga mac asōm bu anēŋ yom sac sambuc, tēŋ ndoc aö gasōm bu aö Anötō ndê Atu? <sup>37</sup> Aö bu wakōm Damaŋ ndê gwelen naŋ kēŋ sip aö aman, naŋ dom, naŋ akēŋ whin aö dom. <sup>38</sup> Tigeŋ aö gakōm Damaŋ ndê gwelen, ma bocdinaŋ dec mac bu akēŋ whin anēŋ yom dom, tigeŋ akēŋ whin tu gēŋ naŋ aö gakōm-ŋga. Ma bocdinaŋ mac oc aŋyalê pi ŋandō bu Damaŋ mbo aö ŋalôm, ma aö gambo iŋ ŋalôm.”

---

\* **10:34:** Yom dau yēc Buku Wê-ŋga 82:6 (alic footnote yēc Jon 15:25). Anötō dau kēŋ ŋaclai tēŋ kin ti gōlinwaga bu sēnem gōlin sēmbō nom, ma bocdinaŋ iŋ sam ŋac bu anötöi. Ma tēm ŋatō iŋ sam ŋac bu Anötō atui - alic BW 2:7 ma 82:6.

<sup>39</sup> Têḅ dinanḅ sêḅsahê tiyham bu sêkôc inḅ dôḅ, magoc ḅac gitôm dom, ma inḅ kôlhô gi. <sup>40</sup> Ma inḅ pi Bu Jordan ḅadanḅa gi, ma mbo gameḅ nanḅ muḅḅ-ḅga Jon kêku lau mbo. <sup>41</sup> Lau daêsam sêsa sêtêḅ inḅ si, ma sêsôm têḅ dau, “Jon kôm gêḅ dalô danḅ dom. Magoc yom hoḅ nanḅ inḅ sôm pi ḅgac dindec, nanḅ yom ḅandô.” <sup>42</sup> Ma lau daêsam sêkêḅ whiḅ Yisu yêc gameḅ dinanḅ.

## 11

### *Lasarus mbac ndu*

<sup>1-2</sup> ḅgac danḅ ḅaê Lasarus mbo malac Betani. Ma inḅ ndê lhuwê lu sêmbô, danḅ ndê ḅaê Mata, ma danḅ ḅaê Maria, awhê nanḅ tiḅambu tac bu ḅamalu ḅayham pi Pômdau gahi, ma puḅ ḅa inḅ kêclauḅ. Têḅ bêc danḅ Lasarus gêmbac. <sup>3</sup> Goc Maria lu Mata sêkêḅ yom têḅ Yisu bocdec bu, “Pômdau, ḅgac nanḅ am atac whiḅ dec gêmbac.” <sup>4</sup> Yisu ḅgô yom dau ma sôm, “Inḅ gêmbac tu bu mbac ndu ḅambwa-ḅga dom. Inḅ gêmbac bu tôc Anötô ndê ḅaclai ti waê asê, ma bu Anötô ndê Atu tap waê sa whiḅ.”

<sup>5</sup> Yisu tac whiḅ Maria lu Mata ma Lasarus. <sup>6</sup> Tigeḅ têḅ ndoc inḅ ḅgô ḅawaê bu Lasarus gêmbac, nanḅ inḅ têḅ inḅ gi ḅagahô dom. Inḅ gacgeḅ mbo gameḅ dinanḅ gitôm bêc lu. <sup>7</sup> Goc inḅ sôm têḅ inḅ ndê ḅgacsêḅomi, “Dalhô dambu datêḅ gameḅ Judia-ḅga dandi.” <sup>8</sup> Magoc ḅac sêsôm, “Kêdôhônḅwaga, mba! ḅasawa apê lec lau bata Israel-ḅga nanḅ sêmbô dindê, nanḅ tac whiḅ bu sêtuc am ḅa hoc. Bocke dec am bu mbu ndi tiyham?” <sup>9</sup> Ma Yisu ô yom ḅa yom gôliḅ danḅ, ma sôm, “Têḅ bêc hoḅ ac pô gameḅ gitôm acgatu ḅasawa 12, ma tiḅambu ḅasec sa. ḅamalac

daŋ bu êŋsêlêŋ têtŋ ndoc ac-ŋga, dec iŋ oc tiŋ gahi dom, bu iŋ gêlic ŋawê nom dindec-ŋga. <sup>10</sup> Magoc iŋ bu êŋsêlêŋ têtŋ ôbwêc, dec iŋ oc tiŋ gahi, bu iŋ ndê ŋawê mba.” <sup>11</sup> Goc Yisu gic têtŋ yom ma sôm, “Yac neŋ silip Lasarus yêc bêc. Aô watêŋ iŋ wandi bu waun iŋ sa.” <sup>12</sup> Ma ŋgacsêŋomi sêsôm, “Pômdau, iŋ bu yêc bêc yêc, dec iŋ dau oc ŋayham sa.” <sup>13</sup> Ŋac gauc gêm bu Yisu sôm bu Lasarus mbo tali ma yêc bêc, magoc iŋ ndê yom dau ŋahu bu Lasarus mbac ndu su. <sup>14</sup> Goc Yisu sôm yom yêc awê têtŋ ŋac bu, “Lasarus mbac ndu. <sup>15</sup> Tu mac-ŋga dec aô atac ŋayham bu aô gambo g awhiŋ iŋ dom, bu kwahic dec mac oc akêŋ whiŋ tu gêŋ naŋ aô bu wakôm-ŋga. Bocdinaŋ yac datêŋ iŋ dandi.” <sup>16</sup> Ma Tomas, ŋgacsêŋom naŋ sêsam bu Lôcmpôŋ, naŋ sôm têtŋ ŋgacsêŋomi ŋatô, “Ayôc! Dawhiŋ iŋ dandi, ma dambac ndu dawhiŋ iŋ.”

*Yisu iŋ yac neŋ datisa ti dambo taŋli ŋahu*

<sup>17</sup> Yisu hôc asê gameŋ Judia-ŋga ma tap sa bu sêkêŋ Lasarus ndê ŋamlan yêc hocsuŋ daŋ gitôm bêc hale su. <sup>18</sup> Malac Betani yêc suŋ sa têtŋ Jerusalem, seŋ ŋasawa gitôm kilometa tö. <sup>19</sup> Ma lau Israel-ŋga daêsam sêsa akêŋ Jerusalem sêmeŋ, ma sêndöc sêwhiŋ Mata lu Maria, bu sênem malô iŋlu tu lhuŋgac hu iŋlu siŋ-ŋga. <sup>20</sup> Mata ŋô bu Yisu kêsêlêŋ meŋ, goc sa gi bu lic iŋ, magoc Maria ndöc andu. <sup>21</sup> Têtŋ ndoc Mata hôc asê Yisu, naŋ iŋ sôm têtŋ iŋ, “O Pômdau, am bu mbo, dec aô lhuŋgac oc mbac ndu dom. <sup>22</sup> Magoc kwahic dec am mweŋ hôc asê su, ma aô kayalê bu gêŋ bocke naŋ am bu ndac têtŋ Anötö, naŋ iŋ oc kôm.” <sup>23</sup> Ma Yisu sôm, “Am lhômŋgac oc tisa ma mbo tali tiyham.” <sup>24</sup> Dec Mata



ô yom ma sôm, “Aêc! Aö kayalê bu in oc tisa têtê bêt nambu-nga nan lau batê hon oc sêtisa.” <sup>25</sup> Goc Yisu sôm, “Namalac si sêtisa ma sêmbo tali nahu, nan aö daun. Asa nan kêtê whin aö ma mbac ndu su, nan oc mbo tali tiyham. <sup>26</sup> Ma asa nan mbo tali ma kêtê whin aö, nan oc ninnga têtê têtê nambu-nga dom, in oc gacgeñ mbo tali. Am kêtê whin yom dindec, me mba?” <sup>27</sup> Ma Mata sôm, “Aêc Pômdau! Aö gakêtê whin bu am Mesaya, ma Anötö ndê Atu nan in gic bata bu êñkin sip nom meñ.”

<sup>28</sup> Mata sôm yom dinañ su, goc mbu gi ma ta Maria têtê in meñ. Ma in sôm têtê in, “Kêdôhônwaga meñ su, ma in ndac am.” <sup>29</sup> Maria ngô su, goc tisa ngahô bu sa têtê Yisu ndi. <sup>30</sup> Têtê ndoc dinañ Yisu hôc asê Betani su dom, in gacgeñ mbo gameñ nan Mata hôc pi in. <sup>31</sup> Lau Israel-nga nan sêmbo andu sêwhin Maria tu bu sênem malô in, nan sêlic in tisa ngahô ma kölhö gi. Nac gauc gêm bu in oc têtê sêhôn di bu tan lhuñgac mbo dindê, ma bocdinañ sêsa si ma sêñkuc in.

<sup>32</sup> Têtê ndoc Maria hôc asê gameñ nan Yisu mbo ma gêlic in, nan in hu dau sip nom yêc in gahi-nga, ma sôm, “O Pômdau, am bu mbo, dec aö lhuñgac oc mbac ndu dom.” <sup>33</sup> Yisu gêlic Maria tan, ma gêlic lau Israel-nga nan sêwhin in, nan sêtan bocdinañ, dec kêsahê nawapac atu yêc ndê ñalôm. <sup>34</sup> Ma in ndac, “Mac anñsuhun in yêc nde?” Ma sêsôm, “Mweñ Pômdau, ma lic.” <sup>35</sup> Têtê dinañ Yisu tasulu sa. <sup>36</sup> Ma lau Israel-nga dinañ sêsôm, “Alic, in atac whin Lasarus ndu andô.” <sup>37</sup> Magoc ñatô sêsôm, “In kôm ngac tapec tandô po asê. Bocke dec in kôm Lasarus ñayham sa dom, ma in mbac ndu?”

### *Yisu uŋ Lasarus sa*

<sup>38</sup> Têŋ dinaŋ Yisu ndê ŋalôm ŋawapac atu tiyham, ma iŋ kêsêlêŋ têtê sêhô gi. Nac sêkêŋ ŋgac batê dau ndê ŋamlaŋ yêc hocsuŋ daŋ, ma sêm̄pi hoc daŋ gi ndöc sê awha ahuc. <sup>39</sup> Têtê ndoc Yisu hôc asê, naŋ iŋ sôm têtê lau naŋ sêwhiŋ iŋ bu, “Mac ampi hoc dau sa.” Magoc ŋgac batê ndê lhuwê Mata sôm, “Pôm̄dau! Iŋ yêc gitôm bêc hale su. Oc ŋamaniŋ sa su.” <sup>40</sup> Dec Yisu sôm, “Aö gasôm têtê am su, bu kêtê whiŋ, dec am oc lic Anötö ndê ŋaclai ti ŋawasi.” <sup>41</sup> Iŋ sôm yom dinaŋ su, goc lau sêm̄pi hoc dau sa. Ma Yisu tatac undambê ma sôm, “Damaŋ, aö wanem daŋge am, bu am ŋgô aneŋ yom. <sup>42</sup> Aö kayalê bu am kêtê daŋam aö ŋapaŋ, magoc kwahic dec aö bu wanem daŋge am, bu lau naŋ sêlhac dec oc sêŋgô aneŋ yom, ma sêkêŋ whiŋ bu am kêkiŋ aö gameŋ.” <sup>43</sup> Goc iŋ mbwêc awha atu, “Lasarus! Sa mweŋ!” <sup>44</sup> Dec Lasarus sa meŋ, ma po naŋ sêm̄paŋ iŋ gahi ti amba, ma po daŋ naŋ sêhi pi iŋ ŋagôlôn, naŋ gacgeŋ sêyêc iŋ. Ma Yisu sôm têtê ŋac, “Akôc po su yêc iŋ, ma akêtê iŋ lhö ndi.”

### *Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu*

<sup>45</sup> Tu gêtê atu dinaŋ-ŋga dec lau Israel-ŋga daêsam naŋ sêm̄bo sêwhiŋ Maria ma sêlic gêtê naŋ Yisu kôm, naŋ sêkêŋ whiŋ iŋ. <sup>46</sup> Magoc ŋatô sêtêŋ lau Palêsai si, ma sic miŋ pi gêtê naŋ Yisu kôm. <sup>47</sup> Goc dabuŋsiga atu-tu ti lau Palêsai sêmbwêc lau †Sanedrin-ŋga sêpitigeŋ, ma sêndac ŋac, “Yac oc dakôm gêtê sake? Ngac dinaŋ kôm gêtê dalô daêsam. <sup>48</sup> Yac bu dalhac iŋ ahuc dom, dec lau hon oc sêkêŋ whiŋ bu iŋ Mesaya dau. Ma lau Rom-ŋga oc sêm̄eŋ

ma sêsej yac neŋ gameŋ danem akiŋ Anötö-ŋga ti yac lau Israel-ŋga hoŋ su.”

<sup>49</sup> Têŋ yala dinaŋ Kayapas iŋ †dabuŋsiga ŋamata-ŋga. Ma iŋ sôm têŋ lau Sanedrin-ŋga, “Mac nem gauc sa dom! <sup>50</sup> Iŋ mbac ndu maŋ! Yham dom bu lau Israel-ŋga hoŋ sêniŋga. Ngac tigenj bu mbac ndu ô lau hoŋ, naŋ oc ŋayham hôc gêlêc su.” <sup>51</sup> Kayapas sôm yom dinaŋ ŋa iŋ dau ndê gauc dom. Magoc têŋ yala dinaŋ iŋ dabuŋsiga ŋamata-ŋga, dec iŋ sôm yom dau gitôm propet daŋ. Ma yom dau ŋahu bocdec bu. Yisu oc mbac ndu tu lau Israel-ŋga hoŋ. <sup>52</sup> Ma tu ŋac tawasê-ŋga dom. Iŋ oc mbac ndu tu Anötö ndê lau hoŋ naŋ sêmbo gameŋ nom-ŋga tidau-tidau, tu bu ndic ŋac hoŋ sa sêpitigenj.

<sup>53</sup> Bocdinaŋ têŋ bêc dinaŋ lau bata Israel-ŋga dinaŋ sic hu sêŋsalê lêŋ bu sêndic Yisu ndu. <sup>54</sup> Ma tu dinaŋ-ŋga Yisu kêsêlêŋ mbo awê yêc lau Israel-ŋga ŋalôm dom. Iŋ kölhö gi mbo malac Eprayim, naŋ yêc gameŋ sawa ŋamakê. Ma iŋ ndê ŋgacsêŋomi sêmbo gameŋ dinaŋ sêwhiŋ iŋ.

<sup>55</sup> Têŋ ndoc lau Israel si om atu Mwasinj Pasowa-ŋga meŋ kêpiŋ, n aŋ lau daêsam yêc gameŋ ŋamakê-ŋga sêpi Jerusalem si. Ŋac bu sêŋkuc lau Israel si lêŋ sêmasaŋ dau ŋawasi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga muŋ su naŋ goc Pasowa ŋabêc hôc asê. <sup>56</sup> Ma ŋac sêŋsalê Yisu ŋapaŋ. Têŋ ndoc sêkac sa sêmbo lôm dabuŋ, naŋ sêndac dandi, “Mac gauc gêm bocke? Iŋ oc meŋ tu Mwasinj Pasowa-ŋga, me mba?” <sup>57</sup> Tigenj dabuŋsiga atu-tu ti lau Palêsai sic atu lau bu asa bu tap gameŋ naŋ Yisu mbo, naŋ sa, naŋ kêŋ ŋawaê têŋ ŋac, ma ŋac oc sêkôc iŋ dôŋ.

## 12

### *Maria gêm oso Yisu*

*(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Luk 7:37-38)*

<sup>1</sup> Bêc 6 yêc dôñ yêc bu Mwasinj Pasowa-nga hóc asê, ma Yisu têñ malac Betani gi. Lasarus, ngac nanj inj uñ sa akêñ lau batê-nga, nanj mbo malac dinanj.

<sup>2</sup> Ma yêc Lasarus ndê andu, ñac sêndê mwasiñ tu Yisu-nga. Lasarus ti lau ñatô señ gêñ sêndöc sêwhinj inj, ma Mata gêm akind ñac mbo. <sup>3</sup> Goc Maria meñ, kôc a ñakwi ñamalu ñayham nanj ñaôli atu sip kac danj, ma kêc pi Yisu gahi. Goc inj punj inj gahi ña inj dau kêclauñ. Ma gêñ dau ñamalu hôñ dau sa ma gêm andu ñalôm ahuc.

<sup>4</sup> Têñ dinanj Judas Iskeriot, ngacsêñom nanj tinambu hoc Yisu asê, nanj sôm, <sup>5</sup> “Bu ñamalu ñayham dindec ñaôli atu, gitôm denarii 300 nanj dakôc ti ñaôli tu gwelenj yala sambuc-nga. Tu sake-nga awê dec kêyaiñ? Gitôm bu dakêñ têñ lau sênemlhi, ma dakêñ ña-awa tu danem lau ñalôm sawa sa-nga.” <sup>6</sup> Judas sôm yom dinanj, magoc inj gauc gêm lau ñalôm sawa dom. Inj sôm yom dinanj ñahu bu inj ngac kanj-nda. Inj yob ngac-sêñomi si talhi mone-nga, ma gêm kanj mone ñatô bu nem dau sa. <sup>7</sup> Magoc Yisu ô inj ndê yom ma sôm, “Mac alhac awê dindec ahuc dom. Inj yob gêñ dau ñapanj e kwahic dec, gic waê bêc sêñsuhuj aô-nga. <sup>8</sup> Lau ñalôm sawa oc sêmbo sêwhinj mac ñapanj. Tigerj aô oc wambo wawhij mac ñapanj dom.”

### *Lau dabuñsiga sêkic yom pi Lasarus*

<sup>9</sup> Têñ ndoc dinanj lau Jerusalem-nga daêsam sêngô ñawaê bu Yisu mbo malac Betani, dec sêsa si bu sêlic inj. Ma ñac bu sêlic Lasarus, ngac nanj

Yisu uñ sa yêc lau batê-nga, nañ whiñ. <sup>10</sup> Tu dinañ-nga dabuñsiga atu-tu Israel-nga sêkic yom bu sêndic Lasarus ndu whiñ. <sup>11</sup> Nahu bu lau Israel-nga daêsam sêhu ñac siñ ma sêkêñ whiñ Yisu tu Lasarus-nga.

*Yisu sôc malac Jerusalem gi*

*(Mat 21:4-9; Mak 11:7-10; Luk 19:35-38)*

<sup>12</sup> Têñ ñagalañsê lau daêsam nañ sêmbo Jerusalem tu Mwasin Pasowa-nga sêngô ñawaê bu Yisu kêsêlêñ mbo señ bu têtñ Jerusalem meñ.

<sup>13</sup> Bocdinañ ñac sêsa si bu sêkôc in sa. Sêhóc tômtôm ñalauñ ma sêmbwêc, “Hosana! Tampin in nañ meñ gêm Pômdau angô. Tampin lau Israel-nga si Kin.”

<sup>14</sup> Yisu kêsêlêñ meñ ndöc donki ñatu dañ ñahô, ma ñalêñ dinañ propet akwa dañ ndê yom ñandô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

<sup>15</sup> O mac lau †Sayon-nga, atöc daôm dom. Alic mac nem Kin têtñ mac meñ, ndöc donki ñatu ñahô. *[Sek 9:9]*

<sup>16</sup> Yisu ndê ñgacsêñomi sêlic gêtñ hoñ dinañ, magoc ñac sêñyalê ñahu dom. Tigen tiñambu, têtñ ndoc Yisu tisa ti ñawasi atu, nañ sêñyalê bu yom dau, nañ sêto muñ su, nañ hêganôn Yisu, ma tu dinañ-nga lau sêkôm gêtñ dinañ têtñ in.

<sup>17</sup> Lau daêsam nañ sêmbo sêwhiñ Yisu têtñ ndoc in mbwêc Lasarus ma uñ in sa akêñ lau batê-nga, nañ sic miñ pi in ñapañ. <sup>18</sup> Bocdinañ lau daêsam sêngô ñawaê bu Yisu kôm gêtñ dalô atu dinañ, ma sêsa si bu sêlic in têtñ bêc dinañ. <sup>19</sup> Ma têtñ têtñ lau Palêsai sêlic gêtñ dau, nañ sêsôm têtñ dandi, “Alic, yac neñ yom hoñ ñandô mbasi. Yac oc dalhac in ahuc ñalêñ bocke? Lau hoñ oc sêñkuc in!”

*Yisu sôm gwanan bu in oc mbac ndu*

<sup>20</sup> Lau Grik n̄atô sêmbo sêwhin lau nan sêpi malac Jerusalem tu sênem akin Anötö-nga t̄en om atu Pasowa-nga. <sup>21</sup> Lau Grik dinan sêt̄en Pilip, ngacs̄enom nan men ak̄en malac Betsaida yêc gamen Galili-nga, ma sêsôm t̄en in bu, “O ngac atu, yac bu alic Yisu.” <sup>22</sup> Dec Pilip gi sôm yom dau t̄en Andru, ma inlu si sêsôm t̄en Yisu. <sup>23</sup> Yisu ngô yom dau goc sôm yom gôlin dan bocdec bu, “Ndoc men sa bu N̄amalac ndê Atu tap in ndê waê atu sa. <sup>24</sup> Aö wasôm yomandô t̄en mac. Gê̄n n̄awhê dan bu sêsô sip nom ndi dom, dec gê̄n tigen dau oc gacgen yêc. Magoc gê̄n dau bu dasô sip nom n̄alôm ndi, dec oc tibalê ma n̄inga, magoc tinambu oc po pi men ma nem n̄andô daêsam tiyham. <sup>25</sup> Asa nan tac whin bu sap gê̄n nom-nga dô̄n n̄apan tu mbo tali-nga, nan oc n̄inga. Magoc asa nan bu hu gê̄n nom dindec-nga sin tu ê̄nkuc aö-nga, nan tap sen ndöc tali t̄en t̄em n̄ambu-nga-nga sa. <sup>26</sup> Asa nan gauc gêm bu nem akin aö, nan men ê̄nkuc aö. Ma gamen nan aö oc wambo, nan in nan gêm akin aö, nan oc mbo bocdinan. Lau hon nan sem akin aö, nan Daman oc toc n̄ac sa.

<sup>27</sup> “Kwahic dec aö nen n̄alôm kedehe aö n̄andô. Tigen aö wandac Daman bu ê̄ngaho aö su yêc ndoc n̄awapac-nga dindec dom. Mba! Tu gê̄n dau dindec-nga dec aö gamen. <sup>28</sup> Daman, aö wasa l̄en dindec tu bu wapo nem waêm sa.”

Yisu sôm yom dinan, ma awha dan sa ak̄en undambê bocdec bu, “Aö gatap waên sa tu am-nga su, ma watap sa tiyham.” <sup>29</sup> Lau daêsam nan sêmbo gamen dinan sêngô n̄akêcsia dau, ma n̄atô sêsôm

bu wapap gic. Ma ñatô sêsôm bu anjela danj sôm yom têtj Yisu. <sup>30</sup> Magoc Yisu sôm, “Awha dinanj sa tu aö-ñga dom, magoc sa tu mac-ñga. <sup>31</sup> Kwahic dec ti ndoc Anötö êmatôc lau nom dindéc-ñga. Ma inj oc êmasuc nom dindéc ñadau su.\* <sup>32</sup> Magoc têtj ndoc sêndic aö pi a ma sêsunj aö sa yêc nom, nanj aö oc wahê ñamalac akêtj gamej hoj sêtêtj aö sêmej.” <sup>33</sup> Yisu sôm yom dinanj bu tôc ñalêtj nanj inj oc mbac ndu, nanj asê.

<sup>34</sup> Ma lau dinanj sêo inj awha ma sêsôm, “Sêto yom yêc buku yomsu-ñga, nanj sôm bu Mesaya oc mbo ñapanj. Ma bocke dec am sôm bu ñac oc sêsunj Ñamalac ndê Atu sa? Ñamalac ndê Atu dau inj asa?” <sup>35</sup> Goc Yisu sôm, “Ya ñawê oc mbo whinj mac ñasawa saunj, ma boc-dinanj anjêlêtj ambo ñawê dau ñalôm, bu ñasec nem mac ahuc dom. Lau nanj sêñsêlêtj sêmbo ñasec ñalôm, nanj sem gauc gamej nanj oc sêndi nanj. <sup>36</sup> Akêtj whinj Ñawê dau nanj kwahic dec mbo whinj mac, ma mac oc ati lau ñawê-ñga.” Yisu sôm yom dau su, goc hu ñac sinj, ma sinj dau têtj ñac.

### *Lau daêsam sêkêtj whinj Yisu dom*

<sup>37</sup> Yisu kôm gêtj dalô daêsam yêc lau Israel anjô-ñga, magoc daêsam sêkêtj whinj dom bu inj Mesaya

---

\* **12:31:** Yisu sôm bu Anötö oc êmasuc nom dindéc ñadau su. Têtj ndoc Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, inj ku Sadanj ndê ñaclai dulu-alic Jon 16:33; Kol 2:15; Hib 2:15; ma 1 Jon 3:8. Yisu ku inj dulu su yomandô, magoc Anötö kêtj ñasawa têtj Sadanj ma inj kôm inj ndê gwelenj yêc nom - alic Epe 2:2; 2 Kor 4:4; ma 1 Jon 5:19. Boddinanj lau nanj sêkêtj whinj sic waê bu sêlhac ñanja ma sêndic sinj têtj Sadanj, (Jon 17:15; Epe 6:10-18) ma Anötö kêtj ñaclai têtj ñac bu sêku inj dulu (Rom 16:20). Têtj bêc ñambu-ñga, Anötö oc senj Sadanj ti inj ndê anjela ti lau sac su ma inj ndê ñaclai oc pacndê sambuc (Rev 20:2-3, 10).

dau. <sup>38</sup> Ma bocdinaŋ yom naŋ propet Aisaya to muŋ su, naŋ ŋandô sa. Yom dau yêc bocdec:

Pômdau, ŋac si asa kêŋ whiŋ yom naŋ yac ahoc asê?

Ma ŋac si asa ndê gauc sa pi am nem ŋaclai atu, naŋ am tôc tiawê? *[Ais 53:1]*

<sup>39</sup> Bocdinaŋ Anötö ndê propet Aisaya tôc asê gwananŋ bu lau dinaŋ sêtôm dom bu sêkêŋ whiŋ. Ma iŋ to yom danŋ tiyham bocdec bu:

<sup>40</sup> Pômdau kôm ŋac si tandô tipec, ma ŋac si ŋalôm ŋadandi. Bocdinaŋ gitôm dom bu sêlic ŋa tandô, ma sêŋyalê yêc ŋac si ŋalôm. Ma gitôm dom bu ŋac sênem dau kwi, ma wakôm ŋac ŋayham sa tiyham. *[Ais 6:10]*

<sup>41</sup> Aisaya to yom dau, ŋahu bu iŋ gêlic Yisu ndê ŋawasi su, ma bocdinaŋ dec sôm yom asê pi iŋ.

<sup>42</sup> Yom dau yêc bocdinaŋ, magoc lau Israel-ŋga daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu, ma ŋac si lau bata ŋatô sêwhiŋ. Tigeŋ ŋac sêtôc si sêkêŋ whiŋ iŋ tiawê dom, ŋahu bu ŋac sêtôc bu lau Palêsai oc sêtiŋ ŋac su yêc gôlôwac Israel-ŋga. <sup>43</sup> Ŋac atac whiŋ bu ŋamalac sêlic ŋac ŋayham ma sêkeŋ waê têŋ ŋac, hêc gêlêc bu sêtap waê sa yêc Anötö.

<sup>44</sup> Ma Yisu sôm yom awha atu, “Asa naŋ kêŋ whiŋ aô, naŋ kêŋ whiŋ aô taŋwasêŋ dom. Iŋ kêŋ whiŋ iŋ naŋ kêkiŋ aô gameŋ, naŋ whiŋ. <sup>45</sup> Ma asa naŋ gêlic aô, naŋ gêlic iŋ naŋ kêkiŋ aô gameŋ, naŋ bocdinaŋ. <sup>46</sup> Aô gahôc asê nom gitôm ya ŋawê, bu lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ aô, naŋ oc sêmbo ŋasec dom. <sup>47</sup> Asa naŋ ŋgô aneŋ yom magoc danŋa wambu dom, naŋ aô daun oc wamatôc iŋ dom. Bu aô gameŋ bu wamatôc lau nom-ŋga dom, magoc



bu wanem ñac si. <sup>48</sup> Lau hon ñañ sêkôc aö ti aneñ yom sa dom, ñañ oc sêtap matôc sa têtj bêc ñambu-ña. Ma ñac si matôc ñahu sip ñac sêkôc aneñ yom sa dom. <sup>49</sup> Bu aö gasôm dauñ neñ yom dom. Damañ ñañ kêkiñ aö gameñ, ñañ gic atu yom hon tu wasôm asê-ña. <sup>50</sup> Ma aö kayalê bu yom ñañ in gic atu, ñañ ti ñamalac si señ sêndöc tali ñapañ-ña. Bocdinañ añyalê bu yom hon ñañ aö gasôm, ñañ kêkuc yom ñañ Damañ dau kêñ têtj aö.”

## 13

### *Yisu kêgwasiñ ñgacsêñomi gahi*

<sup>1</sup> Lau Israel-ña si om atu mwasiñ Pasowa-ña meñ kêpiñ, ma Yisu kêyalê bu ndoc meñ hôc asê su, bu in hu nom dindéc siñ ma mbu têtj Damba ndi. In atac whiñ in dau ndê lau ñañ sêmbo nom, ma in bu tôc asê tiawê, ñalêñ ñañ in atac whiñ ñac ndu andô. <sup>2</sup> In ti ndê ñgacsêñomi sêndöc sêwhiñ dau bu sêneñ gêñ, ma Judas Iskeriot, Saimon ndê atuñgac, mbo whiñ ñac. Sadañ sip in ndê ñalôm muñ su, ma kêñ gauc têtj in bu hoc Yisu asê. <sup>3</sup> Yisu kêyalê bu Damba kêñ gêñ hon sip in amba, ma bu in meñ akêñ Anötö, ma oc mbu têtj in ndi. <sup>4</sup> Bocdinañ in tisa yêc tebo, kac in ndê ñakwê awê-ña su, ma kic po dapuñ dauñ-ña dañ pi in ñampê. <sup>5</sup> Goc in tac bu sip suc dañ, ma gic hu kêgwasiñ ñgacsêñomi gahi, ma puñ ña po ñañ in kic pi ñampêbalê. <sup>6</sup> In têtj Saimon Pita meñ, ma Pita ndac, “Pômdau, am bu êmgwasiñ aö gahiñ whiñ, a?” <sup>7</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Kwahic dec am nem gauc sa dom pi gêñ ñañ aö gakôm gambo, tigenñ tiñambu am oc êmyalê.” <sup>8</sup> Magoc Pita sôm, “Mba! Am êmgwasiñ aö

gahiŋ dom andô!” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö bu wanɣwasiŋ am dom, dec am oc ti aneŋ daŋ dom.”

<sup>9</sup> Dec Pita sôm, “Bocdinaŋ Pômdau, êmgwasiŋ aö gahiŋ ɳambwa dom, magoc aman ti ɳagôlôŋ whiŋ!”

<sup>10</sup> Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Namalac naŋ gêliŋ bu su, naŋ tiŋambu êŋgwasiŋ gahi ɳambwa, dec iŋ ndê ɳamlic sambuc ɳawasi sa. Aö wasôm têtŋ mac lau dinaŋ bu mac ɳawasi sa su, magoc mac hoŋ dom.”

<sup>11</sup> Yisu kêyalê ɳgac naŋ oc hoc iŋ asê, ma tu dinaŋ-ɳga sôm bu ɳac hoŋ ɳawasi dom.

<sup>12</sup> Yisu kêgwasiŋ ɳac hoŋ gahi pacndê, dec sôc iŋ ndê ɳakwê awê-ɳga sa tiyham, ma mbu gi ndöc ndê mala. Ma iŋ ndac, “Mac aŋyalê gêtŋ naŋ aö gakôm têtŋ mac, naŋ ɳahu, me mba? <sup>13</sup> Iŋ solop bu mac asam aö bu ‘Kêdôhônɳwaga,’ ma ‘Pômdau,’ bu aö dauŋ dindéc. <sup>14</sup> Ma kwahic dec aö, mac nem kêdôhônɳwaga ma Pômdau, kagwasiŋ mac gahim. Ma aö wasôm têtŋ mac, bu aŋgwasiŋ nem asidôwai si gahi bocdinaŋ. <sup>15</sup> Aö gatôc ɳadônŋ têtŋ mac, bu mac alic ma akôm tôm aö gakôm têtŋ mac. <sup>16</sup> Aö wasôm yom ɳandô, bu ɳgac akiŋ daŋ hôc gêlêc iŋ ndê ɳadau dom, ma ɳgac aheŋ-ɳga hôc gêlêc iŋ naŋ kêkiŋ iŋ, naŋ dom. <sup>17</sup> Kwahic dec aö gawhê gêtŋ dindéc sa ma mac aŋyalê, ma mac bu akôm ɳandô sa, dec oc atap Anötö ndê mwasini sa.”

*Yisu sôm ɳgac hoc iŋ asê-ɳga asê*

<sup>18</sup> Ma Yisu sôm, “Aö gasôm yom dindéc pi mac hoŋ dom, bu aö kayalê lau naŋ aö kayaliŋ ɳac sa. Tigeŋ yom daŋ naŋ sêto yêc, naŋ oc ɳandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu, ‘*ɳgac naŋ gêtŋ gêtŋ whiŋ aö, naŋ kêŋ kisa aö.*’ <sup>19</sup> Aö gasôm yom asê gwanan pi gêtŋ dau, bu têtŋ têtŋ gêtŋ dau hôc asê, naŋ mac

oc akêñ whiñ bu aö Mesaya dau. <sup>20</sup> Aö wasôm yom ñandô têtñ mac, bu asa nañ kôc ñamalac nañ aö kakiñ in, nañ sa, nañ kôc aö dauñ sa. Ma asa nañ kôc aö sa, nañ kôc in nañ kêkiñ aö gameñ, nañ sa.”

<sup>21</sup> Yisu sôm yom dinañ su, ma in ndê ñalôm ñawapac ñandô, dec sôm, “Yomandô aö wasôm têtñ mac, bu ñgac dañ mbo dec, nañ oc hoc aö asê.”

<sup>22</sup> Yisu ndê ñgacsêñomi sêñgô yom dinañ ma tahê dandi, bu ñac sem gauc bu ñgac nañ in sôm yom pi, in asa. <sup>23</sup> Ñgacsêñom nañ Yisu tac whiñ ndu andô, nañ ndöc gi pañ Yisu. <sup>24</sup> Dec Saimon Pita gic amba têtñ in, ma sôm, “Am ndac in bu in sôm yom pi asa.” <sup>25</sup> Goc ñgacsêñom dau tötñ sac Yisu, ma ndac, “Pômdau, asa?” <sup>26</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ñgac nañ aö wapuc bolom dindéc sip sulu ma wakêñ têtñ in.” Goc in puc bolom sip sulu ma kêñ têtñ Judas Iskeriot, Saimon atunğac. <sup>27</sup> Judas kôc bolom dau su, ma ñagahô Sadañ sip in ndê ñalôm. Ma Yisu sôm têtñ in, “Sa ndi, ma gêtñ nañ am gauc gêm bu kôm, nañ kôm ñagahô.” <sup>28</sup> Lau hoñ nañ sêndöc tebo, nañ sêñgô yom nañ Yisu sôm têtñ Judas, magoc sêñyalê ñahu dom. <sup>29</sup> Judas in ñgac nañ yob ñac si talhi mone-ñga, ma bocdinañ dec ñgacsêñomi ñatô gauc gêm bu Yisu kêkiñ in sa gi bu nemlhi gêtñ tu Mwasin Pasowa-ñga, me bu kêñ gêtñ têtñ lau ñalôm sawa. <sup>30</sup> Judas gêtñ bolom nañ Yisu kêñ têtñ in, ma sa awê gi. Ma gameñ ñasec sa.

### *Yomsu wakuc*

<sup>31</sup> Judas sa gi su, ma Yisu sôm, “Kwahic dec Ñamalac ndê Atu oc tap in ndê waê sa, ma in oc po Anötö ndê waê sa whiñ. <sup>32</sup> Ma Anötö oc kêñ dau

ndê ñawasi têtj ndê Atunḡac bu po Atu ndê waê sa. Ma inḡ oc po ndê waê sa ñagahô eḡ.

<sup>33</sup> “O aneḡ lau hac. Aô wambo wawhiḡ mac ñasawa saunḡ eḡ. Tiḡambu mac oc anḡsalê aô, tigeḡ tôm aô gasôm têtj lau bata Israel-ḡga su, dec wasôm têtj mac bu gameḡ naḡ aô bu wandi, naḡ mac atôm dom bu amenḡ. <sup>34</sup> Kwahic dec aô wakêḡ yomsu wakuc têtj mac bocdec bu. Akêḡ nem atac whiḡ lom daôm. Tôm aô atac whiḡ mac, dec mac atac whiḡ nem asidôwai bocdinaḡ. <sup>35</sup> Ma têtj ndoc lau hoḡ sêlic mac nem mêtê atac whiḡ daôm-ḡga, dec ñac oc sêḡyalê pi ñandô bu aneḡ ḡgacsêḡnomi mac.”

*Yisu sôm asê bu Pita oc sêc inḡ ahuc*

*(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)*

<sup>36</sup> Goc Saimon Pita ndac inḡ bu, “Pômḡdau, am oc mbo nde?” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Gameḡ naḡ aô oc wandi, naḡ am gitôm dom bu êmkuc aô kwahic dec. Magoc tiḡambu am oc êmkuc aô mweḡ.” <sup>37</sup> Goc Pita ndac, “Pômḡdau, tu sake-ḡga am sôm bu kwahic dec aô gatôm dom bu waḡkuc am? Aô wakêḡ dauḡ sambuc e nditôm wambac ndu tu am-ḡga.” <sup>38</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am gauc gêm bu am gitôm bu mbwac ndu tu aô-ḡga, a? Aô wasôm yomandô têtj am, bu ôbwêc dau dindec am oc sêc aô ahuc tidim tô muḡ, goc dalec oc taḡ.”

## 14

*Yisu ti seḡ datêḡ inḡ Damba-ḡga*

<sup>1</sup> Ma Yisu sôm têtj ndê ḡgacsêḡnomi, “Ambo ti nem ḡjalôm ḡawapac dom. Akêḡ whiḡ Anôtô, ma akêḡ whiḡ aô bocdinaḡ. <sup>2</sup> ḡjalôm daêsam yêc Damaḡ ndê andu. Bu mba, oc wasôm yom dindec asê têtj mac

dom. Aö watêḡ Damaḡ ndê andu dau wandi, bu wamasanḡ mac nem malam. <sup>3</sup> Aêc, aö oc wandi, ma wamasanḡ nem malam, ma tiḡambu aö wambu wameḡ ma wakôc mac sa bu amēḡ andöc gameḡ dinaḡ awhiḡ aö. <sup>4</sup> Mac aḡyalê seḡ tēḡ gameḡ naḡ aö oc wandi.” <sup>5</sup> Magoc Tomas sôm tēḡ iḡ, “Pômdau, yac am gauc gameḡ naḡ am oc ndi, ma bocdinaḡ ḡalêḡ bocke dec yac oc aḡyalê seḡ bu atēḡ gameḡ dau andi?” <sup>6</sup> Ma Yisu sôm, “Aö dauḡ gati seḡ, ma yom ḡandô ti mac andöc tamli ḡahu yêc aö. Aö taḡwasêḡ gati seḡ bu ḡamalac sêḡtêḡ Damaḡ sêḡndi, ma seḡ daḡ yêc dom. <sup>7</sup> Mac bu aḡyalê aö ḡapep, dec oc aḡyalê Damaḡ whiḡ. Ma kwahic dec ma ndi, mac aḡyalê iḡ, ma mac alic iḡ su.” <sup>8</sup> Goc Pilip sôm, “Pômdau, tôc Damam tēḡ yac, naḡ goc nditôm.” <sup>9</sup> Ma Yisu ô iḡ ndê yom ma sôm, “O Pilip, aö gambo gawhiḡ mac ḡasawa baliḡ su, ma bocke am kêyalê aö dom? Tu sake-ḡga am sôm tēḡ aö bu watôc Damaḡ tēḡ mac? Aö wasôm tēḡ am, bu asa naḡ ḡêlic aö su, naḡ ḡêlic Damaḡ su bocdinaḡ. <sup>10</sup> Aö gasôm su, bu aö gambo Damaḡ ḡalôm, ma iḡ mbo aö ḡalôm. Mac akêḡ whiḡ yom dau, me mba? Yom naḡ aö gasôm, naḡ aö taḡwasêḡ neḡ yom dom. Damaḡ naḡ mbo aö ḡalôm, naḡ kôm iḡ ndê gwelenḡ ḡa aö. <sup>11</sup> Aö gasôm bu aö gambo Damaḡ ḡalôm, ma iḡ mbo aö ḡalôm. Akêḡ whiḡ aneḡ yom dinaḡ. Magoc mac bu akêḡ whiḡ aneḡ yom dom, dec gauc nem ḡêḡ atu-tu naḡ aö gakôm ḡa Damaḡ ndê ḡaclai, ma akêḡ whiḡ tu ḡêḡ dinaḡ-ḡga. <sup>12</sup> Aö wasôm yom ḡandô tēḡ mac, bu asa naḡ kêḡ whiḡ aö, naḡ oc kôm ḡêḡ atu-tu gitôm aö gakôm. Ma iḡ oc kôm ḡêḡ atu-tu naḡ hôc ḡêlêc iḡ dinaḡ su. ḡahu bu kwahic dec aö

watêḡ Damaḡ wandi. <sup>13</sup> Ma aö wakôm gêḡ bocke naḡ mac atenḡ tu anenḡ ḡaê-ḡga, ma ḡalêḡ dinaḡ aö wapo Damaḡ ndê waê sa. <sup>14</sup> Atenḡ gêḡ tu anenḡ ḡaê-ḡga, ma aö wakôm gêḡ dau ḡandô sa.”

*Yisu gic bata bu êḡkiḡ ḡalau Dabuḡ*

<sup>15</sup> Ma Yisu sôm, “Mac bu atac whiḡ aö, dec daḡam wambu anenḡ yom. <sup>16-17</sup> Ma aö wandac Damaḡ, ma iḡ oc kêḡ ḡalau Yom ḡandô-ḡga bu meḡ mbo whiḡ mac ḡapaḡ enḡ. Iḡ oc puc mac dôḡ ti nem mac awham ô aö. Lau sac nom-ḡga oc sêkôc iḡ sa dom, bu ḡac sêtôm dom bu sêlic iḡ me sêḡyalê iḡ. Tigeḡ mac aḡyalê iḡ, bu iḡ mbo whiḡ mac, ma oc mbo mac nem ḡalôm. <sup>18</sup> Aö wahu mac siḡ bu ambo atôm mosibu dom. Mba! Aö dauḡ watêḡ mac waloc.

<sup>19</sup> “ḡasawa sauḡ ma lau nom-ḡga oc sêlic aö tiyham dom, tigeḡ mac oc alic aö. ḡahu bu aö oc watisa tiyham ma wambo taḡli, ma tu dinaḡ-ḡga dec oc nditôm bu mac ambo tamli ḡapaḡ awhiḡ. <sup>20</sup> Têḡ têtêm dinaḡ, mac oc aḡyalê bu aö gambo Damaḡ ḡalôm, ma mac ambo aö ḡalôm, ma aö gambo mac ḡalôm. <sup>21</sup> Asa naḡ kôc anenḡ yomsu sa yêc iḡ ndê ḡalôm ma daḡga wambu, naḡ tôc asê bu iḡ atac whiḡ aö ḡandô, ma Damaḡ oc atac whiḡ iḡ bocdinaḡ. Ma aö dauḡ oc atac whiḡ iḡ, ma watôc dauḡ asê têḡ iḡ.”

<sup>22</sup> Goc ḡgacsêḡom daḡ ḡaê Judas sôm, “Pômdu, tu sake-ḡga am sôm bu tôc daôm asê têḡ yac, magoc têḡ lau nom-ḡga honḡ dom?” (ḡgacsêḡom dinaḡ iḡ Judas Iskeriot dom.) <sup>23</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Asa naḡ atac whiḡ aö, naḡ oc daḡga wambu anenḡ yom. Ma Damaḡ oc atac whiḡ iḡ ma alu oc atêḡ iḡ aloc ma ambo awhiḡ iḡ. <sup>24</sup> Yom naḡ aö gasôm asê

têḡ mac, naḡ aö dauḡ neḡ yom dom. Damaḡ naḡ kêkiḡ aö gameḡ, naḡ ndê yom. Tigeḡ lau nom-ḡga naḡ atac whiḡ aö dom, naḡ danḡa wambu aneḡ yom dau dom.

<sup>25</sup> “K wahic dec aö gambo gawhiḡ mac ma gasôm yom hoḡ dindec têḡ mac. <sup>26</sup> Magoc tiḡambu, Damaḡ oc êḡkiḡ ḡalau Dabuḡ nem aö aḡôḡ têḡ mac loc bu nem mac sa. Iḡ oc êndôhohḡ mac pi ḡêḡ hoḡ, ma kêḡ mac gauc nem yom hoḡ naḡ aö gasôm têḡ mac su. <sup>27</sup> Aö wakêḡ aneḡ yom malô têḡ mac bu yêc mac ḡapaḡ, dec ambo ti atac malô. Bu yom malô naḡ aö oc wakêḡ têḡ mac, naḡ hôc ḡêlêc lau nom-ḡga si su. Bocdinaḡ ahêḡo daôm dom, ma atôc daôm dom.

<sup>28</sup> “Aö gasôm têḡ mac bu aö oc wahu mac siḡ, ma tiḡambu oc wambu wameḡ tiyham. Ma mac bu atac whiḡ aö, dec mac oc atac ḡayham bu aö watêḡ Damaḡ wandi, bu Damaḡ hôc ḡêlêc aö su. <sup>29</sup> Kwahic dec aö gasôm yom dindec têḡ mac ḡwanaḡ, bu tiḡambu têḡ ndoc aneḡ yom dau ḡandô sa, naḡ goc mac oc akêḡ whiḡ aö.

<sup>30</sup> “Ndoc tiapê, dec gitôm dom bu wasôm yom daêsam têḡ mac. ḡahu bu nom dindec ḡadau kêpiḡ bu meḡ. Iḡ dau ndê ḡaclai mba bu kôm ḡêḡ danḡ têḡ aö. <sup>31</sup> Magoc aö wakôm ḡêḡ hoḡ nditôm Damaḡ ḡic atu aö, ma ḡalêḡ dinaḡ dec lau nom-ḡga oc sêḡyalê bu aö atac whiḡ Damaḡ. Bocdinaḡ atisa ma dalhô.”

## 15

*Yisu ḡêm dôhohḡ dau pi a wain*

1 Ma Yisu sôm, “Aö a wain ñandô,\* ma Damañ ti ôm wain-ñga ñadau. 2 A wain ñasañgac hoñ nañ sêlhac wain ñahu aö daun ma sem ñandô dom, nañ Damañ oc so kic. Ma ñasañgac nañ sem ñandô, nañ in oc ndic sêli bu kôm ñawasi sa ma nem ñandô daêsam. 3 Ma ñalêñ tiger, yom nañ aö gasôm têt mac su, nañ kôm mac nem ñalôm ñawasi sa su. 4 Asap aö dôñ, ma aö wasap mac dôñ bocdinañ. A wain ñasañgac dañ bu sap ñahu dôñ dom, dec oc tôm dom bu nem ñandô yêc dau-ñga. Ma mac bocdinañ. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc tôm dom bu mac anem ñandô. 5 Aö gatôm a w ain ñahu, ma mac atôm ñasañgac. Asa nañ sap aö dôñ, ma aö wasap in dôñ, nañ oc nem ñandô daêsam. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc atôm bu akôm gêt ñayham dañ dom. 6 Asa nañ sap aö dôñ dom, nañ gitôm ñasañgac nañ kegwelec sip nom ma tibasô. Ma ñasañgac kain dinañ oc sêhoñ sa ma sêkêt pi ya ndi ma ya neñ su.

7 “Mac bu asap aö dôñ, ma bu akôt aneñ yom sa tidôt yêc nem ñalôm, dec gêt bocke nañ mac bu atac whiñ, nañ ateñ têt Anötö, ma in oc kêt têt mac. 8 Asap aö dôñ ma anem ñandô daêsam, dec oc whê mac sa bu aneñ ñgacsêñomi ñandô, ma ñalêñ dinañ mac oc apo Damañ ndê waê sa. 9 Aö atac whiñ mac, gitôm Damañ atac whiñ aö. Kwahic dec ambo aneñ atac whiñ ñalôm. 10 Aö dañañ wambu yom hoñ nañ Damañ gic atu aö, ma aö gambo in ndê atac whiñ ñalôm. Ma mac bu dañam wambu

---

\* **15:1:** Yêc Yom Lêñsêm Akwa Anötö gêm dôhôn lau Israel-ñga pi a wain - alic BW 80:8-16, Ais 5:1-7; ma Jer 2:21. Magoc ndoc daêsam lau Israel sêso Anötö ndê mêtê. Yisu gêm dôhôn dau pi a wain, ma sôm bu in a wain ñandô.



yom naŋ aö gac atu mac, dec mac oc ambo aneŋ atac whiŋ ŋalôm.

11 “Aö gasôm yom dindec têtŋ mac, tu bu aneŋ atac ŋayham nem mac nem ŋalôm ahuc. Ma aneŋ atac ŋayham oc êŋsalê mac ahuc. 12 Aneŋ yomsu dau dec, bu mac atac whiŋ nem asidôwai, gitôm aö atac whiŋ mac. 13 Ŋamalac naŋ kêŋ dau sambuc ma mbac ndu ô iŋ ndê asidôwa, naŋ ndê mêtê atac whiŋ-ŋga hôc gêlêc lau hoŋ si su.

14 “Mac bu aŋkuc aö neŋ yomsu ma akêŋ nem atac whiŋ lom daôm, naŋ mac ati aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. 15 Ŋadau daŋ oc sôm gêŋ hoŋ asê têtŋ iŋ ndê lau akiŋ dom. Magoc gêŋ hoŋ naŋ aö gaŋgô yêc Damaŋ, naŋ aö gawhê sa têtŋ mac su. Tu dinaŋ-ŋga aö wasam mac bu lau akiŋ tiyham dom, magoc aö wasam mac bu aö neŋ lau atac whiŋ-ŋga. 16 Mac aŋkuc aö tu daôm nem gauc-ŋga dom. Mba! Aö dauŋ kayaliŋ mac sa, ma kakiŋ mac bu asa andi ma anem ŋandô daêsam, naŋ oc yêc ŋapaŋ. Ma têtŋ ndoc dinaŋ, gêŋ sake naŋ mac atêŋ têtŋ Damaŋ anem aö aŋôŋ, naŋ iŋ oc kêŋ têtŋ mac. 17 Aö neŋ yomsu dau bocdec bu, atac whiŋ mac nem asidôwai andic ŋawaê.”

### *Lau nom-ŋga atac tec Yisu ndê lau*

18 Ma Yisu sôm, “Têtŋ ndoc lau sac nom-ŋga atac tec mac, naŋ gauc nem bu ŋac sêtec aö muŋ su. 19 Mac bu aŋkuc lau nom-ŋga si mêtê, dec lau nom-ŋga oc atac whiŋ mac, ŋahu bu ŋac atac whiŋ ŋac dau si lau. Magoc mac ambo atôm lau nom-ŋga dom, bu aö kayaliŋ mac sa su yêc ŋac, ma tu dinaŋ-ŋga dec ŋac oc sêtec mac.

<sup>20</sup> Gauc nem yom nanj aö gasôm têtj mac bocdec bu, ‘Ngac akinj danj oc hôc gêlêc inj ndê ñadau dom.’ Lau nom-nga sêkêj kisa aö, ma oc sêkêj kisa mac bocdinaj. Ñac sêkôc anej yom sa dom, ma bocdinaj ñac oc sêkôc mac nem yom sa dom. <sup>21</sup> Ñac oc sêkôm gêj honj dinaj têtj mac tu mac akêj whinj aö-nga, ñahu bu ñac sêñyalê inj nanj kêkinj aö gamej, nanj dom.

<sup>22</sup> “Aö bu wamej ma wahoc nejj yom asê têtj ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêñgô anej yom honj su ma sêkêj whinj dom, dec ñalêj mba bu sêmasanj yom têtj Anötö tu ñac si giso-nga. <sup>23</sup> Asa nanj atac tec aö, nanj atac tec Damanj whinj. <sup>24</sup> Aö gakôm gêj dalô yêc ñac si anjô-nga, nanj ñamalac danj gitôm dom bu kôm. Aö bu watôc têtj ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêlic su, ma sêkêj whinj aö dom. Mba! Ñac sêtec aö, ma sêtec Damanj whinj. <sup>25</sup> Ma bocdinaj Anötö ndê yom nanj sêto yêc ñac si buku yomsu-nga,† nanj dec ñandô sa. Yom dau sôm bu, ‘*Ñac atac tec aö ñambwa.*’

<sup>26</sup> “Tiñambu, aö wanjinj Ñalau mejj bu puc mac dôj ma nem mac awham sa. Inj Ñalau nanj sa akêj Damanj, ma sôm yom ñandô ej. Ma têtj ndoc inj mejj, nanj inj oc hoc yom ñandô asê pi aö. <sup>27</sup> Ma mac oc ahoc yom ñandô asê pi aö bocdinaj, b u mac ambo awhinj aö têtj ñamata-nga e mejj têtj dec.

---

† **15:25:** Yom dau yêc BW 35:19, 69:4. Têm ñatô lau Israel sêsam Anötö ndê yom nanj kwahic dec dasam bu Yom Lêñsêm Akwa nanj bu ‘Buku Yomsu-nga.’ Magoc ñaê ‘Buku Yomsu-nga’ dau hêganôj buku amañdanj nanj Moses to (Genesis, Eksodas, Levitikas, Namba ma Diuteronomi).

## 16

<sup>1</sup> “Aö gasôm yom honj dindec têtj mac bu wapuc mac dôj, bu ahu nem akêtj whinj aö sinj dom têtj ndoc mac atap kisa sa. <sup>2</sup> Lau Israel-nga oc sêmasuc mac su yêc gôlôwac Israel-nga. Ndoc oc mej, nanj lau oc sêndic mac nem lau njatô ndu, ma njac oc gauc nem bu sêkôm gêtj njayham tu sênem akinj Anötö-nga. <sup>3</sup> Njac sênyalê Damanj dom, ma sênyalê aö dom, ma tu dinanj-nga dec njac oc sêkôm bocdinanj têtj mac. <sup>4</sup> Magoc kwahic dec aö gasôm yom dindec têtj mac, bu têtj ndoc gêtj dau hôc asê mac, nanj gauc nem bu aö gakêtj puc mac gwananj su.”

### *Njalau Dabunj ndê gwelenj*

“Aö gasôm yom dinanj asê têtj mac munj su dom, njahu bu aö gambo gawhinj mac. <sup>5</sup> Magoc kwahic dec aö oc wahu mac sinj, ma wambu watêtj inj nanj kêkinj aö gamej, nanj wandi. Ma bocke dec mac nem danj ndac aö pi gamej wandi-nga dom? <sup>6</sup> Tigenj tu aö gasôm bu wahu mac sinj-nga, dec kayalê bu mac nem njalôm njawapac njandô. <sup>7</sup> Aö wasôm yom njandô têtj mac, bu aö bu wahu mac sinj dec oc wanem mac sa. Aö bu wahu mac sinj dom, goc Njalau Nem Mac Sa-nga oc têtj mac mej dom. Magoc aö bu wandi, dec aö wanjinj inj têtj mac mej. <sup>8</sup> Ma têtj ndoc inj mej, nanj inj oc tôc lau nom-nga si giso asê tiawê pi sac, ma pi lêtj gitêtj, ma pi Anötö ndê matôc. <sup>9</sup> Inj oc tôc njac si sac njahu asê, nanj sip njac sêkêtj whinj aö dom. <sup>10</sup> Ma inj oc tôc asê bu lau nom-nga sênyalê Anötö ndê lêtj gitêtj dom, bu aö oc watêtj Damanj wandi, ma mac oc alic

aö tiyham dom.\* <sup>11</sup> Ma in̄ oc tôc asê bu Anötö oc êmatôc sac hon̄, tôc kwahic dec in̄ oc êmatôc nom dindec ñadau.

<sup>12</sup> “Yom daêsam yêc bu wasôm têñ mac, magoc mac atôm dom bu akôc sa. <sup>13</sup> Magoc têñ ndoc Ñalau Yom Ñandô-nga meñ su, nañ in̄ oc nem mac sa bu an̄yalê yom ñandô hon̄. Ñahu bu in̄ oc sôm dau ndê yom asê dom, magoc yom hon̄ nañ in̄ ngô yêc alu Damañ, nañ dec in̄ oc hoc asê. Ma in̄ oc kêñ puc mac pi gêñ nañ oc hôc asê tiñambu. <sup>14</sup> Ñalau Dabuñ oc po aneñ waêñ sa, ñahu bu in̄ oc kôc aö dauñ neñ yom, ma hoc asê têñ mac. <sup>15</sup> Damañ ndê gêñ hon̄ ti aö neñ, ma tu dinañ-nga dec gasôm têñ mac bu gêñ hon̄ nañ Ñalau oc hoc asê têñ mac, nañ meñ akêñ aö neñ.”

*Nalôm ñawapac oc nem dau kwi ti atac ñayham*

<sup>16</sup> Goc Yisu sôm, “Ñasawa sauñ mac oc alic aö dom, ma ñasawa sauñ mac oc alic aö tiyham.” <sup>17</sup> Yisu sôm yom dinañ, goc in̄ ndê ñgacsêñomi sem yomgalôm, ma ñatô sêsôm têñ dandi, “Yom bocke dec in̄ sôm bu ñasawa sauñ yac oc dalic in̄ dom, ma ñasawa sauñ yac oc dalic in̄ tiyham? Ma in̄ sôm bu in̄ oc têñ Damba ndi.” <sup>18</sup> Goc sêndac dandi ñapan̄

---

\* **16:10:** Yom dau ñahu yêc awê dom. Lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec bu. Lau nom-nga sêtec Yisu ma sêkic yom bu sêndic in̄ ndu. Ñac si gauc sa dom, ma sêlic in̄ gitôm ñgac sac dan̄. Magoc Anötö un̄ in̄ sa, ma kôc in̄ sa pi undambê gi, dec tôc asê bu Yisu in̄ ñgac gitêñ. Bocdinañ Ñalau Dabuñ oc tôc asê bu lau nom-nga si gauc sa pi Yisu dom. Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec. Yisu oc pi undambê ndi ma gitôm dom bu êndôhôn̄ lau nom-nga pi lêñ gitêñ tiyham, dec Ñalau oc meñ bu whê ñac si gauc sa pi mêtê sac ma mêtê gitêñ.

bu, “Inj ndê yom dinanɗ pi ɗasawa saunɗ, nanɗ ɗahu bocke? Yac tanɗjalê inj ndê yom ɗahu dom.”

<sup>19</sup> Yisu kêyalê bu ɗac bu sêndac inj pi yom dau, dec sôm têɗ ɗac, “Aô gasôm bu ɗasawa saunɗ mac oc alic aô dom, ma ɗasawa saunɗ mac oc alic aô tiyham. Tu sake-ɗga mac am yomgalôm pi yom dau? <sup>20</sup> Yomandô aô wasôm têɗ mac, bu têɗ ndoc aô wahu mac siɗ, nanɗ mac oc ahu danɗgibo asê ma atanɗ, magoc lau sac nom-ɗga oc atac ɗayham sa. Mac oc ambo ti nem ɗalôm ɗawapac, magoc tinɗambu mac nem ɗalôm ɗawapac oc nem dau kwi ti atac ɗayham. <sup>21</sup> Oc nditôm awhê tidaê nanɗ ndê ndoc meɗ sa bu kôc balêkoc-ɗga. Inj ɗalôm ɗawapac bu inj kêsahê ɗandê atu. Tigenɗ têɗ ndoc inj kôc balêkoc dau su, nanɗ inj oc gauc nem ɗandê dau tiyham dom, bu inj atac ɗayham sa bu inj ndê balêkoc hôc asê su. <sup>22</sup> Ma mac bocdinanɗ, kwahic dec mac ambo ti ɗalôm ɗawapac, magoc tinɗambu aô walic mac tiyham, ma têɗ ndoc dinanɗ, mac oc atac ɗayham atu. Ma lau danɗ oc sêkôc atac ɗayham su yêc mac dom. <sup>23</sup> Têɗ têm dinanɗ mac oc andac aô pi gêɗ danɗ tiyham dom. Yomandô aô wasôm têɗ mac, bu gêɗ sake nanɗ mac atenɗ têɗ Damanɗ tu anenɗ ɗaê-ɗga, nanɗ inj oc kêɗ têɗ mac. <sup>24</sup> Têɗ ɗamata-ɗga e meɗ têɗ kwahic dec, mac atenɗ gêɗ danɗ tu anenɗ ɗaê-ɗga dom. Kwahic dec ma ndi, nanɗ atenɗ gêɗ tu anenɗ ɗaê-ɗga. Ma Anötö oc kêɗ têɗ mac, ma mac oc atisambuc ɗandô.”

*Yisu ku ɗaclai nom-ɗga dulu*

<sup>25</sup> “Gêɗ honɗ dinanɗ aô gasôm têɗ mac ɗa yom gôlinɗ. Magoc têm oc meɗ sa, nanɗ aô oc wasôm yom têɗ mac ɗa yom gôlinɗ dom. Aô oc wasôm yom yêc

awê têt mac pi Damañ. <sup>26</sup> Têt ndoc dinañ mac oc atañ gêt tu aneñ ñaê-ñga. Aö wasôm têt mac, bu aö dauñ oc wanem mac awham têt Damañ lec dom. Mac daôm atañ nem mbec solop têt in, <sup>27</sup> bu in atac whiñ mac. Aêc! Damañ Anötö atac whiñ mac, ñahu bu mac atac whiñ aö, ma akêt whiñ bu in kêt in aö gameñ. <sup>28</sup> Aö gambo gawhiñ Damañ muñ su, dec gasip nom gameñ. Ma kwahic dec aö bu wahu nom siñ ma wambu watêt in wandi.”

<sup>29</sup> Têt dinañ Yisu ndê ñgac-sêñjomi sêsôm têt in, “Kwahic dec am sôm yom yêc awê, ma sôm ña yom gôliñ dom. <sup>30</sup> Ma kwahic dec yac anyalê bu am kêtalê gêt hon. Ma lau sêkêt gêndac têt am dom magoc am kêtalê ñac si gauc ti yom hon muñ. Tu dinañ-ñga dec yac akêt whiñ bu am mweñ akêt Anötö ndê.” <sup>31</sup> Goc Yisu sôm têt ñac, “Kwahic dec mac akêt whiñ, a? <sup>32</sup> Aö wasôm têt mac, bu ndoc oc meñ sa, ma kwahic dec meñ kêt in su, nañ mac hon oc ahu aö siñ ma alhö têt têt. Magoc aö oc wambo tañwasêt dom, bu Damañ oc mbo whiñ aö. <sup>33</sup> Aö gasôm yom hon dindac têt mac bu wapuc mac dôñ bu ambo ti atac malô tu aö-ñga. Yêc nom mac oc atap ñawapac sa, magoc ambo ti nem ñalôm pêt dôñ, bu aö gaku ñaclai nom-ñga dulu su.”

## 17

### *Yisu teñ mbec tu in dau-ñga*

<sup>1</sup> Yisu sôm yom dinañ su, goc tatic undambê, ma teñ mbec bocdec bu, “Damañ, aneñ ndoc hêc asê su. Po am Atôm, aö dec neñ waêt sa, ma ñalêt dinañ aö oc wapo am nem waêm sa. <sup>2</sup> Am kêt ñaclai têt aö pi ñamalac hon, tu bu wakêt lau hon nañ

am kêñ têtñ aö, nañ sêmbo tali ñapañ. <sup>3</sup> Ma ñac si ñahu sêmbo tali ñapañ-ñga dau bocdec bu, sêñyalê am Anötö ñandô tigen, ma sêñyalê aö, Yisu Kilisi nañ am kêkin aö gameñ.

<sup>4</sup> “Aö gac dabin gwelen nañ am kêñ sip aö aman, ma tu dinañ-ñga dec aö gapo nem waêm sa yêc nom. <sup>5</sup> Têtñ ñamata-ñga nom dindéc mbasi, nañ aö dec gambo gawhin am ma hêclu dawêkain ñawasi atu dawhin dauñ. Kwahic dec Damañ, aö wandac am bu kôc aö sa bu wambo wawhin am tiyham ti ñawasi atu dau.”

*Yisu ten mbec tu in ndê ñgacsêñomi-ñga*

<sup>6</sup> Ma Yisu sôm, “O Damañ, am kêyalin am nem lau sa yêc nom, ma kêñ ñac sêsip aö aman. Aö gatôc am asê têtñ ñac su, ma ñac danğa wambu am nem yom. <sup>7</sup> Ma kwahic dec ñac sêñyalê bu gêtñ hon nañ aö gakôm, nañ ñahu am daôm, ma am kêñ sip aö aman bu wakôm-ñga. <sup>8</sup> Bu yom nañ am kêñ têtñ aö, nañ aö gasôm asê têtñ ñac, ma sêkôc sa. Ma ñac sêñyalê pi ñandô bu muñ-ñga aö gambo gawhin am, ma sêkêtñ whin bu am daôm kêkin aö gameñ. <sup>9</sup> Kwahic dec aö bu waten mbec tu ñac-ñga. Aö waten tu lau nom-ñga hon-ñga dom, magoc aö waten tu am nem lau hon, nañ am kêñ sip aö aman-ñga. <sup>10</sup> Aneñ lau hon sêti am nem, ma am nem lau hon sêti aö neñ. Ma aö gatap waên sa tu ñac-ñga. <sup>11</sup> Aneñ têtñ wambo nom-ñga pacndê, ma malô aö oc watêtñ am waloc. Magoc ñac oc gacgen sêmbo nom. O Damañ dabuñ, aö bu waten am bu yob lau dinañ ña am nem ñaê ña-ñaclai atu nañ am gêlic ñayham bu kêñ têtñ aö. Yob ñac bu sêpin dau dôñ sêti gêtñ tigen, gitôm hêclu dati gêtñ tigen. <sup>12</sup> Têtñ ndoc aö gambo gawhin ñac,

nañ aö gayob ñ ac ñapep ña am nem ñaê ña-ñaclai nañ am kêñ têtñ aö. Ma bocdinañ ñac si danñ giñga dom. Ngac tigenñ nañ gic waê bu peñ, nañ tawasê oc niñga, bu kôm yom nañ sêto yêc, nañ ñandô sa.

<sup>13</sup> “Malô aö oc watêñ am waloc. Tigenñ kwahic dec aö gambo nom ma gasôm yom hoñ dinañ asê têtñ aneñ lau, tu bu aneñ atac ñayham nem ñac ahuc, ma kôm ñac sêtisambuc. <sup>14</sup> Aö gakêñ am nem yom têtñ ñac, ma lau sac nom-ñga atac tec ñac. Sêtec ñac ñahu bu ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aö dauñ neñ malañ ñandô yêc nom dom. <sup>15</sup> Aö wateñ am bu kôc ñac su yêc nom dom, magoc aö wateñ am bu yob ñac tu ngac sac Sadañ-ñga. <sup>16</sup> Ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aö neñ malañ ñandô yêc nom dom. <sup>17</sup> Damañ, am nem yom iñ yom ñandô eñ. Kêñ nem yom ñandô sip ñac si ñalôm bu kôm ñac sêti lau dabuñ ñandô. <sup>18</sup> Tôm am kêkiñ aö gasip nom gameñ, dec aö wanñkiñ ñac sêsa sêndi sêmbo lau nom-ñga ñalôm. <sup>19</sup> Kwahic dec aö gam dabuñ dauñ bu wandic bata am nem lêñ nem lau si-ñga, ma ñalêñ dau dinañ dec oc tôm bu ñac dau sêti am nem lau dabuñ.”

*Yisu teñ mbec tu lau hoñ nañ oc sêkêñ whiñ iñ-ñga*

<sup>20</sup> “Aö wateñ mbec tu lau nañ kwahic dec sêñyalê aö, nañ tawasê-ñga dom. Aö wateñ mbec tu lau hoñ nañ sêngô yom nañ ñac oc sêhoc asê pi aö, ma sêkêñ whiñ aö-ñga sêwhiñ. <sup>21</sup> Kêñ ñac hoñ sêmbo ti ñalôm ma gauc tigenñ, gitôm hêclu dati gêñ tigenñ, am mbo aö ñalôm, ma aö gambo am ñalôm. Pwiñ ñac hoñ dôñ sênem damiñ hêclu, ma bocdinañ têtñ ndoc lau nom-ñga sêlic ñac sêpiñ dau dôñ ti ñalôm tigenñ, dec ñac hoñ oc sêkêñ whiñ bu am kêkiñ aö gameñ.



<sup>22</sup> Am nem ñaclai ti ñawasi nan am kêñ têtñ aö, nan dec aö gakêtñ têtñ ñac, bu ñac oc sêti gêtñ tigen gitôm hêclu dati gêtñ tigen. <sup>23</sup> Am mbo aö ñalôm, ma aö wambo ñac ñalôm, tu bu wapiñ ñac dôtñ bu sêmbo ti ñalôm ma gauc tigen. Ma bocdinañ lau nom-ñga oc sênnyalê bu am kêkiñ aö gameñ, ma bu am atac whiñ ñac gitôm am atac whiñ aö.

<sup>24</sup> “Damañ, aö tac whiñ bu lau honñ nan am kêñ ñac sêsip aö amañ, nan sêwhiñ aö sêmeñ ma sêmbo gameñ nan aö oc wambo. Dec ñac oc sêlic ñawasi atu nan am kêñ têtñ aö. Bu muñ-ñga, nom dindéc mbasi, nan am atac whiñ aö ndu andô, dec kêñ ñawasi dau têtñ aö. <sup>25</sup> O Damañ gitêtñ, lau nom-ñga sênnyalê am dom. Tigen aö kayalê am, ma lau dindéc sênnyalê bu am kêkiñ aö gameñ. <sup>26</sup> Aö gatôc am asê têtñ ñac, ma watôc am asê ñapañ. Ma tu dinañ-ñga dec am nem atac whiñ aö-ñga oc yêc ñac si ñalôm. Ma aö dauñ oc wambo ñac si ñalôm wawhiñ.”

## 18

### *Sêkôc Yisu dôtñ*

*(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)*

<sup>1</sup> Yisu ten mbec dau pacndê, goc inñ ti ndê ñgacsênjomi sêhu Jerusalem siñ, ma sêpi Busuñ Kidron-ñga ñadanga si. Ma sêsôc ôm ñolib-ñga danñ nan yêc dinañ. <sup>2</sup> Judas, ñgac nanñ hoc Yisu asê, nan kêyalê ôm dinañ, bu ndoc daêsam Yisu ti ñgacsênjomi sêkac sa sêmbo dindê. <sup>3</sup> Bocdinañ têtñ ôbwêc dinañ inñ kêkuc ñac, ma sa têtñ ôm dau gi. Inñ wê lau siñ Rom-ñga tonñ danñ ma lau siñ-ñga lôm dabuñ-ñga ñatô nanñ dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sênkiñ. Ñac

sêñsêlêñ ti sêhóc dawen ti lam, ma wapa sin-nga, ma sêhóc asê ôm dinañ.

<sup>4</sup> Yisu kêyalê gêñ hoñ nañ oc hóc asê in, goc sa gi ma ndac ñac bu, “Mac añsalê asa?” <sup>5</sup> Ma ñac sêsôm, “Yac añsalê Yisu Nasaret-nga.” Dec Yisu sôm, “Aö daun dindéc.” (Têñ ndoc dinañ, Judas, ñgac hoc in asê-nga, kalhac whin lau dinañ.) <sup>6</sup> Têñ ndoc ñac sêñgô Yisu ndê yom bu, “Aö daun dindéc,” goc ñac hoñ sêyu dau su ma sêpen sêsip nom si. <sup>7</sup> Ma in ndac tiyham, “Mac añsalê asa?” Ma sêsôm, “Yisu Nasaret-nga.” <sup>8</sup> Goc in ô yom ma sôm, “Aö gasôm su, bu aö daun dindéc. Mac asôm bu mac añsalê aö, ma bocdinañ atec aneñ lau dindéc sêlhö sêndi.” <sup>9</sup> Yisu sôm yom dau tu bu nem in ndê ñgacsêñomi si-nga. Ma tu dinañ-nga yom nañ in sôm muñ su bocdec bu, “Aö oc wayob ñamalac hoñ nañ Damañ kêñ têtñ aö, bu ñac si dañ ñinga dom,” nañ dec ñandó sa.

<sup>10</sup> Saimon Pita kóc in ndê bien baliñ sa, ma pa dabuñsiga ñamata-nga ndê ñgac akin ndê dañgalaun andô-nga su. Ñgac akin dau ndê ñaê Malkus. <sup>11</sup> Magoc Yisu sôm têtñ Pita, “Kêñ nem bien mbu sip ñapañ ndi. Damañ kêñ laclhu ñawapac-nga dindéc têtñ aö, ma aö gac waê bu wanôm.”

*Sêwê Yisu sêtêñ Anas si*  
(Mat 26:57)

<sup>12</sup> Goc ñgac bata sin-nga ti ndê lau sin, ma lau sin sêyob lôm dabuñ-nga nañ lau bata Israel-nga sêñkin, nañ sêkóc Yisu ma sêsô in amba dôñ. <sup>13</sup> Goc sêwê in sêtêñ Kayapas lawa Anas ndê andu si. Kayapas, in lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga têtñ têtñ dinañ. <sup>14</sup> In ñgac nañ muñ-nga sôm asê têtñ lau

bata Israel-nga, bu oc ñayham bu ñgac tigen mbac ndu ô lau honj.

*Pita sêc Yisu ahuc*

*(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)*

<sup>15</sup> Sêwê Yisu sêtêñ dabuñsiga ñamata-nga ndê andu, ma sêsôc tunlôm nanj kêgihi andu dau, nanj si. Ma Saimon Pita lu ñgacsêñom danj sêñkuc. Ñgacsêñom dau dabuñsiga ñamata-nga kêyalê inj tidônj, ma bocdinañ dec inj kêkuc Yisu ma gacgen sôc tunlôm dau gi. <sup>16</sup> Magoc Pita sôc gi dom, inj kalhac awê kêpiñ gatam. Dec ñgacsêñom nanj dabuñsiga ñamata-nga kêyalê, nanj mbu gi ma sôm yom pi Pita whiñ awê akiñ nanj yob gatam, goc kôc Pita sôc gi. <sup>17</sup> Ma awê akiñ dinañ ndac Pita bocdec, “Ma bocke? Am Yisu ndê ñgacsêñom danj whiñ, a?” Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba! Aô dom!”

<sup>18</sup> Têñ ôbwêc dinañ gameñ ñalhuc sa, dec lau akiñ ti lau siñ lôm dabuñ-nga sêkôm ya golom asê goc sêlhac sêñgihi ma sêñsulu. Ma Pita gi kalhac whiñ ñac ma kêsulu ya.

*Dabuñsiga Anas kêsu Yisu*

*(Mat 26:59-68; Mak 14:55-65; Luk 22:63-71)*

<sup>19</sup> T êñ dinañ, dabuñsiga ñamata-nga Anas\* kêsu Yisu pi inj ndê sêñomi, ma pi yom nanj inj kêdôhônj têñ lau. <sup>20</sup> Ma Yisu sôm, “Aô gasôm aneñ yom honj yêc awê. Aô kadôhônj lau gambo ñac si lôm wê-nga

---

\* **18:19:** Anas - Muñ-nga lau Israel-nga sêñyalinj Anas sa ti ñac si dabuñsiga ñamata-nga. Têñ yala AD15 lau Rom-nga sêkôc inj su yêc gwelenj dau. Tinjambu Kayapas inj lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga, magoc lau Israel daêsam êlêmê sêsam Anas bu dabuñsiga ñamata-nga whiñ.

ma yêc lôm dabuŋ Jerusalem-nga, gameŋ naŋ lau Israel-nga honj êlêmê sêkac dau sa sêmbô naŋ. Ma aö gasêc yom daŋ ahuc dom. <sup>21</sup> Bocdinaŋ tu sake-nga am kêsu aö? Ndac lau naŋ sêngô aneŋ yom. Naŋ honj sênyalê yom naŋ aö gasôm.” <sup>22</sup> Têŋ ndoc Yisu sôm yom dinaŋ, goc ngac siŋ lôm dabuŋ-nga naŋ kalhac kêpiŋ iŋ, naŋ tap iŋ sip ali andô ma sôm, “Toc dabuŋsiga atu sa, ma ô iŋ ndê yom bocdinaŋ dom!” <sup>23</sup> Dec Yisu sôm, “Yom naŋ aö gasôm, naŋ bu yom so, naŋ goc sôm têŋ aö. Magoc aö gasôm yom so daŋ dom, ma tu sake-nga dec am tap aö?” <sup>24</sup> Têŋ dinaŋ Anas kêkiŋ Yisu têŋ dabuŋsiga ŋamata-nga Kayapas gi. Ma wac naŋ sêsô iŋ amba dôŋ, naŋ gacgeŋ yêc.

*Pita sêc Yisu ahuc tiyham*

*(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)*

<sup>25</sup> Saimon Pita kêsulu ya mbo, ma ŋamalac daŋ ndac iŋ, “Am ngac dau ndê ngacsêŋom daŋ, me?” Ma Pita pa dau ma sôm, “Mba!” <sup>26</sup> Dabuŋsiga ŋamata-nga ndê ngac akiŋ daŋ mbo gameŋ dinaŋ. Iŋ ngac naŋ Pita pa iŋ ndê daŋgalaŋ su, naŋ ndê têngac. Ma iŋ sôm têŋ Pita, “Ma bocke? Aö galic am kalhac whiŋ ngac dinaŋ yêc ôm olib-nga. Yomandô, me?” <sup>27</sup> Magoc Pita pa dau tiyham, ma ŋagahô eŋ dalec daŋ gic hu taŋ.

*Pailot kêsahê Yisu*

*(Mat 27:11-18, 20-23; Mak 15:2-15; Luk 23:2, 3, 18-25)*

<sup>28</sup> Ôbwêc pacndê, ma têŋ bêbêc ganduc lau bata Israel-nga sêhu Kayapas ndê andu siŋ ma sêwê Yisu sêtêŋ gôliŋwaga Rom-nga ndê andu si. Lau bata Israel-nga dinaŋ sêsôc andu dau dom, sêtöc

dau ma gauc gêm bu oc kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga, dec oc tòm dom bu sênenj Mwasinj Pasowa-ñga.† <sup>29</sup> Bocdinañ Pailot, ñgac nañ gêm gôlinj gameñ Judia-ñga sa têtj ñac gi, ma ndac ñac, “Mac asôm bu ñgac dindéc kôm giso bocke?” <sup>30</sup> Ma sêo yom ma sêsôm, “Inj bu ndê giso mbasi, dec yac oc akôc inj atêtj am amenj lec dom.” <sup>31</sup> Dec Pailot sôm, “Mac daôm akôc inj sa andi, ma amatôc inj êñkuc mac daôm nem yomsu.” Magoc ñac sêsôm, “Mba! Bu mac lau Rom-ñga akêtj yao bu yac lau Israel-ñga andic ñamalac dañ ndu dom.” <sup>32</sup> Nalêtj dinañ dec Yisu ndê yom pi lêtj nañ inj oc mbac ndu,‡ nañ ñandô sa.

<sup>33</sup> Têtj dinañ Pailot hu ñac sinj ma sôc andu gi, goc ta Yisu sôc gi ma ndac inj, “Am lau Israel-ñga si Kinj, a?” <sup>34</sup> Ma Yisu ô yom bocdec bu, “Am sôm yom dinañ tòm am daôm nem gauc, me lau ñatô sêsôm yom dau pi aö?” <sup>35</sup> Ma Pailot sôm, “Aö ñgac Israel-ñga dom! Am daôm nem lau ti dabunjsiga atu-tu Israel-ñga sêkêtj am têtj aö mwenj. Am kôm gêtj giso bocke?” <sup>36</sup> Dec Yisu sôm, “Aneñ gôlinj kinj-ñga gitôm kinj nom dindéc-ñga si gôlinj dom. Aö bu wanem gôlinj gameñ nom-ñga dañ, dec oc tòm bu aneñ lau

---

† **18:28:** Lau Israel-ñga si yomsu dañ sôm bu ñac bu sênem dabunj dau, dec ñac sêmbo ahê têtj flau gameñ apa-ñga. Nahu bu lau gameñ apa-ñga sêñkuc Anötö ndê yomsu dom, ma lau Israel-ñga bu sêmbo sêmpinj ñac, dec oc kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga. Pailot inj ñgac Rom-ñga dañ, ma lau gameñ apa-ñga daêsam sêmbo inj ndê andu, ma tu dinañ-ñga lau bata Israel-ñga sêtéc bu sêsôc inj ndê andu. ‡ **18:32:** Yisu sôm bu lau oc sêsunj inj sa yêc nom - alic Jon 12:32-33; 3:14; ma 8:28. Lau Israel-ñga sêtuc lau sac ña hoc ndu, magoc lau Rom-ñga sêndic lau sac pi a gicso dau ma tu dinañ-ñga Yisu sôm bu ñac oc sêsunj inj sa akêtj nom.

akiñ sêyob aö ma sêndic siñ bu lau bata Israel-nga sêkôc aö dôñ dom. Magoc aö neñ gôliñ ñahu yêc nom dindec dom.” <sup>37</sup> Goc Pailot sôm, “Bocdinañ, am sôm bu am kiñ dañ, a?” Ma Yisu sôm, “Am daôm sôm bu aö kiñ dañ. Aneñ dinañ kôc aö, ma aö gahôc asê nom tu gêñ tiger-nga, nañ tu wahoc yom ñandô asê-nga. Ma lau honñ nañ atac whiñ yom ñandô, nañ sêkôc aneñ yom sa.” <sup>38</sup> Pailot ngô yom dau goc ndac, “Ma yom bocke iñ yom ñandô?”

Iñ sôm yom dinañ su, goc sa têtñ lau bata Israel-nga gi, ma sôm tiyham têtñ ñac, “Aö gatap yom dañ bu tamatôc iñ pi-nga, nañ sa dom. <sup>39</sup> Magoc mac nem mêtê dañ yêc, bu wahu gapocwalô dañ siñ têtñ mac têtñ Mwasinñ Pasowa-nga ñandoc. Mac atac whiñ bu aö wahu ñgac dindec, nañ sêsam bu Kiñ Israel-nga, nañ siñ têtñ mac, me mba?” <sup>40</sup> Magoc sêmbwêc, “Mba! Iñ dom! Hu Barabas siñ têtñ yac.” Barabas iñ lau nañ sêñgilí siñ têtñ lau Rom-nga, nañ si dañ.

## 19

### *Sêsôm tidôñ bu sêndic Yisu ndu*

*(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)*

<sup>1</sup> Goc Pailot kêtñ Yisu têtñ lau siñ-nga bu sêhi iñ ña sô. <sup>2</sup> Ma sêñsau bu sêtoc iñ sa. Sêwhê wac kêm ma sêkêtñ iñ uñ gitôm sunñsuñ, ma sêkêtñ iñ sôc ñakwê kokoc gitôm kiñ si ñakwê. <sup>3</sup> Goc sêsôc sêsa sêlhac iñ anğô-nga ma sêmbwêc, “Ei! Datoc lau Israel si Kiñ dindec sa mañ!” Ma sêtap iñ sip ali andô.

<sup>4</sup> Ma Pailot sa meñ tiyham ma sôm têtñ lau bata bu, “Anğô su nañ! Aö neñ lau siñ-nga oc sêkôc iñ sa têtñ mac meñ. Ma bocdinañ dec añyalê bu aö

gatap yom dan sa pi in dom.” <sup>5</sup> Goc sêkôc Yisu sa menj, ti sunsun wac kêm ma ñakwê kokoc. Ma Pailot sôm, “Alic ñgac dau dec.” <sup>6</sup> Têñ ndoc dabuñsiga atutu ma lau siñ lôm dabuñ-nga sêlic in, nanj sêmbwêc, “Ndic in pi a gicso dau! Ndic in pi a!” Magoc Pailot sôm, “Mba! Aô gatap yom dan sa pi in dom. Mac daôm akôc in sa andi ma andic in pi a.” <sup>7</sup> Ma lau bata Israel-nga sêsôm, “Inj toc dau sa ma sam dau bu Anötö ndê Atu! Ma tu yom sac dinan-nga, yac mba yomsu sôm bu in mbac ndu manj.”

<sup>8</sup> Pailot ñgô yom dinan ma töc dau ñandô. <sup>9</sup> Goc in kôc Yisu mbu sôc andu ñalôm gi, ma ndac in, “Am mwenj akêñ nde?” Magoc Yisu gêm dôñ. <sup>10</sup> Ma Pailot sôm têñ in, “Bocke am ô aneñ yom dom? Aneñ ñaclai yêc bu wangapwêc am su, me bu wandic am pi a gicso dau ndi. Am kêyalê, a?” <sup>11</sup> Dec Yisu ô yom ma sôm, “Anötö bu kêñ têñ am dom, dec am oc tôm dom bu kôm gêñ danj têñ aô. Bocdinanj dabuñsiga nanj kêñ aô gasip am amam, nanj kôm giso hôc gêlêc am nem su.”

<sup>12</sup> Pailot ñgô yom dinan, dec kêsalê lêñ bu hu Yisu siñ. Magoc lau bata Israel-nga sêmbwêc ñapanj ma sêsôm, “Asa nanj toc dau sa bu in kinj danj, nanj kôm bu hôc gêlêc Sisa, lau Rom-nga si kinj. Bocdinanj am bu hu ñgac dindec siñ, nanj am Sisa ndê silip dom.”

<sup>13-14</sup> Bêc dinan in bêc lau Israel-nga sêmasanj Mwasinj Pasowa-nga, ma ac kalhac lhu su. Têñ ndoc Pailot ñgô lau bata Israel-nga si yom dinan, nanj dec in kôc Yisu sa awê têñ gameñ nanj sêsam bu Senj Hoc nanj gi. (Yêc Yom †Hibru sêsam gameñ dau bu Gabata.) Yêc dinan, Pailot ndöc sic ndöc in ndê pônj êmatôc yom-nga, ma sôm têñ lau bata

Israel-nga bu, “Alic mac nem kinj dindec!” <sup>15</sup> Tigen ñac sêmbwêc, “Kôc inj sa ndi! Kôc inj sa ndi! Ndic inj pi a gicso dau!” Dec Pailot ndac, “Mac atac whin bu aô wandic nem Kinj pi a gicso dau ndi, a?” Ma dabuñsiga atu-tu sêô yom ma sêsôm, “Inj yac mba kinj dom! Sisa tigen inj yac mba kinj.” <sup>16</sup> Têñ dinan Pailot sôc ñac si yom ñapu, ma kêñ Yisu têtñ ñac bu lau sinj-nga sêndic inj pi a gicso dau ndi.

*Lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau*

*(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)*

<sup>17</sup> Sêkêñ Yisu hôc dau ndê a gicso dau, ma sêwê inj sêsa gameñ nanj sêsam bu Gameñ Ñakêcyha-nga si. Yêc Yom Hibru sêsam gameñ dau bu Golgota. <sup>18</sup> Ma yêc dinan, ñac sic inj pi a gicso dau gi. Ma ñac sic ñgac lu sêpi a sêwhin, danj kêgalêñ andô-nga ma danj kêgalêñ gasê-nga.

<sup>19</sup> Pailot sôm bu sêto yom pi bapia danj ma sêndic pi a gicso dau ñahô-nga. Bapia dau sôm, “Yisu Nasaret-nga. Lau Israel-nga si Kinj.” <sup>20</sup> Sêto yom dau ña lau Israel, ti lau Rom-nga ma lau Grik-nga si awha. Gameñ dinan yêc suñ sa têtñ malac Jerusalem, dec lau Israel-nga daêsam sêlic bapia dau. <sup>21</sup> Boc-dinan dabuñsiga atu-tu Israel-nga sêtuçdinj ma sêsôm têtñ Pailot, “Am to, ‘Lau Israel-nga si Kinj,’ ma yac alic yham dom! Am bu to, ‘Ñgac dindec sam dau bu lau Israel-nga si kinj,’ dec oc solop.” <sup>22</sup> Magoc inj ô yom ma sôm, “Aô gato yom dinan, ma oc yêc bocdinan.”

<sup>23</sup> Têtñ ndoc lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau, nanj sêkôc inj ndê ñakwê su. Ñac lau hale, ma sêwhê ñakwê awê-nga kôc gi tonj hale, ma sêkôc sa tôm gi. Magoc ñac sic sam inj ndê ñakwê ñalôm-nga dom.



Ŋakwê dau ŋayham andô, sêsê dom, sêwhê sambuc ti po baliŋ yêc ŋasu ma sip têtŋ gahi. <sup>24</sup> Bocdinaŋ lau siŋ-ŋga sêsôm têtŋ dandi, “Dakêc po dau kic dom. Dapuc gapoc ma yac neŋ daŋ kôc po sambuc.” Ŋac sêkôm bocdinaŋ, dec yom daŋ naŋ sêto yêc, naŋ ŋandô sa. Yom dau bocdec bu:

Ŋac sêwhê aneŋ ŋakwê kôc têtŋ dandi, ma sêpuc gapoc tu aneŋ ŋakwê-ŋga. *[BW 22:18]*

<sup>25</sup> Têtŋ ndoc dinaŋ Yisu dinda lu asiwê daŋ, ma Klopas ndê awê Maria lu Maria Magadala sêlhac sêmpin a gicso dau. <sup>26</sup> Ma Yisu gêlic in dinda kalhac whin ŋgac-sêŋom naŋ in atac whin ŋandô, dec in sôm têtŋ dinda, “O dinaŋ. Lic nem atômŋgac dinaŋ.” <sup>27</sup> Ma in sôm têtŋ ŋgacsêŋom dau bu, “Lic am dinam dinaŋ.” Ma têtŋ bêc dinaŋ ma gi, ŋgacsêŋom dau kôc Yisu dinda sa ndôc in ndê andu.

### *Yisu mbac ndu*

*(Mat 27:48, 50; Mak 15:36-37; Luk 23:36)*

<sup>28</sup> Yisu kêyalê bu in gic dabiŋ gêŋ hoŋ su. Ma tu yom daŋ naŋ sêto yêc, naŋ ŋandô sa-ŋga, dec in sôm, “Aö bu yô aö.” <sup>29</sup> Lôŋ wain ŋamakic-ŋga daŋ kalhac gameŋ dinaŋ, ma ŋgac siŋ-ŋga daŋ kôc sôwam daŋ ma kêŋ sip wain. Goc in sô pi a baliŋ daŋ, ma hôc sa pi têtŋ Yisu whasuŋ gi. <sup>30</sup> In nôm su ma sôm, “Aö neŋ gwelen hoŋ pacndê su.” Goc in wec, ma mbac ndu.

<sup>31</sup> Têtŋ bêc dinaŋ lau Israel-ŋga sêmasaŋ dau tu bêc Sabat-ŋga, ma Sabat laŋsê-ŋga in ŋac si om atu daŋ. Ŋac sêtec bu lau batê sêŋgalêŋ a gicso dau têtŋ bêc atu dinaŋ, boc-dinaŋ dec lau bata sêndac Pailot bu lau siŋ-ŋga sêtuc lau dau si gahi dulu tu bu sêmbac ndu ŋagahô-ŋga, goc sêkôc ŋac si ŋamlan

su ma sêṅsuhun. <sup>32</sup> Pailot gôlôc su, dec lau siṅ-nga sêṭêṅ ṅgac daṅ naṅ sic pi a gicso dau whiṅ Yisu naṅ si, ma sêṭuc iṅ gahi dulu. Goc ṅac sêṭuc ṅgac tilu-nga gahi dulu boc-dinaṅ. <sup>33</sup> Tigeṅ têṅ têm sêṭêṅ Yisu si, naṅ sêlic bu iṅ mbac ndu su, dec sic iṅ gahi dulu dom. <sup>34</sup> Magoc ṅgac siṅ-nga daṅ kôc iṅ ndê kêṃ ma kuṅ Yisu sip ṅabi, ma ṅagahô dac ti bu kêc sa meṅ. <sup>35</sup> (ṅgac naṅ gêlic gêṅ hoṅ dinaṅ su, naṅ dec sôm asê, ma iṅ ndê yom iṅ yom ṅandô. Iṅ dau kêyalê bu iṅ ndê yom iṅ yom ṅandô, ma iṅ sôm asê bu mac akêṅ whiṅ bocdinaṅ.) <sup>36</sup> Gêṅ dinaṅ hôc asê, dec yom lu naṅ sêto yêc, naṅ ṅandô sa.

Yom daṅ yêc bocdec bu:

ṅac oc sêṭuc iṅ ndê ṅakwa daṅ dulu dom. *[BW 34:20]*

<sup>37</sup> Ma yom daṅ tiyham yêc bocdec:

ṅac oc sêlhac ma tahê ṅgac naṅ sêkuṅ iṅ naṅ. *[Sek 12:10]*

*Sêkêṅ Yisu ndê ṅamlan yêc hoc ṅasuṅ*

*(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)*

<sup>38</sup> ṅgac daṅ mbo, naṅ sêsam bu Josep, ma iṅ meṅ akêṅ malac A rimatiya. Iṅ kêṅ whiṅ Yisu, magoc sêc dau ahuc, bu iṅ tôc lau bata Israel-nga. Têṅ telha dinaṅ iṅ têṅ Pailot gi ma ndac Yisu ndê ṅamlan. Pailot gôlôc, dec Josep sa gi ma kôc Yisu ndê ṅamlan su yêc a gicso dau. <sup>39</sup> Ma Nikodemas gêm iṅ sa. Nikodemas iṅ ṅgac bata Israel-nga naṅ muṅ-nga gi gêlic Yisu têṅ ôbwêc daṅ. Iṅ kôc a ṅakwi ti gêṅ ṅamalu naṅ sêṅgaluṅ whiṅ dau su, naṅ gitôm 30 kilogram, ma whiṅ Josep gi. <sup>40</sup> Iṅlu sêkôc Yisu ndê ṅamlan, ma sem oso ṅa gêṅ ṅamalu, goc sêhi

ahuc ɲa po ɲayham. Sêkôm gêɲ dau kêkuc lau Israel-ɲga si gêbôm sêɲsuhun lau batê-ɲga. <sup>41</sup> Ôm dan yêc sun sa têtɲ gameɲ nan lau sin-ɲga sic Yisu pi a gicso dau. Ma sêhô dan yêc ôm dau ɲalôm, nan lau sêlêtɲ gwanan su yêc hoc ɲalôm, ma sêkêtɲ ɲgac batê dan yêc hoc ɲasun dau mun su dom. <sup>42</sup> Bocdinaɲ sêɲsuhun Yisu ɲamlan yêc hocsun dinaɲ, ɲahu bu bêc dinaɲ in bêc lau Israel-ɲga sêmasan dau tu Sabat-ɲga, ma hocsun dau yêc kêpin.

## 20

### *Yisu tisa*

*(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-10)*

<sup>1</sup> Bêc Sabat-ɲga meɲ gi su, ma têtɲ wake ɲabêc ɲamata-ɲga Maria Magadala tisa têtɲ bêbêc ganduc, ma sa têtɲ sêhô gi. In gêlic bu hoc atu nan sêkêtɲ ndôc sê awha, nan ndôc ɲamala dom. <sup>2</sup> Goc in kêti mbu têtɲ Saimon Pita lu ɲgacsêɲom nan Yisu atac whin ɲandô, nan gi, ma sôm têtɲ inlu, “Oyaê! ɲac sêkôc Pômdau ndê ɲamlan su yêc sêhô, ma yac am gauc gameɲ nan sêkêtɲ in yêc.” <sup>3</sup> Goc Pita lu ɲgacsêɲom dinaɲ sêti bu sêtêtɲ sêhô sêndi. <sup>4</sup> Inlu sênti si, ma ɲgacsêɲom dinaɲ hêc gêlêc Pita su ma hêc asê mun. <sup>5</sup> In sôc gi dom, magoc in wec ma tôc gwaniɲ, ma gêlic po nan sêhi pi Yisu ndê ɲamlan, nan yêc ɲamala. <sup>6</sup> Saimon Pita kêkuc meɲ hêc asê ma gacgeɲ sôc hocsun dau ɲalôm gi. In gêlic po nan yêc, <sup>7</sup> ma po nan sêhi pi Yisu ɲagôlôn. Po dinaɲ yêc dau-ɲga, magoc yêc bambalin dom, yêc gitôm sêtip sa ɲapep. <sup>8</sup> Goc ɲgac-sêɲom nan hêc asê sêhô mun, nan sôc gi whin. In gêlic po ɲambwa, dec kêɲ whin bu Yisu tisa su yomandô. <sup>9</sup> (Mun-ɲga e meɲ têtɲ têtɲ

dinaŋ, naŋ ŋac si gauc sa dom pi yom hoŋ naŋ sêto yêc bu Yisu oc tisa akêŋ lau batê-ŋga.)

*Yisu hoc dau asê têŋ Maria Magadala*

<sup>10</sup> Dinaŋ su ma ŋgacsêŋjom lu dinaŋ sêlhô sêmbu sêtêŋ si andu si. <sup>11</sup> Magoc Maria Magadala naŋ mbu meŋ su, naŋ gacgeŋ kalhac sêhô ŋamakê ma taŋ. In wec bu tôc gwaniŋ sêhô ŋalôm, <sup>12</sup> ma in gêlic aŋela lu ti ŋakwê sêsêp sêndôc gameŋ naŋ muŋ-ŋga Yisu yêc, daŋ ndôc ŋagôlôŋ-ŋga, ma daŋ ndôc gahi-ŋga. <sup>13</sup> Ma sêndac in, “O awhê! Am taŋ tu sake-ŋga?” Ma in ô yom ma sôm, “Lau sêkôc aneŋ Pômdau ndê ŋamlaŋ su, ma aô gam gauc gameŋ naŋ sêkêŋ in yêc naŋ.” <sup>14</sup> In sôm yom dinaŋ su, dec tagêlic ma gêlic Yisu, magoc kêyalê dom bu in Yisu. <sup>15</sup> Ma Yisu sôm, “Awhê! Am taŋ tu sake-ŋga? Am kêsalê asa?” Maria gauc gêm bu in ŋac naŋ yob ôm dau, dec sôm, “O ŋadau, am bu kôc in ndê ŋamlaŋ su, goc sôm asê têŋ aô bu am kêŋ in yêc gameŋ bocke, ma yac oc andi akôc in sa.” <sup>16</sup> Têŋ dinaŋ Yisu sôm têŋ in, “Maria.” Goc Maria kac dau kwi ma mbwêc ŋa Yom Hibru, “Raboni!” (Yom dau danem kwi bu ‘Kêdôhônŋwaga.’ ) <sup>17</sup> In kêgape Yisu dôŋ ŋaŋga, magoc in sôm, “Am êmasec aô ŋapaŋ dom, bu aô gatêŋ Damaŋ ga su dom. Magoc am mbu ndi, ma sôm têŋ aneŋ asidôwai bu aô oc wambu watêŋ aneŋ Damaŋ, ma mac nem Damam. In aô neŋ Anötö, ma mac nem Anötö.”

<sup>18</sup> G oc Maria Magadala kôlhô têŋ Yisu ndê sêŋomi gi, ma sôm têŋ ŋac bu, “Pômdau tisa ma aô galic in su!” Ma yom hoŋ naŋ Yisu sôm têŋ in, naŋ in gic miŋ têŋ ŋac.

*Yisu hoc dau asê têŋ ndê sêŋomi*

19 Têñ wake ñabêc ñamata-nga dinanñ ñaôbwêc, sêñomi sêmbô andu danñ ñalôm sêwhiñ dau. Nac sic gatam ahuc ñannga, bu sêtöc lau bata Israel-nga. Sêmbô dinanñ, ma Yisu hoc dau asê kalhac ñac ñalhu, ma sôm, “Yom malô whiñ mac!” 20 Inñ sôm yom dinanñ su, goc tôc inñ amba ma ñabi têñ ñac sêlic. Ma ñac honñ atac ñayham atu tu sêlic Pômdau-nga. 21 Ma inñ sôm tiyham, “Yom malô whiñ mac! Tôm Damanñ kêkinñ aô gasip nom gameñ, nanñ kwahic dec wanñkinñ mac asa andi.” 22 Dec inñ yu wayahô pi ñac ma sôm, “Akôc Nalau Dabuñ sa loc. 23 Aô wakêññ ñaclai têñ mac bu asuc ñamalac si sac kwi. Nac nanñ mac asuc ñac si sac kwi, nanñ Anötö suc ñac si sac kwi bocdinañ. Ma ñac nanñ mac asuc si sac kwi dom, nanñ si sac oc gacgeñ yêc ñac-nga.”

### *Yisu hoc dau asê têñ Tomas*

24 Têñ ndoc ñamata-nga nanñ Yisu hoc dau asê têñ inñ ndê sêñomi, nanñ Tomas mbo whiñ ñac dom. Inñ ñgacsêñomi 12 si danñ nanñ sêsam bu Lôcmpôñ. 25 Tiñambu sêñomi ñatô sêsôm têñ inñ bu, “Yac alic Pômdau su!” Magoc inñ sôm, “Aô gakêññ whiñ dom! Aô bu walic bôlêm ñamala yêc inñ amba, ma wakêññ aô amanatu sip ñamala dau, ma sôc kêc ñamala yêc inñ ñabi, dec aô oc wakêññ whiñ.”

26 Wake danñ giñga su, ma Yisu ndê sêñomi sêmbô andu dau tiyham, ma Tomas mbo whiñ ñac. Nac sic gatam ahuc ñannga sa, magoc Yisu meñ kalhac ñac ñalhu. Ma inñ sôm, “Yom malô whiñ mac!” 27 Ma inñ sôm têñ Tomas, “Lic aô amanñ, ma kêññ amam-atu sip dec, ma kêññ amam-atu sôc aneñ ñabi. Hu nem atac lu-lu siñ, ma kêññ whiñ.” 28 Dec Tomas sôm, “Aneñ Pômdau, ma aneñ Anötö am!” 29 Goc

Yisu sôm têñ in, “Am gêlic aö su, dec kêñ whiñ. Aö awhañ hóc lau nañ sêlic pi tandô dom, magoc sêkêñ whiñ, bu ñac oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa.”

### *Jon ndê bapia ñahu*

<sup>30</sup> Yisu kôm gêñ dalô daêsam yêc in ndê sêñomi anğô-ñga, nañ ñamiñ yêc bapia dindêc dom.

<sup>31</sup> Magoc yom pi gêñ dalô nañ sêto sip bapia dindêc, nañ yêc tu bu mac asam ma akêñ whiñ bu Yisu in Mesaya, Anötö ndê Atu. Ma tu mac akêñ whiñ in ndê ñaê-ñga, dec mac oc atap sen ambo tamli-ñga sa.

## 21

### *Ngacsêñomi sêhê i daêsam*

<sup>1</sup> Tiñambu Yisu hoc dau asê têñ ngacsêñomi tiyham, yêc Bugicton Taibirias\* ñamakê. Ma ñamiñ dau dindêc. <sup>2</sup> Saimon Pita, ma Tomas nañ sêsam bu Lôcmpôn, Natanael nañ meñ akêñ malac Kana yêc Galili, Sebedi ndê atu lu, ma ngacsêñom lu tiyham sêmbô sêwhiñ dau. <sup>3</sup> Ma Pita sôm têñ ñac, “Aö bu wasa wandi wakôc i.” Ma ñac sêsôm, “Ayôc, yac awhiñ am daloc.” Bocdinañ ñac honj sêpi wañ dan ma sêsa si bu sêkêñ wasañ. Magoc têñ ôbwêc dinañ, sêkôc i dan dom.

<sup>4</sup> Têñ bêbêc ganduc Yisu kalhac baö, tigen ñac sêñyalê dom bu in Yisu. <sup>5</sup> Ma in hê mwalêc ñac ma sôm, “Aê mac lau. Mac akôc i ñatô, me mba?” Ma sêsôm, “Mba!” <sup>6</sup> Dec in sôm têñ ñac, “Akêñ wasañ sip andô-ñga, ma mac oc atap i ñatô sa.” Bocdinañ ñac sêkêñ wasañ sip gi ma sêkôc i daêsam andô, dec

\* **21:1:** Taibirias - Bugicton Galili-ñga ndê ñaê dan.

gitôm dom bu sêhê sa. <sup>7</sup> Têḡ dinanḡ ḡgacsêḡom nanḡ Yisu atac whiḡ kêlêc, nanḡ sôm têḡ Pita bu, “Kec, Pômdau dau dê.” Saimon Pita ḡḡo yom dau, goc ḡgahô iḡ kôc ndê ḡakwê awê-ḡga sa, hi pi dau, ma pwê sip bu gi, ma bu têḡ Yisu ndi. <sup>8</sup> Wanḡ dau poc kêpiḡ baö, ḡasawa gitôm 90 mita, ma ḡgacsêḡomi ḡatô sêhêc wanḡ ma sêhê wasanḡ ti i sêḡkuc Pita.

<sup>9</sup> ḡac sêhêc asê baö, ma sêlic i sa ya ḡanda, ma bolom ḡatô. <sup>10</sup> Ma Yisu sôm têḡ ḡac, “Akôc i ḡatô sa yêc wasanḡ amenḡ.” <sup>11</sup> Goc Saimon Pita têḡ wanḡ gi, kêḡapwêc wasanḡ su, goc sêhê pi baö gi. I atu-atu daêsam sêyêc wasanḡ, nanḡ sêsê sa gitôm 153, magoc wasanḡ dau kic dom. <sup>12</sup> ḡac honḡ sêtôc bu sêndac iḡ bu, “Am asa?” Magoc yêc ḡac si ḡalôm sêḡyalê bu iḡ Pômdau. Ma Yisu sôm, “Amenḡ ma aneḡ ḡêḡ bêbêc-ḡga.” <sup>13</sup> Dec iḡ kêsêlêḡ gi ma kôc i ti bolom sa, ma kêḡ têḡ ḡac. <sup>14</sup> Dinanḡ ti têm titô-ḡga nanḡ Yisu hoc dau asê têḡ ndê ḡgacsêḡomi têḡ ndoc Anötô uḡ iḡ sa akêḡ lau batê-ḡga.

### *Yisu ndê yom têḡ Pita*

<sup>15</sup> ḡac seḡ ḡêḡ pacndê, goc Yisu sôm têḡ Saimon Pita, “Saimon, Jon ndê atu. Am tac whiḡ aö ḡandô, hêc ḡêlêc lau dindêc si atac whiḡ aö su, me?” Ma iḡ sôm, “Aêc Pômdau! Am kêyalê bu aö atac whiḡ am.” Dec Yisu sôm, “Bocdinanḡ lôm aneḡ domba.” <sup>16</sup> Ma Yisu ndac iḡ tiyham bu, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiḡ aö ḡandô, me?” Ma iḡ ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, am kêyalê bu aö atac whiḡ am.” Dec Yisu sôm, “Yob aneḡ domba.” <sup>17</sup> Ma iḡ ndac tidim titô-ḡga, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiḡ aö ḡandô, me?” Pita ndê ḡalôm ḡawapac bu Yisu ndac yom tigeḡ dinanḡ têḡ iḡ tidim tö, ma iḡ

sôm, “Pômdau, am kêyalê gêñ honj. Am kêyalê bu aö atac whiñ am kêlêc.” Goc Yisu sôm, “Lôm aneñ domba. <sup>18</sup> Aö wasôm yom ñandô têtñ am. Têtñ ndoc am mbo balê, nañ am kêmasañ daôm, ma kêselêñ têtñ gameñ bocke nañ am daôm atac whiñ bu ndí. Tigeñ tiñambu, têtñ ndoc am ti ñamalac andô, nañ am oc êmatôc amam, ma lau dañ oc sêsô am nem piñkap dôn, ma sêwê am têtñ gameñ nañ am atac whiñ dom bu ndi-ñga nañ.” <sup>19</sup> Yisu sôm yom dinañ gwanañ pi Pita ndê mbac ndu ñalêñ, nañ oc po Anötö ndê waê sa. Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Êmkuc aö!”

### *Yisu lu ñgacsêñom nañ inñ atac whiñ*

<sup>20</sup> Têtñ dinañ Pita kac dau kwi ma gêlic ñgacsêñom nañ Yisu atac whiñ inñ ñandô, nañ kêkuc inñlu. (Inñ ñgac dinañ têtñ ndoc ñac senñ Pasowa, nañ ndöc gi pañ Pômdau, ma ndac inñ bu asa oc hoc inñ asê.) <sup>21</sup> Têtñ ndoc Pita gêlic inñ, nañ goc inñ ndac Yisu, “Pômdau, ñgac dê oc bocke?” <sup>22</sup> Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am êmkuc aö ma hêgo daôm pi inñ dom. Aö bu wakêñ inñ mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.” <sup>23</sup> Tiñambu sêñomi ñatô sêñgô yom dau ñawaê, ma ñatô gauc gêm bu ñgacsêñom dinañ oc mbac ndu dom. Magoc Yisu ndê yom hêganônñ ñgacsêñom dau mbo tali-ñga lec dom. Inñ sôm bu, “Aö bu wakêñ inñ mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.”

### *Yom ndic bata-ñga*

<sup>24</sup> Inñ ñgacsêñom dau dinañ dec hoc yom honj dindec asê, ma to sip bapia dindec. Ma yac añyalê bu inñ ndê yom inñ yom ñandô eñ. <sup>25</sup> Yisu kôm gêñ daêsam ma daêsam andô nañ ñamiñ yêc bapia



dindec dom. Yac bu aṅsahê bu ato yom sip bapia,  
pi gêṅ hoṅ naṅ Yisu kôm, mboe yom dau oc nem  
bapia nom-ṅga hoṅ ahuc.

**Anötö ndê Yom Lêñsêñ Wakuc**  
**The New Testament in the Bukawa language of Papua**  
**New Guinea**  
**Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini**

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7